

គោលការណ៍ណែនាំ ស្តីពីកិច្ចលទ្ធកម្ម

ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៥

គោលការណ៍ណែនាំ ស្តីពីកិច្ចលទ្ធកម្ម

ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៥

Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivs 3.0 IGO license
(CC BY-NC-ND 3.0 IGO)

© 2015 Asian Development Bank
6 ADB Avenue, Mandaluyong City, 1550 Metro Manila, Philippines
Tel +63 2 632 4444; Fax +63 2 636 2444
www.adb.org; openaccess.adb.org

រក្សាសិទ្ធិគ្រប់យ៉ាង ។ បោះពុម្ពផ្សាយក្នុងឆ្នាំ២០១៥ បោះពុម្ពនៅប្រទេសហ្វីលីពីន។

ISBN 978-92-9257-346-1 (Print), 978-92-9257-347-8 (e-ISBN)
លេខស្តុកបោះពុម្ពផ្សាយ: TIM157820

ទិន្នន័យកាតាឡុកក្នុងការបោះពុម្ពផ្សាយ។

ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី
គោលការណ៍ណែនាំស្តីពីកិច្ចលទ្ធកម្ម

ទីក្រុងម៉ានីល ប្រទេសហ្វីលីពីន ៖ ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ២០១៥។

១. លទ្ធកម្ម I. ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី

ការងារនេះអាចធ្វើទៅបានក្រោមអាជ្ញាប័ណ្ណរបស់ Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivs 3.0 IGO license (CC BY-NC-ND 3.0 IGO) <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/igo/> ដោយប្រើប្រាស់មតិកានៃការបោះពុម្ពផ្សាយនេះ អ្នកបានយល់ព្រមអនុវត្តលក្ខខណ្ឌដែលមានចែងក្រោមអាជ្ញាប័ណ្ណ ក៏ដូចជាលក្ខខណ្ឌប្រើប្រាស់របស់ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី (ADB Open Access Repository) ដែលអាចទាក់ទងតាមគេហទំព័រ openaccess.adb.org/terms-of-use ។

អាជ្ញាប័ណ្ណនេះ មិនអនុវត្តចំពោះអ្វីដែលមិនមែនជាឯកសារកម្មសិទ្ធិចម្លងរបស់ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ីនៅក្នុងការបោះពុម្ពផ្សាយនេះទេ ។ ប្រសិនបើឯកសារនេះ ត្រូវបានទាមទារដោយប្រភពមួយទៀត សូមទាក់ទងម្ចាស់កម្មសិទ្ធិចម្លង ឬ អ្នកបោះពុម្ពនៃប្រភពនេះ ដើម្បីសុំការអនុញ្ញាតិបោះពុម្ពឡើងវិញ ។ ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី មិនទទួលខុសត្រូវការទាមទារសំណងដែលជាលទ្ធផលពីការប្រើប្រាស់ឯកសារនេះទេ ។

ការយោង - ដោយធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ជាប្រភពនៃឯកសារ សូមប្រាកដថា លោក-អ្នក បានបញ្ចូលព័ត៌មានទាំងនេះដូចជា៖ អ្នកនិពន្ធ ឆ្នាំបោះពុម្ព ចំណងជើងឯកសារ © Asian Development Bank [and/or Publish]. <https://openaccess.adb.org>. Available under a CC BY-NC-ND 3.0 IGO license។

សូមទាក់ទងតាមរយៈសារអេឡិចត្រូនិក: OARsupport@adb.org ឬ publications@adb.org ប្រសិនបើមានសំណួរ ឬ ការវិចារណ៍លើមតិកា ឬ លោកអ្នកចង់ទទួលបានការអនុញ្ញាតិកម្មសិទ្ធិចម្លងសម្រាប់គោលបំណងប្រើប្រាស់ដែលមិនប៉ះពាល់ក្នុងលក្ខខណ្ឌនេះ ឬ សុំការអនុញ្ញាតិប្រើប្រាស់រូបសញ្ញារបស់ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ។

“ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី (ADB) បានខិតខំប្រឹងប្រែងដើម្បីផ្ទៀងផ្ទាត់ទៅលើភាពជាក់លាក់នៃការបកប្រែនេះ។ ភាសាអង់គ្លេសគឺជាភាសាការងាររបស់ ADB ហើយឯកសារច្បាប់ដើមជាភាសាអង់គ្លេសគឺជាឯកសារដែលត្រឹមត្រូវ និងផ្លូវការតែមួយគត់របស់ខ្លួន។ សេចក្តីដកស្រង់ណាមួយចេញពីឯកសារនេះ ត្រូវតែយោងទៅលើឯកសារច្បាប់ដើមក្នុងភាសាអង់គ្លេស”។

បោះពុម្ពលើក្រដាសកែច្នៃ

មាតិកា

១. សេចក្តីផ្តើម	១
១.១. គោលបំណង	១
១.២. ការពិចារណាទូទៅ	២
១.៥. លទ្ធភាពនៃការអនុវត្តន៍គោលការណ៍ណែនាំ	៣
១.៦. សិទ្ធិទទួល	៤
១.៩. ការផ្តល់កិច្ចសន្យាជាមុន និងការផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានបែបប្រតិសកម្ម	៦
១.១០. ក្រុមហ៊ុនរួមទុន	៦
១.១១. ការត្រួតពិនិត្យរបស់ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី	៦
១.១២. ការធ្វើលទ្ធកម្មមិនត្រឹមត្រូវ	៧
១.១៣. ការយោងទៅរកធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី	៧
១.១៤. ការលួចបន្លំ និង អំពើពុករលួយ	៨
១.១៦. ផែនការលទ្ធកម្ម	១១
២. ការដេញថ្លៃប្រកួតប្រជែងអន្តរជាតិ	១៣
ក. ព័ត៌មានទូទៅ	១៣
២.១. សេចក្តីផ្តើម	១៣
២.២. ប្រភេទ និង ទំហំនៃកិច្ចសន្យា	១៣
២.៦. ការដេញថ្លៃដែលមានពីរដំណាក់កាល	១៤
២.៧. ការជូនដំណឹង និង ការផ្សព្វផ្សាយ	១៥
២.៩. បុរេលក្ខណៈសម្បត្តិរបស់អ្នកដេញថ្លៃ	១៦
ខ. ឯកសារដេញថ្លៃ	១៧
២.១១. ព័ត៌មានទូទៅ	១៧
២.១៣. សុពលភាពនៃការដេញថ្លៃ និង លិខិតធានាដេញថ្លៃ	១៩
២.១៥. ភាសា	១៩
២.១៦. ភាពច្បាស់លាស់នៃឯកសារដេញថ្លៃ	១៩
២.១៩. បទដ្ឋាន	២១

២.២០. ការប្រើប្រាស់ឈ្មោះម៉ាក	២១
២.២១. ការកំណត់តម្លៃ	២១
២.២៤. ការកែសម្រួលតម្លៃ	២២
២.២៦. ការដឹកជញ្ជូន និង ការធានារ៉ាប់រង	២៣
២.២៨. បុព្វលាភស្តីពីរូបិយប័ណ្ណ	២៤
២.២៩. រូបិយប័ណ្ណនៃការដេញថ្លៃ	២៤
២.៣១. បរិវត្តន៍រូបិយប័ណ្ណសម្រាប់ប្រៀបធៀបការដេញថ្លៃ	២៤
២.៣២. រូបិយប័ណ្ណសម្រាប់ទូទាត់	២៥
២.៣៤. លក្ខខណ្ឌ និងវិធីសាស្ត្រនៃការទូទាត់ប្រាក់	២៥
២.៣៧. សំណើដេញថ្លៃសម្រាប់ជម្រើសផ្សេងទៀត	២៦
២.៣៨. លក្ខខណ្ឌនៃកិច្ចសន្យា	២៦
២.៣៩. លិខិតធានាការអនុវត្តន៍	២៧
២.៤១. ខចែងស្តីពីសំណងការខូចខាត និងប្រាក់បន្ថែមលើកទឹកចិត្ត	២៧
២.៤២. ប្រធានសក្តិ	២៨
២.៤៣. ច្បាប់ដែលអាចយកមកអនុវត្តបាន និងការដោះស្រាយវិវាទ	២៨

គ. ការបើកឯកសារដេញថ្លៃ ការវាយតម្លៃ និង ការផ្តល់កិច្ចសន្យា ២៨

២.៤៤. ពេលវេលាសម្រាប់រៀបចំការដេញថ្លៃ	២៨
២.៤៥. នីតិវិធីបើកឯកសារដេញថ្លៃ	២៩
២.៤៦. ការបញ្ជាក់ ឬ ការផ្លាស់ប្តូរឯកសារដេញថ្លៃ	៣០
២.៤៧. ការរក្សាការសម្ងាត់	៣០
២.៤៨. ការត្រួតពិនិត្យឯកសារដេញថ្លៃ	៣០
២.៤៩. ការវាយតម្លៃ និងការប្រៀបធៀបឯកសារដេញថ្លៃ	៣១
២.៥៥. បុរិមាគេហពន្ធ	៣៣
២.៥៧. ការបន្តសុពលភាពនៃការដេញថ្លៃ	៣៣
២.៥៨. លក្ខណៈសម្បត្តិក្រោយពេលដេញថ្លៃរបស់អ្នកដេញថ្លៃ	៣៤
២.៥៩. ការផ្តល់កិច្ចសន្យា	៣៤

២.៦០. ការផ្សព្វផ្សាយអំពីការផ្តល់កិច្ចសន្យា	៣៤
២.៦១. ការបដិសេធនិច័ត្តិពោះរាល់សំណើរដេញថ្លៃទាំងអស់	៣៥
២.៦៥. ការផ្តល់ព័ត៌មានសង្ខេប	៣៦

ឃ. ការដេញថ្លៃប្រកួតប្រជែងអន្តរជាតិដែលត្រូវបានកែសម្រួល ៣៦

២.៦៦. ប្រតិបត្តិការដែលពាក់ព័ន្ធនឹងកម្មវិធីនៃការនាំចូល	៣៦
២.៦៨. ការធ្វើលទ្ធកម្មទំនិញ	៣៧
២.៦៩. ការបញ្ជាទិញឡើងវិញ	៣៨

៣. វិធីសាស្ត្រលទ្ធកម្មដទៃទៀត ៣៩

៣.១. ព័ត៌មានទូទៅ	៣៩
៣.២. ការដេញថ្លៃអន្តរជាតិមានកម្រិត	៣៩
៣.៣. ការដេញថ្លៃប្រកួតប្រជែងថ្នាក់ជាតិ	៤០
៣.៥. វិធីសាស្ត្រពិគ្រោះថ្លៃ	៤១
៣.៦. ការផ្តល់កិច្ចសន្យាដោយផ្ទាល់	៤១
៣.៨. ការទទួលសាងសង់ដោយខ្លួនឯង (Force Account)	៤២
៣.៩. ការធ្វើលទ្ធកម្មពីទីភ្នាក់ងារឯកទេស	៤៣
៣.១០. ភ្នាក់ងារលទ្ធកម្ម	៤៣
៣.១១. ភ្នាក់ងារអធិការកិច្ច	៤៤
៣.១២. លទ្ធកម្មជាកម្ចីសម្រាប់អន្តរការីហិរញ្ញវត្ថុ	៤៤
៣.១៣. លទ្ធកម្មក្រោម BOO/BOT/BOOT សម្បទាន និងការរៀបចំវិស័យ ឯកជនដែលមានលក្ខណៈស្រដៀងគ្នា	៤៥
៣.១៤. លទ្ធកម្មដែលមានមូលដ្ឋានផ្អែកលើការអនុវត្តន៍ការងារ	៤៦
៣.១៦. លទ្ធកម្មក្រោមកម្ចីដែលធានាដោយធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី	៤៧
៣.១៧. ការចូលរួមរបស់សហគមន៍នៅក្នុងការងារលទ្ធកម្ម	៤៧
៣.១៨. លទ្ធកម្មក្រោមជំនួយគ្រោះមហន្តរាយ និងជំនួយគ្រោះអាសន្ន	៤៨

ឧបសម្ព័ន្ធ ១ ៖ ការត្រួតពិនិត្យរបស់ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ីទៅលើ សេចក្តីសម្រេចចិត្ត ផ្នែកលទ្ធកម្ម	៤៩
១. ការកំណត់កាលវិភាគធ្វើលទ្ធកម្ម	៤៩
២. ការត្រួតពិនិត្យមុនផ្តល់កិច្ចសន្យា	៤៩
៥. ការត្រួតពិនិត្យក្រោយចុះកិច្ចសន្យា ឬ ការត្រួតពិនិត្យក្រោយ ចុះកិច្ចសន្យា (តាមការជ្រើសរើស)	៥២
ឧបសម្ព័ន្ធ ២ ៖ បុរិមាចំពោះអ្នកម៉ៅការ ឬ ទំនិញក្នុងស្រុក	៥៤
១. បុរិមាចំពោះទំនិញផលិតក្នុងស្រុក	៥៤
៧. បុរិមាចំពោះអ្នកម៉ៅការក្នុងស្រុក	៥៦
ឧបសម្ព័ន្ធ ៣ ៖ សេចក្តីណែនាំសម្រាប់អ្នកដេញថ្លៃ	៥៧
១. គោលបំណង	៥៧
២. ការទទួលខុសត្រូវចំពោះការងារលទ្ធកម្ម	៥៧
៣. តួនាទីរបស់ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី	៥៨
៥. ព័ត៌មានអំពីការដេញថ្លៃ	៥៨
៦. តួនាទីរបស់អ្នកដេញថ្លៃ	៥៩
១០. ការរក្សាការសម្ងាត់	៦០
១១. ចំណាត់ការរបស់ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី	៦០
១៥. ការផ្តល់ព័ត៌មានសង្ខេប	៦១

១. សេចក្តីផ្តើម

គោលបំណង

១.១. គោលបំណងនៃគោលការណ៍ណែនាំនេះ គឺដើម្បីជូនដំណឹងដល់អ្នកអនុវត្តគម្រោងដែលទទួលបានហិរញ្ញប្បទានគាំទ្រទាំងស្រុង ឬ មួយផ្នែកពីធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី (ADB) ជំនួយឥតសំណង ដែលផ្តល់ដោយធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ឬ មូលនិធិ^១ ដែលផ្តល់ដោយធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី អំពីគោលនយោបាយដែលគ្របដណ្តប់ទៅលើការធ្វើលទ្ធកម្មទំនិញការងារ សំណង់ និងសេវាកម្ម (ក្រៅពីសេវាទីប្រឹក្សា)^២ ដែលចាំបាច់សម្រាប់គម្រោង។ កិច្ចព្រមព្រៀងផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានគ្របដណ្តប់ ទៅលើទំនាក់ទំនងតាមផ្លូវច្បាប់រវាងឥណទាន^៣ និងធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ហើយគោលការណ៍ណែនាំត្រូវបានធ្វើឡើង សម្រាប់អនុវត្តចំពោះការធ្វើលទ្ធកម្មទំនិញ និងការងារសំណង់សម្រាប់គម្រោង ដូចមានចែងនៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀង។ សិទ្ធិ និងកាតព្វកិច្ចរបស់ឥណទាន និងអ្នកផ្តល់ទំនិញ និងការងារសំណង់សម្រាប់គម្រោង ស្ថិតក្រោមការគ្របដណ្តប់នៃឯកសារដេញថ្លៃ ព្រមទាំងកិច្ចសន្យា ដែលចុះហត្ថលេខាដោយឥណទាន ជាមួយអ្នកផ្គត់ផ្គង់ទំនិញ និងការងារសំណង់ ហើយវាមិនស្ថិតនៅក្រោមការគ្របដណ្តប់នៃគោលការណ៍ណែនាំ ឬ កិច្ចព្រមព្រៀងផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានទាំងនេះឡើយ។ ពុំមានភាគីណាមួយក្រៅពីភាគីនៃកិច្ចព្រមព្រៀងផ្តល់ហិរញ្ញប្បទាន អាចទទួលបានសិទ្ធិ ឬ អាចទាមទារផលនៃការផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានណាមួយបានឡើយ។

- ១ សម្រាប់គោលបំណងនៃគោលការណ៍ណែនាំនេះ ការផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានដោយធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី រាប់បញ្ចូលទាំងការផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានដោយមូលនិធិដែលគ្រប់គ្រងដោយធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ។
- ២ សម្រាប់ការជ្រើសរើស និងការទាក់ទងទីប្រឹក្សា សូមមើល គោលការណ៍ណែនាំស្តីពីការប្រើប្រាស់ទីប្រឹក្សាដោយធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី និងឥណទាន។ ការសំដៅយោងចំពោះ “ទំនិញ និងការងារសំណង់” នៅក្នុងគោលការណ៍ណែនាំស្តីពីលទ្ធកម្មនេះ រាប់បញ្ចូលសេវាកម្ម ពាក់ព័ន្ធ ដូចជា សេវាដឹកជញ្ជូន ការធានារ៉ាប់រង ការតម្លើងឧបករណ៍សម្ភារៈ ការត្រួតពិនិត្យសំណង់ ការបណ្តុះបណ្តាល និងការថែទាំបឋម ប្បញ្ញត្តិនៃគោលការណ៍ណែនាំស្តីពីលទ្ធកម្មនេះ ក៏អនុវត្តបានផងដែរចំពោះសេវាកម្មមួយចំនួនដូចជា ការខ្ទង់អណ្តូង ការកំណត់ផែនទី និងប្រតិបត្តិការស្រដៀងគ្នាដទៃទៀត ។
- ៣ ពាក្យថា “ឥណទាន” ដែលប្រើប្រាស់នៅក្នុងគោលការណ៍ណែនាំនេះ រាប់បញ្ចូលអ្នកទទួលជំនួយឥតសំណងដែលផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានដោយ ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី និងមូលនិធិដែលផ្តល់ដោយធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ព្រមទាំងសំដៅផងដែរចំពោះទីភ្នាក់ងារប្រតិបត្តិគម្រោង។ នៅក្នុងករណីមួយចំនួន ឥណទានដើរតួនាទីក្នុងលក្ខណៈត្រឹមតែជាអន្តរការីមួយប៉ុណ្ណោះ ហើយគម្រោងត្រូវបានអនុវត្ត ដោយទីភ្នាក់ងារឬ អង្គភាពដទៃទៀត ដែលក្នុងករណីនេះ ការសំដៅយោងនៅក្នុងគោលការណ៍ណែនាំចំពោះពាក្យថាឥណទាន រាប់បញ្ចូល ទាំងទីភ្នាក់ងារ និងអង្គភាពបែបនេះព្រមទាំងឥណទានផ្តល់ស្ថិតក្រោមការរៀបចំផ្តល់កម្ចីបន្ត ។

ការពិចារណាទូទៅ

១.២. ឥណទានទទួលខុសត្រូវចំពោះការអនុវត្តន៍គម្រោង ព្រមទាំងការទទួលបាន និងការផ្តល់ កិច្ចសន្យាក្រោមគម្រោង។ ភាគី ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី មានកាតព្វកិច្ចធានាថាផលនៃការផ្តល់ ហិរញ្ញប្បទានរបស់ខ្លួនត្រូវបានប្រើប្រាស់ ដោយមានការយកចិត្តទុកដាក់សមស្រប ចំពោះ ការពិចារណាផ្នែកលើភាពសន្សំសំចៃ និងប្រសិទ្ធិភាព។ បើទោះបីជាក្នុងការអនុវត្តន៍ជាក់ស្តែង វិធាន និងនីតិវិធីលទ្ធកម្មជាក់លាក់មួយចំនួនដែលត្រូវប្រតិបត្តិតាមនៅក្នុងការអនុវត្តន៍គម្រោង មួយ អាស្រ័យទៅលើស្ថានភាព នៃករណីជាក់លាក់ដោយ ប៉ុន្តែ ជាទូទៅ មានគោលការណ៍ មូលដ្ឋានចំនួន៥ ដែលណែនាំទៅលើលក្ខខណ្ឌតម្រូវរបស់ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ៖

- (ក) លើកលែងតែក្នុងករណីដែលមានការសម្រេចពីក្រុមប្រឹក្សាភិបាល បើពុំនោះសោតទេ (i) កម្ចី ឬ ជំនួយ ឥតសំណងពីធនធានមូលនិធិពិសេស អាចប្រើប្រាស់បានសម្រាប់តែ ការធ្វើលទ្ធកម្មទំនិញ ការងារសំណង់ និង សេវា ដែលផលិត ឬ ផ្គត់ផ្គង់ពីប្រទេសជា សមាជិកអភិវឌ្ឍន៍ ដែលបានរួមចំណែកផ្តល់វិភាគទានចំពោះធនធានបែបនេះ ឬ ប្រទេសជាសមាជិកដែលកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ និង(ii) កម្ចីឬជំនួយឥតសំណងពីធនធានមូល ធនធម្មតារបស់ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ឬ មូលនិធិផ្សេងៗទៀតដែលគ្រប់គ្រងដោយ ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី អាចប្រើប្រាស់បានសម្រាប់តែការធ្វើលទ្ធកម្មទំនិញ ការងារ សំណង់ និងសេវាដែលផលិត និងផ្គត់ផ្គង់ពីប្រទេសជាសមាជិកផ្សេងៗ ។
- (ខ) សេចក្តីត្រូវការឱ្យមានភាពសន្សំសំចៃ និងប្រសិទ្ធិភាពក្នុងការអនុវត្តន៍គម្រោងរាប់បញ្ចូល ការធ្វើលទ្ធកម្មទំនិញ និងការងារសំណង់ដែលពាក់ព័ន្ធ ។
- (គ) ចំណាប់អារម្មណ៍របស់ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ក្នុងការផ្តល់ឱ្យអ្នកដេញថ្លៃទាំងអស់ដែល មានលក្ខខណ្ឌសមស្រប មកពីប្រទេសអភិវឌ្ឍន៍ និងប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍^៤ នូវព័ត៌មាន ដូចគ្នា និង ឱកាសស្មើភាពគ្នា ដើម្បីប្រកួតប្រជែងនៅក្នុងការផ្តល់ទំនិញ និងការងារ សំណង់ដែលទទួលបានហិរញ្ញប្បទានគាំទ្រពីធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ។
- (ឃ) ចំណាប់អារម្មណ៍របស់ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ក្នុងការលើកទឹកចិត្តឱ្យមានការអភិវឌ្ឍន៍ នូវការផ្តល់កិច្ចសន្យាក្នុងស្រុក និង ឧស្សាហកម្មផលិត នៅក្នុងប្រទេសរបស់ឥណទាន និង
- (ង) សារៈសំខាន់នៃតម្លាភាពនៅក្នុងដំណើរការលទ្ធកម្ម ។

៤ សូមមើលកថាខណ្ឌ ១.៦ , ១.៧ និង ១.៨។

១.៣. ការប្រកួតប្រជែងដោយបើកចំហ គឺជាមូលដ្ឋានសម្រាប់លទ្ធកម្មសាធារណៈប្រកបដោយប្រសិទ្ធិភាព។ ឥណទានត្រូវជ្រើសរើសវិធីសាស្ត្រសមស្របបំផុត សម្រាប់ការងារលទ្ធកម្មជាក់លាក់។ នៅក្នុងករណីភាគច្រើន ការដេញថ្លៃប្រកួតប្រជែងអន្តរជាតិ (ICB) ដែលត្រូវបានធ្វើឡើងសមស្រប និងដោយមានការអនុញ្ញាតឱ្យមានបរិមាចំពោះទំនិញផលិតក្នុងស្រុក និងក្នុងករណីសមស្រប ត្រូវមានភាពលម្អៀងចំពោះអ្នកម៉ៅការក្នុងស្រុក^៥ សម្រាប់ការងារសំណង់ក្រោមលក្ខខណ្ឌដែលមានកំណត់ចែង គឺជាវិធីសាស្ត្រសមស្របបំផុត។ ដូច្នេះ នៅក្នុងករណីភាគច្រើនធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ីតម្រូវឱ្យឥណទានរបស់ខ្លួនស្វែងរកទំនិញ ការងារសំណង់ និងសេវាកម្ម តាមរយៈការដេញថ្លៃប្រកួតប្រជែងអន្តរជាតិ ដែលបើកចំហចំពោះអ្នកផ្គត់ផ្គង់ និងអ្នកម៉ៅការដែលមានលក្ខខណ្ឌសមស្រប^៦។ ផ្នែកទី២ នៃគោលការណ៍ណែនាំនេះ រៀបរាប់អំពីនីតិវិធីសម្រាប់ការដេញថ្លៃ ប្រកួតប្រជែងអន្តរជាតិ ។

១.៤. ក្នុងករណីដែលការដេញថ្លៃប្រកួតប្រជែងអន្តរជាតិ ពុំមែនជាវិធីសាស្ត្រនៃការធ្វើលទ្ធកម្មសមស្របបំផុត គេអាចប្រើប្រាស់វិធីសាស្ត្រនៃការធ្វើលទ្ធកម្មដទៃទៀត។ ផ្នែកទីបី រៀបរាប់អំពីវិធីសាស្ត្រនៃការធ្វើលទ្ធកម្មដទៃទៀត និងស្ថានភាពដែលការអនុវត្តនីវិធីសាស្ត្រទាំងនោះអាចមានភាពសមស្របជាង។ វិធីសាស្ត្រជាក់លាក់ ដែលគេអាចអនុវត្ត សម្រាប់លទ្ធកម្មក្រោមគម្រោងណាមួយជាក់លាក់ មានចែងនៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងផ្តល់ហិរញ្ញប្បទាន។ កិច្ចសន្យាជាក់លាក់ ដែលត្រូវទទួលបានហិរញ្ញប្បទានក្រោមគម្រោង ព្រមទាំងវិធីសាស្ត្រនៃការធ្វើលទ្ធកម្មក្រោមកិច្ចសន្យាទាំងនោះ ដែលមានសង្គតភាពទៅនឹងកិច្ចព្រមព្រៀងផ្តល់ហិរញ្ញប្បទាន មានបញ្ជាក់នៅក្នុងផែនការលទ្ធកម្មក្នុងកថាខណ្ឌ ១.១៦ នៃគោលការណ៍ណែនាំនេះ ។

លទ្ធភាពនៃការអនុវត្តនីតិវិធីគោលការណ៍ណែនាំ

១.៥. នីតិវិធីដែលមានគូសបញ្ជាក់នៅក្នុងគោលការណ៍ណែនាំនេះ អនុវត្តចំពោះរាល់កិច្ចសន្យាទាំងអស់ សម្រាប់ទំនិញ និងការងារសំណង់ ដែលផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានទាំងស្រុង ឬ មួយផ្នែកដោយធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី^៧។ សម្រាប់ការធ្វើលទ្ធកម្មនៃកិច្ចសន្យាដទៃទៀតសម្រាប់ទំនិញ និងការងារសំណង់ ដែលមិនទទួលបានហិរញ្ញប្បទានពីធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ឥណទាន អាចប្រើប្រាស់នីតិវិធីដទៃ។ នៅក្នុងករណីបែបនេះត្រូវបំពេញលក្ខខណ្ឌរបស់ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ថា នីតិវិធីដែលត្រូវប្រើប្រាស់ត្រូវបំពេញកាតព្វកិច្ចរបស់ឥណទាន ក្នុងការបង្កលក្ខណៈឱ្យគម្រោង

៥ សម្រាប់គោលបំណងនៃគោលការណ៍ណែនាំនេះ “អ្នកម៉ៅការ” សំដៅចំពោះតែក្រុមហ៊ុនមួយដែលផ្តល់សេវាកម្មសាងសង់ប៉ុណ្ណោះ។
៦ សូមមើលកថាខណ្ឌ ១.៦ , ១.៧ និង ១.៨។
៧ ចំណុចនេះ រាប់បញ្ចូលករណីទាំងឡាយណាដែលឥណទាន ប្រើប្រាស់ទីភ្នាក់ងារលទ្ធកម្មមួយ ក្រោមកថាខណ្ឌ ៣.១០ ។

ត្រូវបានអនុវត្តដោយយកចិត្តទុកដាក់ និងប្រកបដោយប្រសិទ្ធិភាព ហើយទំនិញ និងការងារសំណង់ ដែលត្រូវធ្វើលទ្ធកម្ម ៖

- (ក) មានគុណភាពគួរជាទីពេញចិត្ត និងមានសង្គតភាពទៅនឹងតុល្យភាពរបស់គម្រោង ។
- (ខ) នឹងត្រូវផ្តល់ជូន ឬ បញ្ចប់ទាន់ពេលវេលា និង
- (គ) ត្រូវបានកំណត់តម្លៃ ដើម្បីជៀសវាងបង្កផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានទៅលើលទ្ធភាពផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ របស់គម្រោង ។

សិទ្ធិទទួល

១.៦. ដើម្បីជម្រុញឱ្យមានការប្រកួតប្រជែង ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ីអនុញ្ញាតឱ្យអ្នកដេញថ្លៃដែលមកពីគ្រប់បណ្តាប្រទេស ទាំងអស់ដែលមានសិទ្ធិទទួលសម្រាប់ ការផ្តល់ទំនិញ ការងារសំណង់ និងសេវាកម្ម សម្រាប់គម្រោងដែលផ្តល់ហិរញ្ញប្បទាន ដោយធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី^៤។ លក្ខខណ្ឌសម្រាប់ការចូលរួម ត្រូវដាក់កម្រិតចំពោះតែលក្ខខណ្ឌទាំងឡាយណាដែលចាំបាច់ដើម្បីធានាដល់លទ្ធភាពរបស់អ្នកដេញថ្លៃ ក្នុងការបំពេញលក្ខខណ្ឌនៃកិច្ចសន្យា។

១.៧. ទាក់ទងទៅនឹងកិច្ចសន្យាដែលត្រូវទទួលបានហិរញ្ញប្បទានទាំងស្រុងឬមួយផ្នែកពីធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី មិនអនុញ្ញាតឱ្យឥណទានបដិសេធការចូលរួមរបស់អ្នកដេញថ្លៃណាម្នាក់ សម្រាប់ហេតុផលដែលមិនទាក់ទងទៅនឹងសមត្ថភាព និងធនធានរបស់អ្នកដេញថ្លៃ ក្នុងការអនុវត្តនីកិច្ចសន្យាប្រកបដោយជោគជ័យ និងមិនអនុញ្ញាតឱ្យឥណទានបដិសេធចំពោះអ្នកដេញថ្លៃណាមួយ ដោយសារតែហេតុផលបែបនេះឡើយ។ ដូច្នេះ ឥណទានគួរយកចិត្តទុកដាក់ទៅលើលក្ខណៈសម្បត្តិផ្នែកបច្ចេកទេស និងហិរញ្ញវត្ថុរបស់អ្នកដេញថ្លៃ ដើម្បីឱ្យមានភាពច្បាស់លាស់ចំពោះសមត្ថភាពរបស់ពួកគេ ទាក់ទងទៅនឹងកិច្ចសន្យាជាក់លាក់ ។

១.៨. ករណីលើកលែងចំពោះអ្វីដែលបានរៀបរាប់ពីខាងដើម ៖

- (ក) ក្រុមហ៊ុនរបស់ប្រទេសមួយ ឬ ទំនិញដែលត្រូវបានផលិតនៅក្នុងប្រទេសមួយអាចត្រូវបានដកចេញ ប្រសិនបើប្រទេសរបស់ឥណទាន ហាមឃាត់ចំពោះការនាំចូលទំនិញមកពី ឬ ការទូទាត់ប្រាក់ទៅឱ្យប្រទេសបុគ្គល ឬ អង្គភាពជាក់លាក់មួយ យោងតាមភាពអនុលោមទៅតាមសេចក្តីសម្រេចមួយរបស់ក្រុមប្រឹក្សាសន្តិសុខនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ ដែលធ្វើឡើងក្រោមជំពូក៧ នៃលក្ខន្តិកៈរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ។

៨ សូមមើលកថាខណ្ឌ ២.១១ ។

ក្នុងករណីដែលប្រទេសរបស់តំណរន្ត ហាមឃាត់ចំពោះការទូទាត់ប្រាក់ ទៅឱ្យក្រុមហ៊ុន ជាក់លាក់មួយ ឬ សម្រាប់ទំនិញជាក់លាក់មួយ ដោយយោងទៅតាមសកម្មភាពនៃ ភាពអនុលោមបែបនេះ ក្រុមហ៊ុននោះ អាចត្រូវដកចេញបាន ។

- (ខ) ក្រុមហ៊ុនមួយដែលតំណរន្តបានទាក់ទងឱ្យចូលរួមផ្តល់សេវាទីប្រឹក្សា សម្រាប់ការរៀបចំ ឬ ការអនុវត្តនីតិប្រោងមួយ និងសម្ព័ន្ធនាមួយរបស់ក្រុមហ៊ុននោះ ត្រូវចាត់ទុកថា គ្មានលក្ខខណ្ឌសមស្របសម្រាប់ការផ្តល់ទំនិញការងារសំណង់ ឬ សេវាកម្មបន្តបន្ទាប់ ទៀត ដែលទទួលបានពី ឬ មានទំនាក់ទំនងដោយផ្ទាល់ទៅនឹងសេវាទីប្រឹក្សា របស់ក្រុមហ៊ុននោះ សម្រាប់ការរៀបចំ ឬ ការអនុវត្តនីតិប្រោងបែបនេះ។ បញ្ញត្តិនេះ មិនអនុវត្តចំពោះក្រុមហ៊ុនផ្សេងៗគ្នា (ទីប្រឹក្សា អ្នកម៉ៅការ ឬ អ្នកផ្គត់ផ្គង់) ដែល កំពុងរួមគ្នាបំពេញភារកិច្ច របស់អ្នកម៉ៅការក្រោមកិច្ចសន្យាសោក្នុងដៃ (turnkey contract) ឬ កិច្ចសន្យាចនា និងសាងសង់^{៩៤}។
- (គ) សហគ្រាសរបស់រដ្ឋាភិបាល នៅក្នុងប្រទេសរបស់តំណរន្ត អាចចូលរួមជាអ្នកដេញ ថ្លៃបាន លុះត្រាណាតែ សហគ្រាសទាំងនោះ អាចបង្ហាញថាពួកគេ (i) មានស្វ័យភាព ស្របច្បាប់ និង មានស្វ័យភាពផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ (ii) ធ្វើប្រតិបត្តិការក្រោមច្បាប់ពាណិជ្ជកម្ម និង (iii) មិនមែនជាទីភ្នាក់ងារដែលពឹងផ្អែកទៅលើតំណរន្ត ឬ តំណរន្តបន្ត^{៩៥}។
- (ឃ) ក្រុមហ៊ុន ឬ បុគ្គលដែលធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី បានដាក់ទណ្ឌកម្ម យោងតាម អនុកថាខណ្ឌ (ឃ) នៃកថាខណ្ឌ ១.១៤ នៃគោលការណ៍ណែនាំនេះ ឬ គោល នយោបាយប្រឆាំងអំពើពុករលួយព្រមទាំងគោលការណ៍ណែនាំស្តីពីសុច្ឆរិតភាព (ដែល គោលនយោបាយ និងគោលការណ៍ណែនាំទាំងពីរនេះត្រូវបានធ្វើរសោធនកម្មជាបន្ត បន្ទាប់) ត្រូវកំណត់ថាគ្មានលក្ខខណ្ឌសមស្របក្នុងការទទួលបានកិច្ចសន្យា ដែលផ្តល់ ហិរញ្ញប្បទានដោយធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ឬ កិច្ចសន្យាដែលផ្តល់ដោយធនាគារ អភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ឬ ក្នុងការទទួលបានប្រយោជន៍ពីកិច្ចសន្យាដែលផ្តល់ហិរញ្ញប្បទាន ដោយធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ឬ កិច្ចសន្យាដែលផ្តល់ដោយធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ក្នុងលក្ខណៈជាហិរញ្ញវត្ថុ ឬ បើពុំដូច្នោះទេត្រឹមក្នុងអំឡុងពេលដែលកំណត់ដោយ ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ។

៩ សូមមើលកថាខណ្ឌ ២.៥។

៩០ ក្រៅពីផ្នែកដែលនិយាយអំពីការសាងសង់ដោយខ្លួនឯងដូចដែលត្រូវបានអនុញ្ញាតក្រោមកថាខណ្ឌ ៣.៨។

ការផ្តល់កិច្ចសន្យាជាមុន និងការផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានបែបប្រតិសកម្ម

១.៩. ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី លើកទឹកចិត្តឥណទានឱ្យបន្តអនុវត្តដំហានដំបូងនៃការងារកិច្ចលទ្ធកម្ម មុនពេលចុះហត្ថលេខាទៅលើកិច្ចព្រមព្រៀងហិរញ្ញប្បទានពាក់ព័ន្ធ។ ក្នុងករណីបែបនេះ នីតិវិធីលទ្ធកម្ម រាប់បញ្ចូលទាំងការផ្សព្វផ្សាយត្រូវអនុវត្តស្របតាមគោលការណ៍ណែនាំ ដើម្បីឱ្យកិច្ចសន្យាដែលត្រូវផ្តល់ជូននៅទីបំផុត មានលក្ខខណ្ឌសមស្របសម្រាប់ការផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានដោយធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ហើយធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ត្រូវត្រួតពិនិត្យឡើងវិញទៅលើដំណើរការដែលឥណទានបានប្រើប្រាស់។ ឥណទានអនុវត្តការផ្តល់កិច្ចសន្យាជាមុនបែបនេះដោយខ្លួនឯង ហើយរាល់ការយល់ស្របរបស់ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ចំពោះនីតិវិធី ឯកសារ ឬសំណើសម្រាប់ការផ្តល់កិច្ចសន្យា ពុំមានន័យថាតម្រូវឱ្យធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ីត្រូវតែផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានគាំទ្រចំពោះគម្រោងនោះឡើយ។ ប្រសិនបើកិច្ចសន្យាត្រូវបានចុះហត្ថលេខា ការទូទាត់សំណងមកវិញដោយធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ចំពោះចំណាយនានារបស់ឥណទានក្រោមកិច្ចសន្យានេះ មុនពេលចុះហត្ថលេខាទៅលើកិច្ចព្រមព្រៀង ផ្តល់ហិរញ្ញប្បទាន ត្រូវបានសំដៅហៅថាជាការផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានបែបប្រតិសកម្ម និងត្រូវបានអនុញ្ញាតក្រោមកម្រិតដែលមានបញ្ជាក់នៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានប៉ុណ្ណោះ ។

ក្រុមហ៊ុនរួមទុន

១.១០. ក្រុមហ៊ុនអាចដេញថ្លៃដោយឯករាជ្យ ឬ ក្នុងលក្ខណៈជាក្រុមហ៊ុនរួមទុន ដោយបញ្ជាក់អំពីការទទួលខុសត្រូវរួមគ្នាជាច្រើនមិនចំពោះថាជាមួយក្រុមហ៊ុនក្នុងស្រុក និង/ឬ ជាមួយក្រុមហ៊ុនបរទេសឡើយ ប៉ុន្តែ ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី មិនទទួលយកលក្ខខណ្ឌនៃការដេញថ្លៃដែលតម្រូវដាច់ខាតជាក្រុមហ៊ុនរួមទុន ឬ ដាច់ខាតជាទម្រង់ផ្សេងៗទៀតនៃទំនាក់ទំនងរវាងក្រុមហ៊ុនឡើយ។

ការត្រួតពិនិត្យរបស់ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី

១.១១. ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ីត្រួតពិនិត្យទៅលើនីតិវិធីលទ្ធកម្ម ឯកសាររាយការណ៍ទៅលើការដេញថ្លៃ អនុសាសន៍ស្តីពីការផ្តល់កិច្ចសន្យា និងកិច្ចសន្យា ដើម្បីធានាថាដំណើរការលទ្ធកម្មត្រូវបានអនុវត្តស្របតាមនីតិវិធីដែលបានឯកភាពគ្នា។ នីតិវិធីស្តីពីការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញនេះ មានរៀបរាប់នៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ១។ ផែនការលទ្ធកម្មដែលអនុម័ត ដោយធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី^{១១} ត្រូវបញ្ជាក់ឱ្យបានច្បាស់លាស់អំពីវិសាលភាព ដែលនីតិវិធីស្តីពីការត្រួតពិនិត្យទាំងនេះអាចអនុវត្តបាន ទាក់ទងទៅនឹងប្រភេទទំនិញ និងការងារសំណង់ផ្សេងៗគ្នាដែលត្រូវផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានទាំងស្រុង ឬ មួយផ្នែកដោយធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី។

ការធ្វើលទ្ធកម្មមិនត្រឹមត្រូវ

១.១២. ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ីផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានគាំទ្រទៅលើចំណាយសម្រាប់ទំនិញ និង ការងារសំណង់ ដែលត្រូវបានធ្វើលទ្ធកម្មស្របតាមបញ្ញត្តិនៃកិច្ចព្រមព្រៀងផ្តល់ហិរញ្ញប្បទាន និងគោលការណ៍ណែនាំនេះ។ ប្រសិនបើការងារលទ្ធកម្មមិនត្រូវបានអនុវត្តទៅតាមអ្វីដែល បានឯកភាពគ្នាទេនោះ ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ីនឹងប្រកាសថាជាការធ្វើលទ្ធកម្មមិនត្រឹមត្រូវ និង ជាធម្មតា ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ីនឹងអាចលុបចោលនូវចំណែកនៃការផ្តល់ហិរញ្ញប្បទាននោះ ដែលត្រូវបានវិភាជន៍សម្រាប់ទំនិញ និងការងារសំណង់ដែលធ្វើលទ្ធកម្មមិនត្រឹមត្រូវ។ ក្នុង ករណីសមស្រប ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ីអាចអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើការដេញថ្លៃឡើងវិញ ក្រោយ ពេលប្រកាសអំពីការធ្វើលទ្ធកម្មមិនត្រឹមត្រូវ។ បន្ថែមពីនេះទៀត ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី អាច អនុវត្តធាបាលយដទៃទៀត ដែលមានចែងក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀងផ្តល់ហិរញ្ញប្បទាន។ ទោះបី ជាកិច្ចសន្យាមួយត្រូវបានផ្តល់ជូនក្រោយពេលទទួលបាន “ការមិនជំទាស់” ពីធនាគារអភិវឌ្ឍន៍ អាស៊ីក៏ដោយ ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ីរក្សាសិទ្ធិក្នុងការប្រកាសអំពីការធ្វើលទ្ធកម្មមិនត្រឹមត្រូវ ប្រសិនបើធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ីរកឃើញថា “ការមិនជំទាស់” ត្រូវបានចេញក្រោមមូលដ្ឋាននៃ ព័ត៌មានមិនគ្រប់ជ្រុងជ្រោយមិនសុក្រឹត ឬ នាំឱ្យមានការយល់ខុស ឬ លក្ខខណ្ឌនៃកិច្ចសន្យា ត្រូវបានផ្លាស់ប្តូរឱ្យកាត់សម្គាល់ដោយគ្មានការយល់ព្រមពីធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី។

ការយោងទៅកធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី

១.១៣. នៅពេលដែលកិច្ចសន្យាត្រូវទទួលបានហិរញ្ញប្បទានទាំងស្រុង ឬ មួយផ្នែកពីធនាគារ អភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី គេត្រូវធ្វើការយោងទៅឈ្មោះធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ីនៅក្នុងឯកសារដេញថ្លៃស្រប តាមពាក្យពេចន៍នៃភាសាដូចខាងក្រោម ៖

“.....(ឈ្មោះឥណ្ឌូ)....បានទទួលកម្ចីពី (ធនធានមូលធនធម្មតា ឬ ធនធានមូលនិធិពិសេស) នៃធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី សម្រាប់ថ្លៃចំណាយ (ឈ្មោះគម្រោង) ហើយផលនៃកម្ចីនេះគ្រោង នឹងអនុវត្តចំពោះការទូទាត់ប្រាក់ក្រោមកិច្ចសន្យាមួយ (ឬច្រើន) ដែលមានបញ្ជាក់នៅក្នុងលិខិត អញ្ជើញឱ្យចូលរួមការដេញថ្លៃនេះ។ ដូច្នេះ លក្ខខណ្ឌនៃកិច្ចសន្យាមួយ (ឬច្រើន) និងការទូទាត់ ប្រាក់ពីធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ត្រូវអនុវត្តដោយគោរពទៅតាមលក្ខខណ្ឌនៃកិច្ចព្រមព្រៀងកម្ចី រាប់បញ្ចូលទាំងគោលការណ៍ណែនាំស្តីពីលទ្ធកម្មផងដែរ។ លើកលែងតែមានការយល់ព្រម ជាក់លាក់ពីធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី បើពុំនោះសោតទេ ពុំមានភាគីណាមួយក្រៅពី (ឈ្មោះ ឥណ្ឌូ) អាចទទួលបានសិទ្ធិពីកិច្ចព្រមព្រៀងកម្ចី ឬ អាចធ្វើការទាមទារណាមួយពីផល នៃកម្ចីបានឡើយ” ។

ការលួចបន្លំ និង អំពើពុករលួយ

១.១៤. គោលនយោបាយស្តីពីការប្រឆាំងអំពើពុករលួយរបស់ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី តម្រូវឱ្យ ឥណទាន (រាប់បញ្ចូលទាំងអ្នកទទួលបានផលពីសកម្មភាពដែលផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានដោយធនាគារ អភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី) ព្រមទាំងអ្នកដេញថ្លៃ អ្នកផ្គត់ផ្គង់ និងអ្នកម៉ោករ ក្រោមកិច្ចសន្យាដែលផ្តល់ ហិរញ្ញប្បទានដោយធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ត្រូវប្រកាន់យកបទដ្ឋានក្រមសីលធម៌ខ្ពស់បំផុត ក្នុងអំឡុងពេលនៃការធ្វើលទ្ធកម្ម និងការអនុវត្តន៍កិច្ចសន្យា។ យោងតាមគោលនយោបាយនេះ^{១២} នៅក្នុងបរិបទនៃគោលការណ៍ណែនាំនេះ ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ៖

- (ក) សម្រាប់គោលបំណងនៃប្បញ្ញត្តិនេះ កំណត់និយមន័យទៅលើវាក្យស័ព្ទខាងក្រោមដូច តទៅ ៖
  - (១) “ការប្រព្រឹត្តអំពើពុករលួយ” មានន័យថាការផ្តល់ ការឱ្យ ការទទួលយក ឬ ការអូសទាញដោយផ្ទាល់ ឬ ប្រយោលនូវវត្ថុមានតម្លៃ ដើម្បីជះឥទ្ធិពលមិន សមស្របទៅលើសកម្មភាពរបស់ភាគីដទៃ ។
  - (២) “ការក្លែងបន្លំ” មានន័យថា សកម្មភាព ឬ ការខកខានណាមួយ រាប់បញ្ចូល ទាំងការប្លែងមិនពិត ដែលនាំឱ្យមានការយល់ខុសដោយចេតនា ឬ ដោយការ ឆ្លើយប្រហែស ឬ ប៉ុនប៉ងធ្វើឱ្យមានការយល់ខុស ទៅលើភាគីមួយ ដើម្បី ទទួលបានប្រយោជន៍ហិរញ្ញវត្ថុ ឬ ប្រយោជន៍ដទៃទៀត ឬ ដើម្បីជៀសវាង កាតព្វកិច្ចណាមួយ ។
  - (៣) “ការបង្ខិតបង្ខំ” មានន័យថា ការធ្វើឱ្យចុះខ្សោយ ឬ ការបង្កគ្រោះថ្នាក់ ឬ ការ គំរាមកំហែង ដែលធ្វើឱ្យចុះខ្សោយ ឬ បង្កគ្រោះថ្នាក់ដោយផ្ទាល់ ឬ ប្រយោល ទៅលើភាគីណាមួយ ឬ ទ្រព្យសម្បត្តិ របស់ភាគីនោះ ដើម្បីជះឥទ្ធិពលមិន សមស្របទៅលើសកម្មភាពរបស់ភាគីមួយ ។
  - (៤) “ការសមគំនិត” មានន័យថា ជាការរៀបចំអ្វីមួយរវាងភាគីពីរ ឬ ច្រើនដែល ត្រូវបានធ្វើឡើងដើម្បីសម្រេចគោលបំណងមិនសមស្របមួយ រាប់បញ្ចូលទាំង ការជះឥទ្ធិពលមិនសមស្របទៅលើសកម្មភាពរបស់ភាគីដទៃ។

១២ សូមមើលគោលនយោបាយស្តីពីការប្រឆាំងអំពើពុករលួយរបស់ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ([www.adb.org/ Documents/Policies/Anticorruption](http://www.adb.org/Documents/Policies/Anticorruption)) និងគោលការណ៍ស្តីពីសុច្ឆរិតភាព និងគោលការណ៍ណែនាំ (www.adb.org/Documents/Guidelines/Integrity-Guidelines-Procedures) ។

- (ខ) នឹងបដិសេធសំណើរសុំការផ្តល់កិច្ចសន្យា ប្រសិនបើធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី កំណត់ថា អ្នកដេញថ្លៃដែលត្រូវបានផ្តល់អនុសាសន៍ឱ្យទទួលបានកិច្ចសន្យា បានចូលរួមដោយផ្ទាល់ ឬ តាមរយៈភ្នាក់ងារមួយនៅក្នុងការប្រព្រឹត្តិអំពើពុករលួយ ការក្លែងបន្លំ ការសមគំនិតគ្នា ឬ ការបង្ខិតបង្ខំក្នុងការប្រកួតប្រជែងដើម្បីទទួលបានកិច្ចសន្យា។
- (គ) នឹងលុបចោលនូវចំណែកនៃហិរញ្ញប្បទានដែលបានវិភាជន៍ទៅឱ្យកិច្ចសន្យាមួយប្រសិនបើធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី កំណត់ក្នុងពេលណាមួយថា អ្នកតំណាងរបស់ឥណ្ឌូនីឌូ ឬ អ្នកតំណាងរបស់អ្នកទទួលបានផលពីការផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានដោយធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី បានចូលរួមនៅក្នុងការប្រព្រឹត្តិអំពើពុករលួយ ការក្លែងបន្លំ ការសមគំនិតគ្នា ឬ ការបង្ខិតបង្ខំ ក្នុងអំឡុងពេលនៃការធ្វើលទ្ធកម្ម ឬ ការអនុវត្តន៍កិច្ចសន្យានោះ ដោយឥណ្ឌូនីឌូបានចាត់វិធានការទាន់ពេលវេលា និងសមស្រប ក្នុងលក្ខណៈមួយដែលគួរជាទីពេញចិត្ត ចំពោះធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ដើម្បីដោះស្រាយស្ថានភាព។
- (ឃ) នឹងដាក់ទណ្ឌកម្មទៅលើក្រុមហ៊ុនមួយ ឬ បុគ្គលណាម្នាក់នៅពេលណាមួយយោងតាមគោលនយោបាយ និងគោលការណ៍ស្តីពីការប្រឆាំងអំពើពុករលួយ ព្រមទាំងគោលការណ៍ណែនាំស្តីពីសុច្ឆ័យភាពរបស់ ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី (ដែលគោលនយោបាយ និង គោលការណ៍ណែនាំទាំងពីរនេះ ត្រូវបានធ្វើរើសោធនកម្មជាបន្តបន្ទាប់) រាប់បញ្ចូលការប្រកាសថា គ្មានលក្ខខណ្ឌសមស្របជាអចិន្ត្រៃយ៍ ឬ សម្រាប់រយៈពេលកំណត់ណាមួយ ដើម្បីចូលរួមនៅក្នុងសកម្មភាពដែលទទួលបានហិរញ្ញប្បទានពីធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ឬ សកម្មភាព ដែលផ្តល់ដោយធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ឬ ដើម្បីទទួលបានប្រយោជន៍ពីកិច្ចសន្យាដែលផ្តល់ហិរញ្ញប្បទាន ដោយធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ឬ កិច្ចសន្យាផ្តល់ដោយធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ក្នុងលក្ខណៈជាហិរញ្ញវត្ថុ ឬ បើពុំដូច្នោះទេ ប្រសិនបើនៅពេលណាមួយ ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ីកំណត់ថា ក្រុមហ៊ុន ឬ បុគ្គលបានចូលរួមដោយផ្ទាល់ ឬ ប្រយោលនៅក្នុងការប្រព្រឹត្តិអំពើពុករលួយ ការក្លែងបន្លំ ការសមគំនិតគ្នា ឬ ការបង្ខិតបង្ខំ ឬ ការអនុវត្តន៍ដែលត្រូវបានហាមឃាត់ដទៃទៀត។

និង

- (ង) នឹងមានសិទ្ធិតម្រូវឱ្យបញ្ចូលប្បញ្ញត្តិមួយទៅក្នុងឯកសារដេញថ្លៃនិងកិច្ចសន្យាដែលផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានដោយធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ដែលតម្រូវឱ្យអ្នកដេញថ្លៃ អ្នកផ្គត់ផ្គង់ និងអ្នកម៉ៅការអនុញ្ញាតឱ្យធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ឬ អ្នកតំណាងរបស់ខ្លួន ធ្វើអធិការកិច្ចទៅលើគណនី និងកំណត់ហេតុ ព្រមទាំងឯកសារដទៃទៀត របស់ពួកគេ ដែលទាក់ទងទៅនឹងការដាក់ឯកសារដេញថ្លៃ និងការអនុវត្តន៍កិច្ចសន្យា ព្រមទាំងតម្រូវឱ្យសវនករដែលតែងតាំងដោយធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី មានសិទ្ធិធ្វើសវនកម្មទៅលើឯកសារទាំងនោះ។

- ១.១៥. (ក) ដោយមានការយល់ព្រមជាក់លាក់ពីធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី អ្នកទទួលបានផលពីការផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានដោយធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី អាចណែនាំអ្នកដេញថ្លៃនៅក្នុងការប្រកួតប្រជែង ដើម្បីទទួលបានកិច្ចសន្យា និងការអនុវត្តន៍កិច្ចសន្យាឱ្យធ្វើការសង្កេតទៅលើច្បាប់របស់ប្រទេសស្តីពីការប្រឆាំងអំពើលួចបន្លំ និងអំពើពុករលួយ (រាប់បញ្ចូលអំពើស្មុកស្មាញ) ដូចមានរាយនាមនៅក្នុងឯកសារដេញថ្លៃ។ ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី នឹងទទួលយកការណែនាំឱ្យធ្វើការអនុវត្តន៍បែបនេះ ទៅតាមសំណើរបស់ប្រទេសឥណ្ឌូដរាបណាការរៀបចំ ដែលគ្របដណ្តប់ទៅលើការអនុវត្តន៍បែបនេះ មានលក្ខណៈគួរជាទីពេញចិត្តចំពោះធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី។
- (ខ) នៅពេលដែលកិច្ចសន្យាត្រូវទទួលបានហិរញ្ញប្បទានគាំទ្រទាំងស្រុង ឬ មួយផ្នែកពីធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ឯកសារកិច្ចសន្យាត្រូវបញ្ចូលកាតព្វកិច្ចអនុវត្តមួយពីភាគីអ្នកម៉ៅការ ថាថ្លៃសេវា ប្រាក់សារគុណ ការបង្វិល ប្រាក់ជូនវិញ អំណោយកម្រៃជើងសារ ឬ ការផ្តល់ប្រាក់ក្នុងទម្រង់ដទៃទៀត មិនត្រូវបានផ្តល់ឱ្យ ឬ ទទួលយក ទាក់ទងទៅនឹងដំណើរការលទ្ធកម្ម ឬ នៅក្នុងការអនុវត្តន៍កិច្ចសន្យាលើកលែងតែអ្វីដែលមានបញ្ជាក់នៅក្នុងការដេញថ្លៃ ។
- (គ) ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ីចាត់ទុកទំនាស់ផលប្រយោជន៍ថា ជាស្ថានភាពមួយ ដែលភាគីមួយទទួលបានប្រយោជន៍ ដែលអាចជះឥទ្ធិពលមិនសមស្របទៅលើការអនុវត្តន៍ភារកិច្ច ឬ ការទទួលខុសត្រូវជាផ្លូវការរបស់ភាគីដែលមានកាតព្វកិច្ចក្រោមកិច្ចសន្យា ឬ ភាពអនុលោមទៅតាមច្បាប់ និងលិខិតបទដ្ឋានក្រោមច្បាប់ជាធរមាន ដែលទំនាស់ផលប្រយោជន៍បែបនេះ អាចរួមចំណែក ឬ បង្កឱ្យមាននូវការអនុវត្តន៍ដែលត្រូវបានហាមឃាត់ ក្រោមគោលនយោបាយស្តីពីការប្រឆាំងអំពើពុករលួយ។ យោងតាមលក្ខខណ្ឌតម្រូវនៃគោលនយោបាយស្តីពីការប្រឆាំងអំពើពុករលួយដែលឥណ្ឌូ (រាប់បញ្ចូលអ្នកទទួលបានផលពីសកម្មភាពដែលផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានដោយធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី) ព្រមទាំងអ្នកដេញថ្លៃ អ្នកផ្គត់ផ្គង់និងអ្នកម៉ៅការក្រោមកិច្ចសន្យាដែលផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានដោយធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ត្រូវប្រកាន់យកនូវបទដ្ឋានក្រមសីលធម៌ខ្ពស់បំផុត ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ីនឹងចាត់វិធានការសមស្របដើម្បីគ្រប់គ្រងទៅលើទំនាស់ផលប្រយោជន៍បែបនេះ ឬ អាចបដិសេធសំណើរសុំការផ្តល់កិច្ចសន្យា ប្រសិនបើធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ីកំណត់ថា ទំនាស់ផលប្រយោជន៍បានធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់សុច្ឆរិតភាពនៃដំណើរការលទ្ធកម្មណាមួយ ។

ផែនការលទ្ធកម្ម

១.១៦. ក្នុងលក្ខណៈជាផ្នែកមួយនៃការរៀបចំគម្រោង មុនពេលចរចាអំពីកម្ចី ឥណទានត្រូវរៀបចំ និងដាក់ជូន ដើម្បីសុំការអនុម័តពីធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី នូវផែនការលទ្ធកម្មមួយ^{១៣} ដែល ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ីអាចទទួលយកបាន ដោយកំណត់ចែងអំពី ៖ (ក) កិច្ចសន្យា ជាក់លាក់សម្រាប់ទំនិញ ការងារសំណង់ និង/ឬ សេវាកម្មដែលចាំបាច់សម្រាប់អនុវត្តគម្រោង ក្នុងរយៈពេលដំបូង យ៉ាងហោចណាស់ ១៨ខែ (ខ) វិធីសាស្ត្រដែលបានស្នើឡើងសម្រាប់ការ ធ្វើលទ្ធកម្មចំពោះកិច្ចសន្យាបែបនេះ ដែលត្រូវបានអនុញ្ញាតក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀងផ្តល់ហិរញ្ញប្បទាន និង (គ) នីតិវិធីត្រួតពិនិត្យដែលពាក់ព័ន្ធរបស់ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី^{១៤}។ ឥណទានត្រូវធ្វើបច្ចុប្បន្ន ភាពផែនការលទ្ធកម្មជារៀងរាល់ឆ្នាំ ឬ ទៅតាមភាពចាំបាច់ នៅក្នុងរយៈពេលនៃគម្រោង។ ឥណទានត្រូវអនុវត្តផែនការលទ្ធកម្មក្នុងលក្ខណៈមួយដែលផែនការនោះបានទទួលការអនុម័តពី ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ។

---

១៣ ប្រសិនបើគម្រោងរាប់បញ្ចូលការជ្រើសរើសសេវាទីប្រឹក្សា ផែនការលទ្ធកម្មក៏គួរបញ្ចូលវិធីសាស្ត្រសម្រាប់ការ ជ្រើសរើសសេវាទីប្រឹក្សាផងដែរស្របតាមគោលការណ៍ណែនាំស្តីពីការប្រើប្រាស់ទីប្រឹក្សាដោយធនាគារអភិវឌ្ឍន៍ អាស៊ី និងឥណទានរបស់ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី។ ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី នឹងបង្ហាញផែនការលទ្ធកម្មដំបូងជា សាធារណៈ ក្រោយពេលដែលការផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានពាក់ព័ន្ធត្រូវបានអនុម័ត។ បច្ចុប្បន្នភាពបន្ថែមទៀត នឹងត្រូវ បានបង្ហាញក្រោយពេលដែលធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ីបានអនុម័តទៅលើបច្ចុប្បន្នភាព ទាំងនោះ ។

១៤ សូមមើលឧបសម្ព័ន្ធទ ១

២. ការដេញថ្លៃប្រកួតប្រជែងអន្តរជាតិ

ក. ព័ត៌មានទូទៅ

សេចក្តីផ្តើម

២.១. គោលបំណងនៃការដេញថ្លៃប្រកួតប្រជែងអន្តរជាតិ (ICB) ដូចមានរៀបរាប់នៅក្នុងគោលការណ៍ណែនាំនេះ គឺដើម្បីផ្តល់ឱ្យអ្នកដែលអាចចូលរួមការដេញថ្លៃគ្រប់រូបដែលមានលក្ខខណ្ឌសមស្រប^{១៥}នូវការជូនដំណឹងទាន់ពេលវេលា និងគ្រប់គ្រាន់អំពីលក្ខខណ្ឌតម្រូវរបស់ឥណទានព្រមទាំងឱកាសស្មើភាពគ្នាចំពោះការដេញថ្លៃសម្រាប់ទំនិញ និងការងារសំណង់ដែលត្រូវការ។

ប្រភេទ និង ទំហំនៃកិច្ចសន្យា

២.២. ឯកសារដេញថ្លៃត្រូវបញ្ជាក់ឱ្យបានច្បាស់លាស់អំពីប្រភេទនៃកិច្ចសន្យា ដែលត្រូវផ្តល់ជូនព្រមទាំងត្រូវរួមមានសំណើ ឬបញ្ញត្តិសមស្របនៅក្នុងកិច្ចសន្យាផងដែរ។ ប្រភេទកិច្ចសន្យាទូទៅចែងអំពីការទូទាត់ប្រាក់ ក្រោមមូលដ្ឋាននៃតម្លៃម៉ៅសរុប ឬ តម្លៃឯកតា ឬ ការច្របាច់បញ្ចូលគ្នានូវមូលដ្ឋានទាំងពីរនេះ។

២.៣. ទំហំ និងវិសាលភាពនៃកិច្ចសន្យានីមួយៗ អាស្រ័យទៅលើទំហំលក្ខណៈ និងទីតាំងរបស់គម្រោង។ សម្រាប់គម្រោង ដែលទាមទារឱ្យមានទំនិញ និងការងារសំណង់ផ្សេងៗគ្នាជាទូទៅ កិច្ចសន្យាដោយឡែកត្រូវបានផ្តល់ជូនសម្រាប់ការផ្គត់ផ្គង់ និង/ឬ ការតម្កើងឧបករណ៍ និងរោងចក្រ^{១៦} ផ្សេងៗគ្នា ព្រមទាំងកិច្ចសន្យាដោយឡែកសម្រាប់ការងារសំណង់ ។

២.៤. សម្រាប់គម្រោងមួយដែលត្រូវការឧបករណ៍សម្ភារៈ ឬ ការងារសំណង់ដែលមានលក្ខណៈស្រដៀងគ្នា ប៉ុន្តែមានលក្ខណៈដាច់ដោយឡែកពីគ្នាគេអាចអញ្ជើញឱ្យដេញថ្លៃក្រោមជម្រើសកិច្ចសន្យាដោយឡែក ដែលអាចទាក់ទាញចំណាប់អារម្មណ៍របស់ក្រុមហ៊ុនតូចធំ និងអាចអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើទៅតាមជម្រើសរបស់ពួកគេ ដើម្បីដេញថ្លៃសម្រាប់កិច្ចសន្យាជាលក្ខណៈបុគ្គល (ជាផ្នែក) ឬ សម្រាប់កិច្ចសន្យាមួយក្រុមដែលមានលក្ខណៈស្រដៀងគ្នា(ជាកញ្ចប់)។ រាល់ការដេញថ្លៃដោយឡែក និងការដេញថ្លៃបញ្ចូលគ្នាទាំងអស់ ត្រូវដាក់ជូនត្រឹមកាលបរិច្ឆេទឱសានវាទដូចគ្នា ព្រមទាំងត្រូវបើក និងវាយតម្លៃស្របពេលជាមួយគ្នា ដើម្បីកំណត់ស្វែងរក

១៥ សូមមើលកថាខណ្ឌ ១.៦ , ១.៧ និង ១.៨។

១៦ សម្រាប់គោលបំណងនៃគោលការណ៍ណែនាំនេះ “រោងចក្រ” សំដៅចំពោះឧបករណ៍ដែលត្រូវបានតម្កើងរួចរាល់ដូចជានៅតាមកន្លែងផលិតកម្ម។

ការដេញថ្លៃដោយឡែក ឬ ការដេញថ្លៃបញ្ចូលគ្នា ដែលផ្តល់ការវាយតម្លៃទាបបំផុតទៅលើថ្លៃ
ចំណាយសម្រាប់ឥណទាន^{១៧}។

២.៥. ក្នុងករណីជាក់លាក់ ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ីអាចទទួលយក ឬ ទាមទារឱ្យអនុវត្តកិច្ចសន្យា
សោក្នុងដៃ ដែលក្រោមកិច្ចសន្យាបែបនេះ ការរៀបចំគំនូសប្លង់ និងការងារវិស្វកម្ម ការផ្គត់ផ្គង់
និងការតម្លើងឧបករណ៍សម្ភារៈ ព្រមទាំង ការសាងសង់ទឹកនៃឆ្នេង ឬ ការងារគ្រប់ជ្រុងជ្រោយមួយ
ត្រូវបានផ្តល់ជូនក្រោមកិច្ចសន្យាតែមួយ។ ដោយឡែកឥណទានអាចបន្ត ទទួលខុសត្រូវចំពោះ
ការរៀបចំធនា និងការងារវិស្វកម្ម ព្រមទាំងអញ្ជើញឱ្យមានការចូលរួមដេញថ្លៃ សម្រាប់
កិច្ចសន្យា ដែលមានការទទួលខុសត្រូវតែមួយ ចំពោះការផ្គត់ផ្គង់ និងការតម្លើងទំនិញ និង
ការងារសំណង់ទាំងអស់ដែលចាំបាច់ សម្រាប់សមាសធាតុគម្រោង។ ការរៀបចំគំនូសប្លង់ និង
ការងារសាងសង់ ព្រមទាំងការគ្រប់គ្រងទៅលើការផ្តល់ កិច្ចសន្យាបន្ត^{១៨}ក៏អាចទទួលយកបានផង
ដែរក្នុងករណីសមស្រប^{១៩}។

ការដេញថ្លៃដែលមានពីរដំណាក់កាល

២.៦. (ក) ក្នុងករណីកិច្ចសន្យាសោក្នុងដៃ ឬ កិច្ចសន្យាសម្រាប់សំណង់ធំៗដែលមានភាព
ស្មុគស្មាញ ឬ ការងារសំណង់ ដែលមានលក្ខណៈពិសេស ឬ ប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធ
ព័ត៌មានគមនាគមន៍ និងបច្ចេកវិទ្យាស្មុគស្មាញ វាអាចនឹងមានភាពលំបាក
ក្នុងការរៀបចំយថាប្រភេទបច្ចេកទេសឱ្យបានគ្រប់ជ្រុងជ្រោយជាមុន។ ក្នុងករណី
បែបនេះ គេអាចប្រើប្រាស់នីតិវិធីដេញថ្លៃមួយដែលមានពីរដំណាក់កាលដែល
ក្រោមនីតិវិធីនេះ សំណើបច្ចេកទេសដែលពុំមានកំណត់តម្លៃត្រូវបានអញ្ជើញឱ្យ
ដាក់មុន។ ទាំងនេះត្រូវបានរៀបចំក្រោមមូលដ្ឋាននៃការរៀបចំ គោលគំនិត ឬ
យថាប្រភេទនៃការបំពេញការងារដោយត្រូវមានការបញ្ជាក់ និងការកែសម្រួលលើ
ផ្នែកបច្ចេកទេស និងផ្នែកពាណិជ្ជកម្ម។ ការបញ្ជាក់អំពីសំណើបច្ចេកទេសដំណាក់

១៧ សូមមើលកថាខណ្ឌ ២.៤៩-២.៥៤ សម្រាប់នីតិវិធីវាយតម្លៃការដេញថ្លៃ។

១៨ នៅក្នុងវិស័យសំណង់ ជាធម្មតា អ្នកម៉ៅការគ្រប់គ្រងមិនធ្វើការងារដោយផ្ទាល់ឡើយ ប៉ុន្តែ ពួកគេផ្តល់កិច្ចសន្យា
បន្ត និងគ្រប់គ្រង ការងាររបស់អ្នកម៉ៅការដទៃទៀត ដោយទទួលយកការទទួលខុសត្រូវ និងហានិភ័យទាំងស្រុង
ចំពោះតម្លៃ គុណភាព និងការអនុវត្តន៍ ការងារឱ្យបានទាន់ពេលវេលា។ ផ្ទុយទៅវិញ អ្នកគ្រប់គ្រងសំណង់ គឺ
ជាទីប្រឹក្សា ឬ ភ្នាក់ងាររបស់ឥណទាន ប៉ុន្តែពួកគេមិនទទួលហានិភ័យបែបនេះឡើយ។ (ក្នុងករណីទទួលហិរញ្ញប្បទាន
ពីធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី សេវារបស់អ្នកគ្រប់គ្រងសំណង់ គួរត្រូវបានធ្វើលទ្ធកម្ម ក្រោមគោលការណ៍ណែនាំស្តីពី
ការប្រើប្រាស់ទីប្រឹក្សា ដោយធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី និងឥណទានរបស់ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី)។

១៩ សូមមើលកថាខណ្ឌ ៣.១៤ និង ៣.១៥ ផងដែរ សម្រាប់ការផ្តល់កិច្ចសន្យាដោយផ្អែកលើការបំពេញការងារ ។

កាលទី១ ត្រូវអនុវត្តដោយចេញឯកសារដេញថ្លៃដែលត្រូវបានធ្វើសោធនកម្ម^{២០} និង ការដាក់ជូននូវសំណើរបច្ចេកទេសចុងក្រោយ និងការដេញថ្លៃដែលមានកំណត់ តម្លៃនៅក្នុងដំណាក់កាលទី២ ។

- (ខ) នីតិវិធីស្រាមសំបុត្រចំនួនពីរ ដែលការដេញថ្លៃជាមួយនឹងស្រាមសំបុត្រដោយ ឡែកពីគ្នា សម្រាប់សំណើ បច្ចេកទេស និងសំណើហិរញ្ញវត្ថុត្រូវបានដាក់ជូនស្រប ពេលដំណាលគ្នា អាចប្រើប្រាស់សម្រាប់ធ្វើលទ្ធកម្មទំនិញ ការងារសំណង់ ឬ កិច្ចសន្យាសោក្នុងដៃ។ ឥណទានមានជម្រើសក្នុងការប្រើប្រាស់នីតិវិធីស្រាមសំបុត្រ ចំនួន២ ជាមួយនឹងការដេញថ្លៃដែលមានតែមួយដំណាក់កាល ឬ ពីរដំណាក់ កាល។ នៅក្នុងនីតិវិធីស្រាមសំបុត្រចំនួនពីរ ជាមួយនឹងការដេញថ្លៃដែលមាន តែមួយដំណាក់កាល សំណើបច្ចេកទេសត្រូវបានបើកមុន និងធ្វើការត្រួតពិនិត្យ ដើម្បីកំណត់អំពីការឆ្លើយតបទៅនឹងឯកសារដេញថ្លៃ។ មានតែសំណើហិរញ្ញវត្ថុ របស់អ្នកដេញថ្លៃ ដែលឆ្លើយតបទៅនឹងសំណើបច្ចេកទេសប៉ុណ្ណោះទើបត្រូវបាន បើកសម្រាប់ធ្វើការវាយតម្លៃ និងប្រៀបធៀប។ សំណើហិរញ្ញវត្ថុរបស់អ្នកដេញថ្លៃ ដែលសំណើបច្ចេកទេសមិនមានលក្ខណៈសមស្រប នឹងត្រូវបញ្ជូនត្រឡប់ទៅ វិញដោយមិនបើកស្រាមសំបុត្រ។ នៅក្នុងនីតិវិធីស្រាមសំបុត្រចំនួន២ ជាមួយ នឹងការដេញថ្លៃដែលមានពីរដំណាក់កាល អ្នកដេញថ្លៃត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យ ផ្លាស់ប្តូរសំណើបច្ចេកទេសរបស់ពួកគេ ដើម្បីធានាឱ្យមានភាពអនុលោមទៅ នឹងបទដ្ឋានបច្ចេកទេសដូចគ្នា។ មានតែសំណើហិរញ្ញវត្ថុ រាប់បញ្ចូលទាំងសំណើ តម្លៃបន្ថែមរបស់អ្នកដេញថ្លៃដែលសំណើបច្ចេកទេសដើមឬសំណើបច្ចេកទេស ដែលត្រូវបានកែសម្រួលឡើងវិញ មានភាពអនុលោមទៅតាមបទដ្ឋានបច្ចេកទេស ដែលបានឯកភាពគ្នាប៉ុណ្ណោះ ទើបត្រូវបានបើកសម្រាប់ធ្វើការវាយតម្លៃ និង ប្រៀបធៀប។ ការប្រើប្រាស់នីតិវិធីទាំងនេះ ត្រូវមានការឯកភាពពីធនាគារអភិវឌ្ឍន៍ អាស៊ី និងឥណទាន។

ការជូនដំណឹង និង ការផ្សព្វផ្សាយ

២.៧. ការជូនដំណឹងឱ្យបានទាន់ពេលវេលាអំពីឱកាសដេញថ្លៃ មានសារៈសំខាន់ខ្លាំងណាស់នៅ ក្នុងការប្រកួតប្រជែង។ សម្រាប់គម្រោងដែលមានការដេញថ្លៃប្រកួតប្រជែងអន្តរជាតិ ឥណទាន

^{២០} ក្នុងការកែសម្រួលឡើងវិញទៅលើឯកសារដេញថ្លៃក្នុងដំណាក់កាលទី២ ឥណទានគោរពការសម្ងាត់នៃសំណើ បច្ចេកទេសរបស់អ្នកដេញថ្លៃប្រើប្រាស់នៅក្នុងដំណាក់កាលទី១ ដែលទង្វើបែបនេះមានសង្គតភាពទៅនឹង លក្ខខណ្ឌនៃតម្លាភាព និង កម្មសិទ្ធិបញ្ញា ។

តម្រូវឱ្យរៀបចំសេចក្តីព្រាងការជូនដំណឹងទូទៅមួយអំពីលទ្ធកម្ម និងដាក់ជូនទៅធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី។ ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ីនឹងរៀបចំធ្វើការបោះពុម្ពផ្សាយសេចក្តីជូនដំណឹងនោះ^{២១}។ សេចក្តីជូនដំណឹងត្រូវរួមមានព័ត៌មានដែលទាក់ទងទៅនឹងឥណទាន (ឬ អ្នកដែលទំនងនឹងក្លាយជាឥណទាន) ចំនួនទឹកប្រាក់ និងគោលបំណងនៃកម្ចី វិសាលភាពនៃការងារលទ្ធកម្មក្រោមការដេញថ្លៃប្រកួតប្រជែងអន្តរជាតិ ព្រមទាំង ឈ្មោះ លេខទូរស័ព្ទ អ៊ីម៉ែល (ឬ លេខទូរសារ) និងអសយដ្ឋានរបស់ទីភ្នាក់ងារឥណទានដែលទទួលខុសត្រូវចំពោះការងារលទ្ធកម្ម និងអសយដ្ឋានរ៉ូបសាយដែលនឹងផ្សព្វផ្សាយអំពីការជូនដំណឹងជាក់លាក់អំពីការងារលទ្ធកម្ម។ ប្រសិនបើដឹងគួរបញ្ជាក់ផងដែរ អំពីកាលបរិច្ឆេទដែលត្រូវបានកំណត់ សម្រាប់ការផ្តល់ឯកសារបុរេលក្ខណៈសម្បត្តិ ឬ ឯកសារដេញថ្លៃ។ លើកលែងតែ ក្នុងករណីការផ្តល់កិច្ចសន្យាជាមុន^{២២} បើពុំនោះសោតទេ ឯកសារបុរេលក្ខណៈសម្បត្តិ ឬ ឯកសារដេញថ្លៃដែលពាក់ព័ន្ធ (ដោយយោងទៅតាមករណី) មិនត្រូវផ្សព្វផ្សាយជូនដល់សារធារណជនមុនពេលកាលបរិច្ឆេទនៃការបោះពុម្ពផ្សាយសេចក្តីជូនដំណឹងទូទៅអំពីការងារលទ្ធកម្មឡើយ ។

២.៨. លិខិតអញ្ជើញឱ្យដាក់ជូននូវបុរេលក្ខណៈសម្បត្តិ ឬ ឱ្យចូលរួមការដេញថ្លៃ (ដោយយោងទៅតាមករណី) ត្រូវផ្សព្វផ្សាយ ក្នុងលក្ខណៈជាការជូនដំណឹងជាក់លាក់អំពីការងារលទ្ធកម្ម នៅក្នុងរ៉ូបសាយរបស់ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ព្រមទាំងនៅក្នុង (១) សារព័ត៌មានមួយសម្រាប់ផ្សព្វផ្សាយក្នុងស្រុកនៅក្នុងប្រទេសរបស់ឥណទាន (យ៉ាងហោចណាស់នៅក្នុងសារព័ត៌មាន ជាភាសាអង់គ្លេសចំនួនមួយប្រសិនបើមាន) ឬ (២) នៅក្នុងរ៉ូបសាយមួយជាភាសាអង់គ្លេសដែលគេស្គាល់នៅកម្រិតអន្តរជាតិ ហើយគេអាចចូលមើលបានដោយសេរី។ លិខិតអញ្ជើញឱ្យចូលរួមការដេញថ្លៃមួយច្បាប់ត្រូវដាក់ជូនទៅ ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ដើម្បីសុំការអនុម័តយល់ព្រម និងដើម្បីធ្វើការផ្សព្វផ្សាយនៅក្នុងរ៉ូបសាយរបស់ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ស្របតាមប្បញ្ញត្តិនៃកិច្ចព្រមព្រៀងផ្តល់ហិរញ្ញប្បទាន ។

បុរេលក្ខណៈសម្បត្តិរបស់អ្នកដេញថ្លៃ

២.៩. បុរេលក្ខណៈសម្បត្តិ អាចមានភាពចាំបាច់សម្រាប់ការងារធំៗ ឬ ស្មុគស្មាញ ឬ នៅក្នុងស្ថានភាពដទៃទៀតដែលថ្លៃចំណាយខ្ពស់នៃការរៀបចំឯកសារដេញថ្លៃលម្អិត អាចបង្អាក់ទឹកចិត្តចំពោះការប្រកួតប្រជែង ដូចជា កិច្ចសន្យាសម្រាប់ឧបករណ៍ រោងចក្រឧស្សាហកម្មដែលត្រូវរចនាទៅតាមយថាប្រភេទជាក់លាក់សេវាឯកទេសព័ត៌មាន និងបច្ចេកវិទ្យា ស្មុគស្មាញមួយចំនួន ព្រមទាំងកិច្ចសន្យាដែលត្រូវអនុញ្ញាតក្រោមសោក្នុងដៃ ការផ្តល់កិច្ចសន្យាសម្រាប់ការងាររចនា សាងសង់ ឬ គ្រប់គ្រង។ ចំណុចនេះក៏ត្រូវធានាផងដែរថា លិខិតអញ្ជើញឱ្យចូលរួមដេញថ្លៃ ត្រូវបានផ្តល់ជូនចំពោះតែអ្នកដែលមានសមត្ថភាព និងធនធានគ្រប់គ្រាន់

២១ នៅលើសាររបស់ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ៖ www.adb.org។

២២ សូមមើលកថាខណ្ឌ ១.៩។

ប៉ុណ្ណោះ។ បុរេលក្ខណៈសម្បត្តិ ត្រូវមានមូលដ្ឋានផ្នែកលើសមត្ថភាព និងធនធានរបស់អ្នក ដេញថ្លៃទាំងស្រុង ក្នុងការអនុវត្តកិច្ចសន្យាជាក់លាក់ក្នុងលក្ខណៈគួរជាទីពេញចិត្ត ដោយ ពិចារណាអំពី (ក) បទពិសោធន៍ និងការអនុវត្តនិកន្តងមកចំពោះកិច្ចសន្យាដែលមានលក្ខណៈ ស្រដៀងគ្នា (ខ) សមត្ថភាពទាក់ទងទៅនឹងការសាងសង់ ឬ ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធដលិតកម្ម និង (គ) ស្ថានភាពហិរញ្ញវត្ថុ^{២៣}។

២.១០. លិខិតអញ្ជើញឱ្យដាក់ជូននូវបុរេលក្ខណៈសម្បត្តិសម្រាប់ការដេញថ្លៃចំពោះកិច្ចសន្យា ជាក់លាក់ ឬ ក្រុមកិច្ចសន្យា ដែលមានលក្ខណៈស្រដៀងគ្នា ត្រូវផ្សព្វផ្សាយ និងជូនដំណឹង ដូចមានបញ្ជាក់នៅក្នុងកថាខណ្ឌ ២.៧ និង២.៨ ខាងលើ។ វិសាលភាពនៃកិច្ចសន្យា និងសេចក្តី ថ្លែងច្បាស់លាស់មួយអំពីលក្ខខណ្ឌតម្រូវចំពោះលក្ខណៈសម្បត្តិ ត្រូវធ្វើជូនអ្នកដែលបានឆ្លើយតប ចំពោះលិខិតអញ្ជើញ។ ជាទូទៅ ត្រូវអនុញ្ញាតរយៈពេលអប្បបរមាចំនួន៦សប្តាហ៍ សម្រាប់ ការដាក់ជូននូវពាក្យសុំបុរេលក្ខណៈសម្បត្តិ។ មិនត្រូវមានការកម្រិតទៅលើចំនួនអ្នកដេញថ្លៃ ដែលត្រូវជ្រើសរើសថាមានបុរេលក្ខណៈសម្បត្តិសមស្របឡើយ ហើយអ្នកដេញថ្លៃទាំងអស់ ដែលត្រូវបានរកឃើញថាមានសមត្ថភាពបំពេញការងារ ក្នុងលក្ខណៈគួរជាទីពេញចិត្តស្រប តាមលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យនៃបុរេលក្ខណៈសម្បត្តិដែលត្រូវបានអនុម័ត ត្រូវចាត់ទុកថាមានបុរេលក្ខណៈ សម្បត្តិសមស្រប និងត្រូវអញ្ជើញឱ្យចូលរួមផ្តល់ការដេញថ្លៃ។ នៅពេលបញ្ចប់ការកំណត់ រកបេក្ខជនដែលមានបុរេលក្ខណៈសម្បត្តិសមស្រប ត្រូវផ្តល់ឯកសារដេញថ្លៃជូនដល់អ្នកដេញ ថ្លៃដែលមានបុរេលក្ខណៈសម្បត្តិសមស្រប។ សម្រាប់ការកំណត់បុរេលក្ខណៈសម្បត្តិសមស្រប ចំពោះក្រុមកិច្ចសន្យាដែលត្រូវផ្តល់ក្នុងរយៈពេលមួយ ការកម្រិតទៅលើចំនួន ឬ តម្លៃសរុបនៃ ការផ្តល់កិច្ចសន្យាចំពោះអ្នកដេញថ្លៃណាមួយ អាចត្រូវបានធ្វើឡើងក្រោមមូលដ្ឋានផ្អែកលើ ធនធានរបស់អ្នកដេញថ្លៃ។ បញ្ជីរាយនាមក្រុមហ៊ុនដែលមានបុរេលក្ខណៈសម្បត្តិសមស្រប ក្នុងស្ថានភាពបែបនេះ ត្រូវធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពជាប្រចាំ។ ការផ្ទៀងផ្ទាត់ព័ត៌មានដែលបានផ្តល់ ជូននៅក្នុងការដាក់ពាក្យដើម្បីកំណត់ថា មានបុរេលក្ខណៈសម្បត្តិសមស្រប ត្រូវបញ្ជាក់នៅ ពេលផ្តល់កិច្ចសន្យា ហើយការផ្តល់កិច្ចសន្យាអាចបដិសេធចំពោះអ្នកដេញថ្លៃដែលត្រូវបាន វិនិច្ឆ័យថា លែងមានសមត្ថភាព ឬ ធនធាន ក្នុងការអនុវត្តនិកន្តងនោះ ដោយជោគជ័យ។

ខ. ឯកសារដេញថ្លៃ

ព័ត៌មានទូទៅ

២.១១.(ក) ឯកសារដេញថ្លៃត្រូវឆ្លុះបញ្ចាំងអំពីការរឹតបន្តឹងចំពោះលក្ខខណ្ឌសមស្រប នៃការ ធ្វើលទ្ធកម្មរបស់ប្រទេសជាសមាជិក ដែលអាចអនុវត្តបាន ដោយយោងទៅ តាមកថាខណ្ឌ ១.២ (ក) នៃគោលការណ៍ណែនាំនេះ ប្រសិនបើមាន ។

^{២៣} ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ីបានរៀបចំឯកសារបុរេលក្ខណៈសម្បត្តិមួយប្រកបដោយបទដ្ឋានសម្រាប់ឥណទានរបស់ ខ្លួន ប្រើប្រាស់ជាក់លាក់ ចំពោះប្រភេទកិច្ចសន្យាសមស្របមួយចំនួន។

(ខ) វាមានសារៈសំខាន់ណាស់ ដែលឯកសារដេញថ្លៃត្រូវផ្តល់រាល់ព័ត៌មានដែលចាំបាច់ សម្រាប់អ្នកដេញថ្លៃក្នុងការរៀបចំការដេញថ្លៃដែលមានការឆ្លើយតប។ បើទោះបី ជាព័ត៌មានលម្អិត និងភាពស្មុគស្មាញនៃឯកសារទាំងនេះ មានភាពខុសគ្នា អាស្រ័យទៅតាមប្រភេទនៃទំនិញដែលត្រូវធ្វើលទ្ធកម្ម និងទំហំនៃកិច្ចសន្យាក៏ ដោយប៉ុន្តែ ជាធម្មតា ឯកសារទាំងនេះ រួមមានចំណុចដូចតទៅ ៖ លិខិត អញ្ជើញឱ្យចូលរួមការដេញថ្លៃ សេចក្តីណែនាំសម្រាប់អ្នកដេញថ្លៃ ទម្រង់ ដេញថ្លៃ លក្ខខណ្ឌនៃកិច្ចសន្យា រួមទាំងកិច្ចសន្យាទូទៅ និងកិច្ចសន្យាពិសេស យថាប្រភេទបច្ចេកទេស បញ្ជីប៉ាន់តម្លៃ និងគំនូសប្លង់ការកំណត់តម្លៃ និង ឧបសម្ព័ន្ធចាំបាច់នានា គំរូលិខិតធានាការដេញថ្លៃ និង គំរូលិខិតធានាការអនុវត្តន៍។

២. ១២.(ក) ឥណទានត្រូវប្រើប្រាស់ឯកសារដេញថ្លៃបទដ្ឋាន (SBDs) សមស្រប ដែលចេញ ដោយធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ដោយកែសម្រួលក្នុងកម្រិតអប្បបរមា ដែលធនាគារ អភិវឌ្ឍន៍អាស៊ីអាចទទួលយកបានទៅតាមភាពចាំបាច់សមស្របជាមួយលក្ខខណ្ឌ ជាក់លាក់របស់គម្រោង។ រាល់ការកែសម្រួលបែបនេះ ត្រូវធ្វើឡើងតាមរយៈ ឯកសារ ទិន្នន័យនៃការដេញថ្លៃ ឬ ឯកសារទិន្នន័យនៃកិច្ចសន្យា ឬ តាមរយៈលក្ខខណ្ឌ ពិសេសនៃកិច្ចសន្យាប៉ុណ្ណោះ និងពុំមែនតាមរយៈការណែនាំឱ្យមានការកែសម្រួល នៅក្នុងពាក្យពេចន៍ ដែលជាបទដ្ឋាននៃឯកសារដេញថ្លៃប្រកបដោយបទដ្ឋាន របស់ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ីឡើយ។ ក្នុងករណីដែលឯកសារដេញថ្លៃបទដ្ឋាន មិនត្រូវបានផ្តល់ជូនទេនោះ ឥណទានត្រូវប្រើប្រាស់លក្ខខណ្ឌបទដ្ឋាននៃកិច្ចសន្យា ដទៃទៀត ដែលត្រូវបានទទួលស្គាល់ជាអន្តរជាតិ និងទម្រង់កិច្ចសន្យាដែលធនាគារ អភិវឌ្ឍន៍អាស៊ីអាចទទួលយកបាន។

(ខ) ឥណទានអាចប្រើប្រាស់ទម្រង់អេឡិចត្រូនិកមួយ ដើម្បីចែកចាយឯកសារដេញថ្លៃ ដរាបណា ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ពេញចិត្តទៅនឹងភាពគ្រប់គ្រាន់នៃប្រព័ន្ធបែប នេះ។ ប្រសិនបើឯកសារដេញថ្លៃត្រូវបានចែកចាយ តាមរយៈប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិក ប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិកត្រូវមានសុវត្ថិភាពល្អ ដើម្បីជៀសវាងការកែប្រែទៅលើឯកសារ ដេញថ្លៃ និងមិនត្រូវរឹតបន្តឹងលទ្ធភាពរបស់អ្នកដេញថ្លៃក្នុងការទទួលបានឯកសារ ដេញថ្លៃឡើយ។ ឯកសារដេញថ្លៃត្រូវផ្តល់ជូនក្នុងទម្រង់ជាឯកសារបោះពុម្ពជូន ដល់អ្នកដេញថ្លៃដែលស្នើសុំឯកសារទាំងនោះ។ ច្បាប់ដើមនៃឯកសារអេឡិចត្រូនិក ត្រូវរក្សាទុកជាទម្រង់ឯកសារបោះពុម្ព ត្រូវបញ្ជាក់ឱ្យបានសមស្រប តាមរយៈ ការចុះហត្ថលេខា ការប្រថាប់ត្រា ឬ វិធីផ្សេងៗទៀត ដែលធនាគារអភិវឌ្ឍន៍ អាស៊ីអាចទទួលយកបាន ។

សុពលភាពនៃការដេញថ្លៃ និង លិខិតធានាដេញថ្លៃ

២.១៣. អ្នកដេញថ្លៃតម្រូវឱ្យបញ្ជាក់អំពីសុពលភាពនៃការដេញថ្លៃ សម្រាប់រយៈពេលដែលមានបញ្ជាក់នៅក្នុងឯកសារដេញថ្លៃដែលត្រូវមានភាពគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីបង្កលក្ខណៈឱ្យឥណទានអាចបញ្ចប់ការងាររៀបរៀង និងវាយតម្លៃទៅលើការដេញថ្លៃ ត្រួតពិនិត្យទៅលើអនុសាសន៍នៃការផ្តល់កិច្ចសន្យាជាមួយធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី (ក្នុងករណីដែលតម្រូវឱ្យធ្វើការត្រួតពិនិត្យជាមុន) និងសុំការអនុម័តចាំបាច់ទាំងអស់ ដើម្បីឱ្យកិច្ចសន្យាអាចត្រូវបានផ្តល់ជូននៅក្នុងអំឡុងពេលនោះ។

២.១៤. ឥណទានមានជម្រើសក្នុងការទាមទារលិខិតធានាដេញថ្លៃ។ នៅពេលប្រើប្រាស់លិខិតធានាដេញថ្លៃ លិខិតនេះត្រូវស្ថិតនៅក្នុងចំនួនទឹកប្រាក់ និងទម្រង់ដែលមានបញ្ជាក់នៅក្នុងឯកសារដេញថ្លៃ^{២៤} និងត្រូវមានសុពលភាពរយៈពេល៤៥សប្តាហ៍ ក្រោយរយៈពេលសុពលភាពដេញថ្លៃ ដើម្បីផ្តល់ពេលវេលាសមស្របដល់ឥណទានក្នុងការធ្វើសកម្មភាព ប្រសិនបើគេត្រូវទាមទារលិខិតធានាដេញថ្លៃនោះ។ ប្រាក់ធានាដេញថ្លៃ ត្រូវផ្តល់ទៅឱ្យអ្នកដេញថ្លៃដែលមិនទទួលបានជោគជ័យ នៅពេលដែលកិច្ចសន្យាត្រូវបានចុះហត្ថលេខាជាមួយអ្នកដេញថ្លៃដែលទទួលបានជោគជ័យ។ ចំពោះប្រាក់ធានាដេញថ្លៃ ឥណទានអាចតម្រូវឱ្យអ្នកដេញថ្លៃចុះហត្ថលេខាទៅលើសេចក្តីប្រកាសមួយដែលទទួលយកថា ប្រសិនបើពួកគេដក ឬ ផ្លាស់ប្តូរឯកសារដេញថ្លៃរបស់ពួកគេក្នុងអំឡុងពេលនៅមានសុពលភាព ឬ ពួកគេត្រូវបានផ្តល់កិច្ចសន្យាហើយ ពួកគេមិនបានចុះហត្ថលេខាទៅលើកិច្ចសន្យា ឬ លិខិតធានាការអនុវត្តន៍មុនពេលកាលបរិច្ឆេទឱសានវាទដែលត្រូវបានកំណត់នៅក្នុងឯកសារដេញថ្លៃ អ្នកដេញថ្លៃនឹងត្រូវបានព្យួរមួយរយៈពេលពីសិទ្ធិសមស្របសម្រាប់ចូលរួមដេញថ្លៃនៅក្នុងកិច្ចសន្យាណាមួយជាមួយឥណទាន។

ភាសា

២.១៥. ស្ថិតក្រោមប្រការដែលមានចែងនៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងរបស់ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ភាសាការងាររបស់ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី គឺភាសាអង់គ្លេស ដូច្នេះ ឯកសារដេញថ្លៃ និងឯកសារពាក់ព័ន្ធដទៃទៀត រាប់បញ្ចូលការផ្សព្វផ្សាយ ត្រូវរៀបចំជាភាសាអង់គ្លេស។ ក្នុងករណីដែលភាសាលើសពីមួយត្រូវបានប្រើប្រាស់ ឯកសារជាភាសាអង់គ្លេសត្រូវយកជាការណ៍។

ភាពច្បាស់លាស់នៃឯកសារដេញថ្លៃ

២.១៦. ឯកសារដេញថ្លៃត្រូវសរសេរក្នុងលក្ខណៈមួយដែលអនុញ្ញាត និងលើកទឹកចិត្តឱ្យមានការប្រកួតប្រជែងអន្តរជាតិ និងត្រូវកំណត់ឱ្យបានច្បាស់លាស់ និងជាក់លាក់អំពីការងារដែល

^{២៤} យោងតាមជម្រើសរបស់អ្នកដេញថ្លៃ ប្រាក់ធានាដេញថ្លៃត្រូវស្ថិតក្នុងទម្រង់ជាមូលប្បទានប័ត្រមួយដែលមានការបញ្ជាក់ត្រឹមត្រូវ លិខិតឥណទាន ឬ លិខិតធានាធនាគារ ដែលចេញពីធនាគារមួយដែលមានកេរ្តិ៍ឈ្មោះល្អ។

ត្រូវអនុវត្ត ទីតាំងមូលដ្ឋាននៃការអនុវត្តន៍ការងារទំនិញដែលត្រូវផ្គត់ផ្គង់កន្លែងដែលត្រូវផ្តល់សេវា ឬ ធ្វើការរៀបចំតម្លើង កាលវិភាគសម្រាប់ការផ្តល់សេវាឬបញ្ចប់ការងារ លក្ខខណ្ឌតម្រូវអប្បបរមានៃការអនុវត្តន៍ការងារ និងលក្ខខណ្ឌតម្រូវដែលទាក់ទងទៅនឹងការធានា និងការថែទាំ ព្រមទាំង លក្ខខណ្ឌសំខាន់ៗដទៃទៀត។ បន្ថែមពីនេះទៀត ក្នុងករណីសមស្រប ឯកសារដេញថ្លៃ ត្រូវកំណត់អំពីការធ្វើតេស្តសាកល្បង បទដ្ឋាន និងវិធីសាស្ត្រដែលនឹងត្រូវយកមកប្រើប្រាស់ ដើម្បីនិច្ចយទៅលើភាពអនុលោមនៃឧបករណ៍សម្ភារៈដែលបានផ្តល់ជូន ឬការងារសំណង់ដែលបានអនុវត្ត ទៅតាមយថាប្រភេទដែលបានកំណត់។ គំនូសរូបភាពត្រូវមានសង្កតភាពទៅនឹងការកំណត់ចែងអំពីយថាប្រភេទ ហើយលំដាប់លំដោយនៃអាទិភាពរវាងចំណុចទាំងពីរនេះ ត្រូវបញ្ជាក់ឱ្យបានច្បាស់លាស់ ។

២.១៧. ឯកសារដេញថ្លៃត្រូវបញ្ជាក់អំពីកត្តាផ្សេងៗទៀតបន្ថែមពីលើតម្លៃដែលនឹងត្រូវយកមកធ្វើការពិចារណាក្នុងការវាយតម្លៃទៅលើការដេញថ្លៃ និងរបៀបដែលកត្តាបែបនេះ នឹងត្រូវបានយកមកធ្វើការគណនា ឬ វាយតម្លៃ។ ប្រសិនបើការដេញថ្លៃដែលមានមូលដ្ឋានផ្អែកលើការរៀបចំ សម្ភារៈ កាលវិភាគបញ្ចប់ការងារ លក្ខខណ្ឌទូទាត់ប្រាក់ដោយឡែក។ ល។ ត្រូវបានអនុញ្ញាត ត្រូវបញ្ជាក់ឱ្យបានច្បាស់លាស់អំពីលក្ខខណ្ឌសម្រាប់ការទទួលយក និងវិធីសាស្ត្រវាយតម្លៃនៃការដេញថ្លៃទាំងនោះ។

២.១៨. រាល់បេក្ខជនទាំងអស់ដែលទំនងនឹងក្លាយជាអ្នកដេញថ្លៃត្រូវទទួលបានព័ត៌មានដូចគ្នា និងត្រូវធានាថាពួកគេមានឱកាសស្មើភាពក្នុងការទទួលបានព័ត៌មានបន្ថែមឱ្យបានទាន់ពេលវេលា។ ឥណទានត្រូវផ្តល់លទ្ធភាពសមស្របជូនដល់បេក្ខជន ដែលអាចនឹងក្លាយជាអ្នកដេញថ្លៃក្នុងការចុះធ្វើទស្សនកិច្ចនៅឯការដ្ឋានគម្រោង។ សម្រាប់កិច្ចសន្យាការងារសំណង់ ឬ កិច្ចសន្យាផ្គត់ផ្គង់ដែលមានភាពស្មុគស្មាញ ជាពិសេស សម្រាប់កិច្ចសន្យាដែលតម្រូវឱ្យជួសជុលកែលម្អការងារ ឬ សម្ភារៈ ដែលមានស្រាប់ គេអាចរៀបចំឱ្យមានការប្រជុំមុនពេលដេញថ្លៃដែលអ្នកដេញថ្លៃមានសក្តានុពល អាចជួបជាមួយតំណាងឥណទាន ដើម្បីធ្វើការសួររកបញ្ជាក់ (ក្នុងលក្ខណៈជាជំនួបដោយផ្ទាល់ ឬ តាមអនឡាញ)។ កំណត់ហេតុនៃការប្រជុំនេះ ត្រូវផ្តល់ជូនដល់បេក្ខជនទាំងអស់ដែលអាចនឹងក្លាយជាអ្នកដេញថ្លៃ និងចម្លងជូនធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី។ រាល់ព័ត៌មានបន្ថែម ការបញ្ជាក់ ការកែតម្រូវកំហុសនានា ឬ ការផ្លាស់ប្តូរឯកសារដេញថ្លៃ ត្រូវធ្វើជូនសាមីជននីមួយៗ ដែលបានទទួលឯកសារដេញថ្លៃច្បាប់ដើម ដោយផ្តល់ពេលវេលាគ្រប់គ្រាន់ មុនកាលបរិច្ឆេទឱសានវាទទទួលការដេញថ្លៃ ដើម្បីបង្កលក្ខណៈឱ្យអ្នកដេញថ្លៃអាចចាត់វិធានការសមស្រប។ ក្នុងករណីចាំបាច់ ត្រូវពន្យារកាលបរិច្ឆេទឱសានវាទ ។ ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ត្រូវទទួលបានឯកសារមួយច្បាប់ និងត្រូវទទួលបានការពិគ្រោះយោបល់សម្រាប់ការផ្តល់ “ការមិនជំទាស់” នៅពេលដែលកិច្ចសន្យាតម្រូវឱ្យធ្វើការត្រួតពិនិត្យជាមុន។

បទដ្ឋាន

២.១៩. បទដ្ឋាន និងយថាប្រភេទបច្ចេកទេស ដែលត្រូវបានកំណត់នៅក្នុងឯកសារដេញថ្លៃ ត្រូវមានលក្ខណៈលើកកម្ពស់ឱ្យមានការប្រកួតប្រជែងទូលំទូលាយបំផុត ដូចដែលអាចធ្វើទៅបាន ហើយស្របពេលជាមួយគ្នានោះ ត្រូវធានាឱ្យមានការអនុវត្តន៍ការងារច្បាស់លាស់ ឬ លក្ខខណ្ឌ តម្រូវដទៃទៀតសម្រាប់ទំនិញ និង/ឬ ការងារសំណង់ ក្រោមកិច្ចលទ្ធកម្ម។ ក្នុងកម្រិត វិសាលភាពដែលអាចធ្វើទៅបាន ឥណទានត្រូវបញ្ជាក់អំពីបទដ្ឋានដែលត្រូវបានទទួលយកកម្រិត អន្តរជាតិ ដូចជាបទដ្ឋានដែលចេញដោយអង្គការបទដ្ឋានអន្តរជាតិ ដែលឧបករណ៍ ឬ សម្ភារៈ ឬ ស្នាដៃការងារ ត្រូវមានភាពអនុលោម។ ក្នុងករណីដែលមិនមានបទដ្ឋានអន្តរជាតិបែបនេះ ឬ ពុំមានភាពសមស្រប បទដ្ឋានជាតិអាចត្រូវបានយកមកប្រើប្រាស់។ ក្នុងគ្រប់ករណី ទាំងអស់ ឯកសារដេញថ្លៃត្រូវចែងថា ឧបករណ៍ សម្ភារៈ ឬ ស្នាដៃការងារ ដែលស្របទៅ នឹងបទដ្ឋានដទៃទៀត ក៏នឹងត្រូវទទួលយកផងដែរ ដោយត្រូវបញ្ជាក់អំពីភាពសមាមាត្រក្នុង កម្រិតមួយគួរឱ្យកត់សម្គាល់ ។

ការប្រើប្រាស់ឈ្មោះម៉ាក

២.២០. យថាប្រភេទត្រូវមានមូលដ្ឋានផ្អែកលើចរិតលក្ខណៈពាក់ព័ន្ធ និង/ឬ លក្ខខណ្ឌតម្រូវ នៃការអនុវត្តន៍ការងារ។ ត្រូវជៀសវាងការសំដៅយោងចំពោះឈ្មោះយីហោ លេខកាតាឡុក ឬ ការបែងចែកប្រភេទដែលមានលក្ខណៈស្រដៀងគ្នា។ ក្នុងករណីដែលមានភាពចាំបាច់ក្នុង ការដកស្រង់ឈ្មោះម៉ាក ឬ លេខកាតាឡុក របស់អ្នកផលិតជាក់លាក់ណាមួយដើម្បីបញ្ជាក់ អំពីយថាប្រភេទដែលមិនទាន់គ្រប់ជ្រុងជ្រោយ ត្រូវបន្ថែមពាក្យថា “ឬ មានតម្លៃស្មើ” ក្រោយ ការសំដៅយោងបែបនេះ។ យថាប្រភេទត្រូវអនុញ្ញាតឱ្យមានការទទួលយកចំពោះការផ្គត់ផ្គង់ ទំនិញដែលមានលក្ខណៈស្រដៀងគ្នា និងទំនិញដែលមានសមត្ថភាពបំពេញការងារយ៉ាងហោច ណាស់ក្នុងកម្រិតស្មើគ្នាទៅនឹងទំនិញដែលត្រូវបានកំណត់។

ការកំណត់តម្លៃ

២.២១. ការដេញថ្លៃសម្រាប់ទំនិញ ត្រូវអញ្ជើញក្រោមមូលដ្ឋាននៃ CIF ឬ CIP សម្រាប់ គ្រប់ទំនិញទាំងអស់ ដែលត្រូវបាន ផ្គត់ផ្គង់ពីបរទេស និង EXW^{២៥} សម្រាប់ទំនិញដែលមាន ឬ

---

២៥ សូមមើល INCOTERMS សម្រាប់និយមន័យបន្ថែម។ បោះពុម្ពផ្សាយដោយសភាពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិ 38 Cours Albert 1er, 75008 ទីក្រុងប៉ារីសប្រទេសបារាំង។ CIF សំដៅចំពោះថ្លៃចំណាយ ការធានារ៉ាប់រង និងការដឹកជញ្ជូនតាមកាប៉ាល់ ហើយ FOB សំដៅចំពោះការដឹកជញ្ជូនដោយគតតិចថ្លៃ សម្រាប់ការ ដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវទឹក។ CIP សំដៅចំពោះការដឹកជញ្ជូន និងការធានារ៉ាប់រង ដែលផ្តល់ទៅឱ្យ (ឈ្មោះកន្លែង គោលដៅណាមួយ) និង FCA សំដៅចំពោះការដឹកជញ្ជូនដោយគតតិចថ្លៃ ក្នុងករណីការដឹកជញ្ជូន ក្នុងទម្រង់ ជាច្រើនផ្សេងៗគ្នា។ EXW សំដៅចំពោះការបង់ប្រាក់ធានារ៉ាប់រង និងដឹកជញ្ជូនពីភាគីអ្នកទិញ តម្លៃទំនិញ នៅឯរោងចក្រ ឬ ទំនិញនៅឯទីផ្សារ ។

ផលិត ឬ តម្លើងនៅក្នុងស្រុក រាប់បញ្ចូលទាំងទំនិញដែលត្រូវបាននាំចូលកន្លងមក ។ ក្នុង ករណីដែលអ្នកដេញថ្លៃត្រូវបានតម្រូវឱ្យផ្តល់សេវាដឹកជញ្ជូន តម្លើងត្រួតពិនិត្យសំណង់ឬ សេវា ស្រដៀងគ្នាដទៃទៀត ដូចក្នុងករណីកិច្ចសន្យា “ផ្គត់ផ្គង់ និង តម្លើង” អ្នកដេញថ្លៃ នឹងតម្រូវឱ្យផ្តល់ សម្រុងតម្លៃដោយឡែកមួយសម្រាប់សេវាទាំងនេះ ។

២.២២. នៅក្នុងករណីកិច្ចសន្យាសេវាក្នុងដៃ អ្នកដេញថ្លៃនឹងតម្រូវឱ្យផ្តល់សម្រុងតម្លៃនៃធានាចក្រ ដែលត្រូវបានតម្លើងនៅឯការដ្ឋានរាប់បញ្ចូលថ្លៃចំណាយទាំងអស់សម្រាប់ការផ្គត់ផ្គង់សម្ភារៈ ការដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវទឹក និងការដឹកជញ្ជូនក្នុងប្រទេស ព្រមទាំងការធានារ៉ាប់រង ការតម្លើង និងការត្រួតពិនិត្យសំណង់ ព្រមទាំងការងារពាក់ព័ន្ធ និង សេវាដទៃទៀត រាប់បញ្ចូលទាំងការងារ និងសេវាដែលរួមមាននៅក្នុងវិសាលភាពនៃកិច្ចសន្យា ដូចជា ការរចនា ការថែទាំ និង ប្រតិបត្តិការ។ លើកលែងតែមានបញ្ជាក់នៅក្នុងឯកសារដេញថ្លៃ បើពុំនោះសោតទេតម្លៃសោ ក្នុងដៃ ត្រូវបញ្ចូលរាល់ពន្ធ អាករ និង ពន្ធផ្សេងៗទៀត។

២.២៣. អ្នកដេញថ្លៃសម្រាប់កិច្ចសន្យាសំណង់ស៊ីវិល តម្រូវឱ្យផ្តល់សម្រុងតម្លៃឯកតា ឬ តម្លៃ ម៉ៅសរុប សម្រាប់ការអនុវត្តនិករណ៍នោះ ហើយសម្រុងតម្លៃដែលផ្តល់ជូន ត្រូវរួមបញ្ចូលពន្ធ អាករ និងពន្ធដទៃទៀត ។ អ្នកដេញថ្លៃនឹងត្រូវអនុញ្ញាតឱ្យទទួលបានរាល់ធាតុចូលទាំងអស់ (លើកលែងតែពលកម្មគ្មានជំនាញ) ពីប្រភពសមស្រប ដើម្បីឱ្យពួកគេអាចផ្តល់ការដេញថ្លៃ ដែលមានភាពប្រកួតប្រជែងបំផុត។

ការកែសម្រួលតម្លៃ

២.២៤. ឯកសារដេញថ្លៃត្រូវបញ្ជាក់ឱ្យបានច្បាស់លាស់ ថា តើការកែសម្រួលតម្លៃត្រូវបាន អនុញ្ញាតដែរឬទេ ក្នុងករណីដែល មានការប្រែប្រួលនៅក្នុងខ្ពង់ខ្ពស់ចំណាយចម្បងៗនៃកិច្ចសន្យា ដូចជា កម្លាំងពលកម្ម ឧបករណ៍ និងសម្ភារៈដែលអ្នកម៉ៅការ មិនអាចគ្រប់គ្រងទៅលើកត្តា ទាំងនោះបាន។ ប្បញ្ញត្តិស្តីពីការកែសម្រួលតម្លៃ ពុំមានភាពចាំបាច់សម្រាប់កិច្ចសន្យាផ្គត់ផ្គង់ សាមញ្ញ ដែលមានរយៈពេលផ្គត់ផ្គង់ខ្លីឡើយ។ យ៉ាងណាមិញ សម្រាប់កិច្ចសន្យាដែលមាន រយៈពេលផ្គត់ផ្គង់ ឬ រយៈពេលបញ្ចប់ការងារវែង (ជាទូទៅមានរយៈពេលលើសពី១៨ខែ) រាប់បញ្ចូលកិច្ចសន្យាសំណង់ស៊ីវិលធំៗ ត្រូវកំណត់ចែងអំពីប្បញ្ញត្តិ ស្តីពីការកែសម្រួលតម្លៃ ។ សម្រាប់ប្រភេទសម្ភារៈជាក់លាក់មួយចំនួន ដែលការអនុវត្តនីតិវិធីជួញដូរទូទៅ តម្រូវឱ្យអ្នក ដេញថ្លៃផ្តល់តម្លៃកំណត់ជាក់លាក់ ដោយមិនគិតពីរយៈពេលនៃការផ្គត់ផ្គង់ គេមិនចាំបាច់ត្រូវ ការឱ្យមានប្បញ្ញត្តិស្តីពីការកែសម្រួលតម្លៃឡើយ ។ កិច្ចសន្យាដែលរួមមានសមាសភាពទំនិញ ធំមួយ ដែលតម្លៃទំនិញទាំងនោះ អាចប្រែប្រួលយ៉ាងឆាប់រហ័សក្នុងរយៈពេលខ្លី ត្រូវមានខ្លះចែង មួយស្តីពីការកែសម្រួលតម្លៃ ដែលការពារឥណទាន ឬ អ្នកម៉ៅការពីការខាតបង់ ក្នុងករណីមាន ការប្រែប្រួលតម្លៃភ្លាមៗណាមួយកើតឡើង។

២.២៥. ចំនួនទឹកប្រាក់នៃការកែសម្រួលតម្លៃ ត្រូវមានមូលដ្ឋានផ្អែកលើការប្រែប្រួលតម្លៃនៃសមាសធាតុចម្បងៗនៃកិច្ចសន្យា។ ប្រសិនបើវិធីសាស្ត្រនៃការកែសម្រួល ដូចមានបញ្ជាក់នៅក្នុងឯកសារដេញថ្លៃ ត្រូវបានយកមកប្រើប្រាស់ គេត្រូវចែងអំពីការកែសម្រួលដែលត្រូវបានគណនា ដោយប្រើប្រាស់រូបមន្តកែសម្រួលតម្លៃមួយ ឬ ច្រើន។ ការប្រៀបធៀបតម្លៃដេញថ្លៃត្រូវធ្វើឡើងដោយផ្អែកលើតម្លៃមូលដ្ឋានប៉ុណ្ណោះ។

ការដឹកជញ្ជូន និង ការធានារ៉ាប់រង

២.២៦. ឯកសារដេញថ្លៃត្រូវអនុញ្ញាតឱ្យអ្នកផ្គត់ផ្គង់ និងអ្នកម៉ៅការ រៀបចំការដឹកជញ្ជូន និងការធានារ៉ាប់រងពីប្រភពសមស្របណាមួយ។ ឯកសារដេញថ្លៃត្រូវចែងអំពីប្រភេទ និងលក្ខខណ្ឌនៃការធានារ៉ាប់រង ដែលត្រូវបានផ្តល់ជូនដោយអ្នកដេញថ្លៃ។ សំណងដែលត្រូវសងក្រោមការធានារ៉ាប់រង យ៉ាងហោចណាស់ត្រូវមានចំនួន ១១០% នៃចំនួនទឹកប្រាក់ក្នុងកិច្ចសន្យា ជារូបិយប័ណ្ណដែលត្រូវបានកំណត់នៅក្នុងកិច្ចសន្យា ឬរូបិយប័ណ្ណដែលអាចគណនាប្តូរដោយសេរី ដើម្បីបង្កលក្ខណៈ ឱ្យអាចធ្វើការជំនួសភ្លាមៗនូវទំនិញដែលបាត់បង់ ឬខូចខាត ។ សម្រាប់ការងារសំណង់ ជាធម្មតា គេត្រូវបញ្ជាក់អំពីគ្រប់ទម្រង់ហានិភ័យទាំងអស់នៃគោលនយោបាយរបស់អ្នកម៉ៅការ។ សម្រាប់គម្រោងធំៗដែលមានអ្នកម៉ៅការជាច្រើននៅការដ្ឋានមួយ ឥណទានអាចទទួលបាន “ការបូកសរុប” ឬ ការរៀបចំឱ្យមានការធានារ៉ាប់រងគម្រោងសរុបដែលក្នុងករណីនេះ ឥណទាន ត្រូវស្វែងរកការប្រកួតប្រជែងសម្រាប់ការធានារ៉ាប់រងបែបនេះ។

២.២៧. ក្នុងករណីលើកលែងប្រសិនបើឥណទានបំណងរក្សាទុកការដឹកជញ្ជូននិងការធានារ៉ាប់រង សម្រាប់ការនាំចូលទំនិញ ដើម្បីផ្តល់ជូនទៅឱ្យក្រុមហ៊ុនក្នុងស្រុក ឬ ប្រភពដទៃទៀតដែលត្រូវបានកំណត់ អ្នកដេញថ្លៃនឹងត្រូវស្នើសុំឱ្យផ្តល់សម្រង់តម្លៃ FOB FCA CFR (ឈ្មោះទឹកកន្លែង) ឬ CPT (ឈ្មោះកន្លែងគោលដៅ)^{២៦} បន្ថែមពីលើតម្លៃ CIF ឬ CIP (ឈ្មោះកន្លែងគោលដៅ) ដូចមានបញ្ជាក់នៅក្នុងកថាខណ្ឌ ២.២១ ។ ការជ្រើសរើសការដេញថ្លៃដែលមានតម្លៃទាបបំផុត ត្រូវធ្វើឡើងដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋាននៃតម្លៃ CIF ឬ CIP (កន្លែងគោលដៅ) ប៉ុន្តែ ឥណទានអាចចុះហត្ថលេខាកិច្ចសន្យាក្រោមលក្ខខណ្ឌ របស់ FOB FCA CFR ឬ CPT និងរៀបចំការដឹកជញ្ជូន និង/ឬ ការធានារ៉ាប់រងដោយខ្លួនឯង ។ ក្រោមស្ថានភាពបែបនេះ កិច្ចសន្យាត្រូវអនុវត្តទៅតាមតម្លៃ FOB FCA CFR ឬ CPT ។ ប្រសិនបើឥណទានបំណងស្វែងរកការគ្របដណ្តប់ធានារ៉ាប់រងនៅក្នុងទីផ្សារទេនោះ គេត្រូវផ្តល់ភស្តុតាងជូនដល់ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ដែលបញ្ជាក់ថា មានធនធានរួចរាល់ សម្រាប់ការទូទាត់ភ្លាមៗជារូបិយប័ណ្ណ ដែលអាចគណនាប្តូរដោយសេរី ចំពោះសំណងចាំបាច់ សម្រាប់ជំនួសទំនិញដែលបាត់បង់ ឬ ខូចខាត។

^{២៦} INCOTERMS 2000 សម្រាប់ការដឹកជញ្ជូនដោយឥតគិតថ្លៃ (ឈ្មោះទឹកកន្លែង) និង សម្រាប់ការដឹកជញ្ជូនដែលទូទាត់ទៅឱ្យ (ឈ្មោះកន្លែងគោលដៅ) ដោយឡែកពីគ្នា។

បុព្វត្រូវវិបិយប័ណ្ណ

២.២៨. ឯកសារដេញថ្លៃត្រូវចែងអំពីរូបិយប័ណ្ណមួយ ឬ ច្រើន ដែលអ្នកដេញថ្លៃត្រូវបញ្ជាក់អំពីតម្លៃរបស់ពួកគេ នីតិវិធីសម្រាប់គណនាប្តូរតម្លៃដែលបានផ្តល់ជូនជារូបិយប័ណ្ណផ្សេងៗគ្នា ទៅជារូបិយប័ណ្ណមួយ សម្រាប់គោលបំណងប្រៀបធៀបការដេញថ្លៃ ព្រមទាំងរូបិយប័ណ្ណដែលតម្លៃកិច្ចសន្យានឹងត្រូវផ្តល់ជូន។ បុព្វត្រូវខាងក្រោម (ក) ខាងក្រោម ២.២៩-២.៣៣) មានបំណង (ក) ធានាថា អ្នកដេញថ្លៃមានឱកាសក្នុងការកាត់បន្ថយហានិភ័យនៃការប្តូរប្រាក់ទាក់ទងទៅនឹងរូបិយប័ណ្ណនៃការដេញថ្លៃ និងរូបិយប័ណ្ណនៃប្រាក់ដែលទូទាត់ជូនដែលអាចធ្វើឱ្យពួកគេផ្តល់នូវតម្លៃដែលប្រសើរបំផុត (ខ) ផ្តល់ឱ្យអ្នកដេញថ្លៃនៅក្នុងបណ្តាប្រទេសដែលមានរូបិយប័ណ្ណទន់ខ្សោយ នូវជម្រើសក្នុងការប្រើប្រាស់រូបិយប័ណ្ណ ដែលមានភាពរឹងមាំជាងដែលនាំឱ្យពួកគេទទួលបានមូលដ្ឋានមួយកាន់តែរឹងមាំសម្រាប់តម្លៃដេញថ្លៃរបស់ពួកគេ និង (គ) ធានាឱ្យមានភាពយុត្តិធម៌ និងតម្លាភាពនៅក្នុងដំណើរការវាយតម្លៃ។

រូបិយប័ណ្ណនៃការដេញថ្លៃ

២.២៩. ឯកសារដេញថ្លៃត្រូវចែងថា អ្នកដេញថ្លៃអាចផ្តល់តម្លៃដេញថ្លៃជារូបិយប័ណ្ណណាមួយក៏បាន។ ប្រសិនបើអ្នកដេញថ្លៃ មានបំណងផ្តល់តម្លៃដេញថ្លៃជាចំនួនទឹកប្រាក់ក្នុងរូបិយប័ណ្ណបរទេសដោយឡែក ពួកគេអាចធ្វើយ៉ាងដូច្នោះបាន ដរាបណា តម្លៃនោះមិនរួមមានរូបិយប័ណ្ណបរទេសលើសពី៣។ បន្ថែមពីនេះទៀត ឥណទានអាចតម្រូវឱ្យអ្នកដេញថ្លៃបញ្ជាក់អំពីចំណែកនៃតម្លៃដេញថ្លៃ ដែលតំណាងឱ្យតម្លៃក្នុងស្រុក ជារូបិយប័ណ្ណ^{២៧} របស់ប្រទេសឥណទាន។

២.៣០. នៅក្នុងឯកសារដេញថ្លៃសម្រាប់ការងារសំណង់ ឥណទានអាចតម្រូវឱ្យអ្នកដេញថ្លៃបញ្ជាក់អំពីតម្លៃដេញថ្លៃទាំងស្រុង ជារូបិយប័ណ្ណក្នុងស្រុក ព្រមទាំងមួយនឹងការតម្រូវសម្រាប់ការទូទាត់ប្រាក់ ជារូបិយប័ណ្ណបរទេស រហូតដល់៣ប្រភេទ ទៅតាមជម្រើសរបស់ពួកគេ សម្រាប់ធាតុចូលដែលបានរំពឹងទុកពីក្រៅប្រទេសរបស់ឥណទាន ដោយបញ្ជាក់ជាភាគរយនៃតម្លៃដេញថ្លៃរួមជាមួយនឹងអត្រាប្តូរប្រាក់ដែលត្រូវបានប្រើប្រាស់នៅក្នុងការគណនា។

ហិរត្ថុនៃរូបិយប័ណ្ណសម្រាប់ប្រៀបធៀបការដេញថ្លៃ

២.៣១. តម្លៃដេញថ្លៃ គឺជាចំនួនទឹកប្រាក់នៃរាល់ការទូទាត់ប្រាក់ទាំងអស់ ក្នុងទម្រង់ជារូបិយប័ណ្ណផ្សេងៗគ្នា ដែលអ្នកដេញថ្លៃតម្រូវ។ សម្រាប់គោលបំណងនៃការប្រៀបធៀបតម្លៃ តម្លៃដេញថ្លៃត្រូវបង្ហាញទៅជារូបិយប័ណ្ណមួយ ដែលជ្រើសរើសដោយឥណទាន (រូបិយប័ណ្ណក្នុងស្រុក ឬ រូបិយប័ណ្ណបរទេស ដែលអាចគណនាប្តូរបានទាំងស្រុង) ព្រមទាំងត្រូវបញ្ជាក់នៅក្នុង

២៧ ចាប់ពីពេលនេះតទៅសំដៅចំពោះរូបិយប័ណ្ណក្នុងស្រុក។

ឯកសារដេញថ្លៃ។ ឥណទានត្រូវធ្វើការបង្វែរដោយប្រើប្រាស់អត្រាលក់ចេញ (ប្តូរប្រាក់) សម្រាប់ រូបិយប័ណ្ណដែលត្រូវបានដកស្រង់ដោយប្រភពផ្លូវការមួយ (ដូចជា ធនាគារកណ្តាល) ឬ ធនាគារពាណិជ្ជ ឬ ដោយសារព័ត៌មានមួយដែលត្រូវបានផ្សព្វផ្សាយជាអន្តរជាតិ សម្រាប់ ប្រតិបត្តិការស្រដៀងគ្នា នៅកាលបរិច្ឆេទមួយដែលត្រូវបានជ្រើសរើសជាមុន ដែលប្រភព និង កាលបរិច្ឆេទទាំងនោះ ត្រូវបញ្ជាក់នៅក្នុងឯកសារដេញថ្លៃ ដរាបណាកាលបរិច្ឆេទមិនឆាប់រហ័ស ជាងបួនសប្តាហ៍ មុនពេល ឱសានវាទសម្រាប់ទទួលបានការដេញថ្លៃ ឬ យឺតជាងកាលបរិច្ឆេទដែល ត្រូវបានកំណត់ដំបូង សម្រាប់ការផុតសុពលភាពនៃរយៈពេលដេញថ្លៃ។

រូបិយប័ណ្ណសម្រាប់ទូទាត់

២.៣២. ការទូទាត់តម្លៃកិច្ចសន្យា ត្រូវធ្វើឡើងជារូបិយប័ណ្ណមួយ ឬ ច្រើន ដែលតម្លៃដេញថ្លៃត្រូវ បានបញ្ជាក់នៅក្នុងសំណើដេញថ្លៃរបស់អ្នកដេញថ្លៃ ដែលទទួលបានជោគជ័យ។

២.៣៣. នៅពេលដែលគេតម្រូវឱ្យបញ្ជាក់តម្លៃដេញថ្លៃ ជារូបិយប័ណ្ណក្នុងស្រុក ប៉ុន្តែ អ្នកដេញ ថ្លៃបានស្នើសុំការទូទាត់ប្រាក់ជារូបិយប័ណ្ណបរទេស ដែលត្រូវបានបញ្ជាក់ជាភាគរយនៃតម្លៃ ដេញថ្លៃ អត្រាប្តូរប្រាក់ដែលត្រូវប្រើប្រាស់សម្រាប់គោលបំណងទូទាត់ប្រាក់ ត្រូវផ្អែកលើអត្រា ដែលអ្នកដេញថ្លៃបានបញ្ជាក់នៅក្នុងសំណើដេញថ្លៃ ដើម្បីធានាថា តម្លៃនៃបដិភាគរូបិយប័ណ្ណ បរទេសនៃសំណើដេញថ្លៃ ត្រូវបានរក្សាដោយពុំមានការខាតបង់ ឬ ការចំណេញណាមួយ។

លក្ខខណ្ឌ និងវិធីសាស្ត្រនៃការទូទាត់ប្រាក់

២.៣៤. លក្ខខណ្ឌនៃការទូទាត់ប្រាក់ ត្រូវធ្វើឡើងស្របតាមការអនុវត្តន៍ពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិ ដែលអាចយកមកអនុវត្តបានចំពោះទំនិញ និងការងារសំណង់ជាក់លាក់ និងត្រូវធ្វើឡើង យោងតាមនីតិវិធីដែលមានចែងនៅក្នុងសៀវភៅស្តីពីការដកសាច់ប្រាក់កម្ចីរបស់ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍ អាស៊ី (ដែលត្រូវបានធ្វើវិសោធនកម្មជាបន្តបន្ទាប់)។

- (ក) កិច្ចសន្យាសម្រាប់ការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញ ត្រូវផ្តល់ការទូទាត់ប្រាក់ពេញលេញ នៅពេល ប្រគល់ និងត្រួតពិនិត្យទៅលើទំនិញក្រោមកិច្ចសន្យាក្នុងករណីចាំបាច់ដែលតម្រូវ ឱ្យធ្វើយ៉ាងដូច្នោះ លើកលែងតែចំពោះកិច្ចសន្យា ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការតម្លើង និងការត្រួតពិនិត្យសំណង់ ដែលក្នុងករណីនេះ ការទូទាត់ប្រាក់មួយចំណែកអាច ត្រូវបានធ្វើឡើង ក្រោយពេលដែលអ្នកផ្គត់ផ្គង់ បានអនុវត្តស្របតាមកាតព្វកិច្ច ទាំងអស់របស់ខ្លួនក្រោមកិច្ចសន្យា។ ការប្រើប្រាស់លិខិតតំណទាន ត្រូវបានលើក ទឹកចិត្ត ដើម្បីធានាឱ្យមានការទូទាត់ប្រាក់ភ្លាមៗសម្រាប់អ្នកផ្គត់ផ្គង់។ នៅក្នុងកិច្ច សន្យាផ្សេងៗសម្រាប់សម្ភារៈ និងរោងចក្រ ត្រូវផ្តល់បុព្វបទទូទាត់ប្រាក់សម្រាប់សម្រប ហើយនៅក្នុងកិច្ចសន្យារយៈពេលវែង ត្រូវផ្តល់ការទូទាត់ប្រាក់សម្រាប់ខ្នាតភាពដែល សម្រេចបាន ក្នុងអំឡុងពេលនៃការផលិត ឬ ការតម្លើង។

(ខ) ក្នុងករណីសមស្រប កិច្ចសន្យាសម្រាប់ការងារសំណង់ត្រូវផ្តល់បុរេប្រទាន សម្រាប់ការចាប់ផ្តើមរៀបចំការដ្ឋាន បុរេប្រទានសម្រាប់ឧបករណ៍ និងសម្ភារៈរបស់អ្នកម៉ៅការ ការទូទាត់ប្រាក់ជាទៀងទាត់ដោយផ្អែកលើវឌ្ឍនភាពការងារដែលសម្រេចបាន និង ចំនួនទឹកប្រាក់តម្កល់ក្នុងបរិមាណសមស្រប ដែលត្រូវផ្តល់ជូននៅពេលដែលពិនិត្យ ឃើញថាមានភាពអនុលោមទៅនឹងកាតព្វកិច្ចរបស់អ្នកម៉ៅការក្រោមកិច្ចសន្យា។

២.៣៥. រាល់ការទូទាត់ផ្តល់ប្រាក់បុរេប្រទានសម្រាប់ការចាប់ផ្តើមរៀបចំការដ្ឋាន និងចំណាយ ស្រដៀងគ្នាដែលត្រូវបានធ្វើឡើង ក្រោយពេលចុះហត្ថលេខាលើកិច្ចសន្យាសម្រាប់ទំនិញ ឬ ការងារសំណង់ ត្រូវមានទំនាក់ទំនងទៅនឹងចំនួនទឹកប្រាក់ប៉ាន់ប្រមាណនៃចំណាយទាំងនេះ ព្រមទាំងត្រូវបញ្ជាក់នៅក្នុងឯកសារដេញថ្លៃ។ ចំនួនទឹកប្រាក់ និងការកំណត់រយៈពេលនៃបុរេ ប្រទានដទៃទៀតដែលត្រូវធ្វើឡើងដូចជាបុរេប្រទានសម្រាប់សម្ភារៈដែលត្រូវផ្គត់ផ្គង់ទៅការដ្ឋាន ដើម្បីបញ្ចូលទៅក្នុងការងារសំណង់ ក៏ត្រូវបញ្ជាក់ផងដែរ។ ឯកសារដេញថ្លៃត្រូវបញ្ជាក់អំពីការ រៀបចំឱ្យមានលិខិតធានាណាមួយដែលចាំបាច់ សម្រាប់ការទូទាត់ផ្តល់ប្រាក់បុរេប្រទាន។

២.៣៦. ឯកសារដេញថ្លៃត្រូវបញ្ជាក់អំពីវិធីសាស្ត្រនៃការទូទាត់ប្រាក់ និងលក្ខខណ្ឌដែលបាន ផ្តល់ជូន ថាតើវិធីសាស្ត្រ និងលក្ខខណ្ឌទូទាត់ប្រាក់ដោយឡែក នឹងត្រូវបានអនុញ្ញាតដែរឬទេ ហើយប្រសិនបើត្រូវបានអនុញ្ញាត តើលក្ខខណ្ឌនឹងបង្កឱ្យមានផលប៉ះពាល់ចំពោះការវាយតម្លៃ ទៅលើការដេញថ្លៃដោយរបៀបណា។

សំណើដេញថ្លៃសម្រាប់ជម្រើសផ្សេងទៀត

២.៣៧. ឯកសារដេញថ្លៃត្រូវបង្ហាញឱ្យបានច្បាស់លាស់ថាតើអ្នកដេញថ្លៃត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យ ដាក់សំណើដេញថ្លៃសម្រាប់ ជម្រើសផ្សេងទៀតនៅពេលណា តើសំណើដេញថ្លៃជម្រើសផ្សេងៗ គ្នាដាក់ដោយរបៀបណា តើតម្លៃដេញថ្លៃគួរផ្តល់ជូនដោយរបៀបណា និងមូលដ្ឋានដែលការ ដេញថ្លៃជម្រើសផ្សេងៗ នឹងត្រូវបានធ្វើការវាយតម្លៃ ។

លក្ខខណ្ឌនៃកិច្ចសន្យា

២.៣៨. ឯកសារកិច្ចសន្យា ត្រូវកំណត់ឱ្យបានច្បាស់លាស់អំពីវិសាលភាពការងារដែលត្រូវ អនុវត្តទំនិញដែលត្រូវផ្គត់ផ្គង់សិទ្ធិ និងកាតព្វកិច្ចរបស់ឥណទាន និងសិទ្ធិ និងកាតព្វកិច្ច របស់អ្នកផ្គត់ផ្គង់ ឬ អ្នកម៉ៅការព្រមទាំងមុខងារ និងសិទ្ធិអំណាចរបស់វិស្វករ ស្ថាបត្យករ ឬ អ្នកគ្រប់គ្រងសំណង់ ប្រសិនបើឥណទានបានផ្តល់ការងារជូនពួកគេណាម្នាក់ក្នុងការ ត្រួតពិនិត្យ និងការផ្តល់កិច្ចសន្យា។ បន្ថែមពីលើលក្ខខណ្ឌទូទៅនៃកិច្ចសន្យា ត្រូវបញ្ចូល លក្ខខណ្ឌពិសេសណាមួយ ដែលទាក់ទងទៅនឹងទំនិញ ឬ ការងារជាក់លាក់ដែលត្រូវធ្វើ លទ្ធកម្ម ព្រមទាំងទីតាំងរបស់គម្រោង។ លក្ខខណ្ឌនៃកិច្ចសន្យាត្រូវផ្តល់ការបែងចែកមួយ ដែលមានតុល្យភាពរវាងហានិភ័យ និងការទទួលខុសត្រូវ។

លិខិតធានាការអនុវត្តន៍

២.៣៩. ឯកសារដេញថ្លៃសម្រាប់ការងារសំណង់ ត្រូវទាមទារឱ្យមានប្រាក់ធានាក្នុងចំនួនមួយដែលគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីការពារឥណទាន ក្នុងករណីរលោភបំពានកិច្ចសន្យាពីភាគីអ្នកម៉ៅការ។ ប្រាក់ធានានេះ ត្រូវផ្តល់ជូនក្នុងទម្រង់ និងចំនួនមួយដែលសមស្រប ដូចមានកំណត់ចែងដោយឥណទាន នៅក្នុងឯកសារដេញថ្លៃ^{២៨}។ ចំនួននៃប្រាក់ធានាអាចខុសគ្នា អាស្រ័យទៅលើប្រភេទនៃប្រាក់ធានាដែលបានកំណត់ ព្រមទាំងលក្ខណៈ និងទំហំនៃការងារ។ ប្រាក់ធានានេះមួយចំណែកត្រូវរក្សាទុកឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់ ក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃការបញ្ចប់ការងារដើម្បីគ្របដណ្តប់ទៅលើការទទួលខុសត្រូវចំពោះការខូចខាត ឬ រយៈពេលថែទាំរហូតដល់ការទទួលយកលើកចុងក្រោយដោយភាគីឥណទាន។ បន្ថែមពីនេះទៀត គេអាចតម្រូវឱ្យមានប្រាក់តម្កល់ដើម្បីធានាឱ្យមានភាពអនុលោមពីភាគីអ្នកម៉ៅការចំពោះកាតព្វកិច្ចធានា ឬកាតព្វកិច្ចថែទាំរបស់ពួកគេ ក្នុងចំនួនមួយដែលមិនលើសពី១០ភាគរយនៃការទូទាត់ប្រាក់។ ប្រាក់តម្កល់បែបនេះ នឹងត្រូវកាត់ទុករហូតដល់ផុតសុពលភាព រយៈពេលធានា ឬ ថែទាំ ក្រោយពេលបញ្ចប់ការងារសំណង់និង មុនពេលផុតសុពលភាពរយៈពេលធានា ឬ ថែទាំ ប្រាក់ តម្កល់អាចជំនួសដោយលិខិតធានាសមស្របដែលចេញដោយធនាគារ ឬប្រាក់ធានាសមស្របដទៃទៀតទៅតាមជម្រើសរបស់ឥណទាន។

២.៤០. នៅក្នុងកិច្ចសន្យាសម្រាប់ការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញ សេចក្តីត្រូវការឱ្យមានលិខិតធានាការអនុវត្តន៍អាស្រ័យទៅលើលក្ខខណ្ឌទីផ្សារ និងការអនុវត្តន៍ធ្វើពាណិជ្ជកម្ម សម្រាប់ប្រភេទទំនិញជាក់លាក់មួយចំនួន។ អ្នកផ្គត់ផ្គង់ ឬ អ្នកផលិត អាចតម្រូវឱ្យផ្តល់ការធានា ដើម្បីការពារចំពោះការមិនអនុវត្តកិច្ចសន្យា។ ប្រាក់ធានាក្នុងបរិមាណសមស្រប ក៏អាចគ្របដណ្តប់ផងដែរទៅលើកាតព្វកិច្ចធានា។ បន្ថែមពីនេះទៀត ភាគរយនៃការទូទាត់ប្រាក់មួយផ្នែកអាចត្រូវបានរក្សាទុកជាប្រាក់តម្កល់ ដើម្បីគ្របដណ្តប់ទៅលើកាតព្វកិច្ចធានានិងការតម្រូវនានាដែលទាក់ទងទៅនឹងការតម្លើង ឬ ការធ្លុតពិនិត្យសំណង់។ ប្រាក់ធានា ឬ ប្រាក់តម្កល់ ត្រូវមានចំនួនសមស្រប ។

ខ្សែស្រឡាយសំណងការខូចខាត និងប្រាក់បន្ថែមលើកទឹកចិត្ត

២.៤១. ការផ្តល់សំណងសម្រាប់ការខូចខាត ឬ ការផ្តល់សំណងក្នុងលក្ខណៈស្រដៀងគ្នាក្នុងចំនួនទឹកប្រាក់សមស្រប ត្រូវបញ្ចូលទៅក្នុងលក្ខខណ្ឌនៃកិច្ចសន្យា នៅពេលដែលការពន្យារពេលក្នុងការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញ ការបញ្ចប់ការងារ ឬ ការខកខានមិនបានផ្តល់ទំនិញ ឬ

---

២៨ ទម្រង់នៃលិខិតធានាការអនុវត្តន៍ ត្រូវមានទម្រង់ជាលិខិតធានាដែលចេញដោយធនាគារ ឬ ប្រាក់តម្កល់ដោយយោងទៅតាមឯកសារដេញថ្លៃប្រកបដោយបទដ្ឋាន និងត្រូវចេញដោយធនាគារ ឬ ស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុមួយដែលមានកេរ្តិ៍ឈ្មោះល្អ និង ជ្រើសរើស ដោយអ្នកដេញថ្លៃ។ ប្រសិនបើស្ថាប័នដែលចេញលិខិតធានាមានមូលដ្ឋានស្ថិតនៅក្រៅប្រទេសរបស់ឥណទាន ស្ថាប័ននោះត្រូវមានស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុទំនាក់ទំនងមួយនៅក្នុងប្រទេសរបស់ឥណទាន ដើម្បីធ្វើឱ្យលិខិតធានានោះអាចអនុវត្តទៅបាន ។

បញ្ចប់ការងារដើម្បីបំពេញតាមលក្ខខណ្ឌការងារ អាចបណ្តាលឱ្យមានថ្លៃចំណាយបន្ថែម ឬ ការខាតបង់ប្រាក់ចំណូល ឬ បាត់បង់ប្រយោជន៍ដទៃទៀតចំពោះឥណទាន។ ប្រាក់បន្ថែម លើកទឹកចិត្តក៏អាចត្រូវផ្តល់ជូនទៅឱ្យអ្នកផ្គត់ផ្គង់ឬអ្នកម៉ៅការផងដែរចំពោះការបញ្ចប់ការងារឬ ការប្រគល់ទំនិញមុនពេលដែលបានបញ្ជាក់នៅក្នុងកិច្ចសន្យាថា នៅពេលដែលការបញ្ចប់ ការងារ ឬ ការប្រគល់ទំនិញមុនពេលកំណត់បែបនេះ នឹងផ្តល់ប្រយោជន៍ដល់ឥណទាន។

ប្រធានសក្តិ

២.៤២. លក្ខខណ្ឌនៃកិច្ចសន្យាត្រូវចែងថាការដែលភាគីមិនបានបំពេញកាតព្វកិច្ចរបស់ពួកគេ ក្រោមកិច្ចសន្យា នឹងមិនត្រូវបានចាត់ទុកថាជាការខកខានមិនបានបំពេញឡើយ ប្រសិនបើ ការខកខានបែបនេះ បណ្តាលមកពីប្រធានសក្តិ ដូចមានចែង នៅក្នុងលក្ខខណ្ឌនៃកិច្ចសន្យា។

ច្បាប់ដែលអាចយកមកអនុវត្តបាន និងការដោះស្រាយវិវាទ

២.៤៣. លក្ខខណ្ឌនៃកិច្ចសន្យាត្រូវបញ្ចូលប្បញ្ញត្តិ ដែលទាក់ទងទៅនឹងច្បាប់ដែលអាចយក មកអនុវត្តបាន និងវេទិកាសម្រាប់ដោះស្រាយវិវាទ។ មជ្ឈត្តករពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិ មានគុណ សម្បត្តិជាក់ស្តែងប្រសើរជាងវិធីសាស្ត្រដទៃទៀតសម្រាប់ការដោះស្រាយវិវាទ។ ដូច្នេះ ធនាគារ អភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ផ្តល់អនុសាសន៍ថា ឥណទានគួរប្រើប្រាស់មជ្ឈត្តករប្រភេទនេះនៅក្នុងកិច្ចសន្យា សម្រាប់ការធ្វើលទ្ធកម្មទំនិញ និងបំពេញការងារផ្សេងៗ។ ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី មិនត្រូវដើរតួ ធ្វើជាមជ្ឈត្តករ ឬ ត្រូវបានគេស្នើសុំឱ្យណែនាំមជ្ឈត្តករណាមួយឡើយ។ ក្នុងករណីកិច្ចសន្យា ការងារសំណង់កិច្ចសន្យាផ្គត់ផ្គង់និងតម្លើងនិងកិច្ចសន្យាសោក្នុងដៃប្បញ្ញត្តិស្តីពីការដោះស្រាយ វិវាទ ក៏ត្រូវបញ្ចូលយន្តការមួយចំនួន ដូចជា ក្រុមប្រឹក្សាត្រួតពិនិត្យវិវាទ ឬ អ្នកវិនិច្ឆ័យដែល យន្តការទាំងនោះត្រូវបានរៀបចំឡើង ដើម្បីដោះស្រាយវិវាទឱ្យបានឆាប់រហ័ស។

គ. ការបើកឯកសារដេញថ្លៃ ការវាយតម្លៃ និង ការផ្តល់កិច្ចសន្យា

ពេលវេលាសម្រាប់រៀបចំការដេញថ្លៃ

២.៤៤. ពេលវេលាដែលត្រូវបានអនុញ្ញាតសម្រាប់រៀបចំ និងដាក់ឯកសារដេញថ្លៃ ត្រូវកំណត់ ដោយពិចារណាឱ្យបានសមស្រប ទៅលើស្ថានភាពជាក់លាក់របស់គម្រោង និងវិសាលភាព ព្រមទាំងភាពស្មុគស្មាញនៃកិច្ចសន្យា។ ជាទូទៅ រយៈពេលមិនតិចជាង៦សប្តាហ៍ គិតចាប់ ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការអញ្ជើញឱ្យដេញថ្លៃ ឬ កាលបរិច្ឆេទនៃការមានឯកសារដេញថ្លៃ ដោយសំដៅ យកកាលបរិច្ឆេទណាមួយចុងក្រោយ នឹងត្រូវអនុញ្ញាតសម្រាប់ការដេញថ្លៃប្រកួតប្រជែង អន្តរជាតិ។ ក្នុងករណីដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការងារសំណង់ធំៗ ឬ សម្ភារៈស្មុគស្មាញ វាអាច មានភាពចាំបាច់ក្នុងការតម្រូវឱ្យមានរយៈពេលវែងជាងនេះ ដើម្បីបង្កលក្ខណៈឱ្យអ្នកដែលទំនង នឹងក្លាយជាអ្នកដេញថ្លៃ អាចធ្វើការសិក្សាស្វែងយល់មុនពេលដាក់ការដេញថ្លៃរបស់ពួកគេ។

នៅក្នុងករណីបែបនេះ ឥណទានត្រូវបានលើកទឹកចិត្តឱ្យរៀបចំការប្រជុំមុនពេលដេញថ្លៃ ព្រមទាំង ទស្សនៈកិច្ចសិក្សាទៅកាន់ការដ្ឋាន។ អ្នកដេញថ្លៃត្រូវអនុញ្ញាតឱ្យដាក់ឯកសារដេញថ្លៃតាម ប្រៃសណីយ៍ ឬ ដោយផ្ទាល់ដៃ។ ឥណទានអាចប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិក ដើម្បីអនុញ្ញាត ឱ្យអ្នកដេញថ្លៃអាចដាក់សំណើដេញថ្លៃរបស់ពួកគេ តាមមធ្យោបាយអេឡិចត្រូនិកបានផងដែរ ដរាបណាធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ីពេញចិត្តទៅនឹងភាពគ្រប់គ្រាន់នៃប្រព័ន្ធនោះ រាប់បញ្ចូលទាំង ប្រព័ន្ធមានសន្តិសុខ សុវត្ថិភាពល្អ រក្សាការសម្ងាត់ និងសុច្ឆន្ទៈភាពនៃការដេញថ្លៃដែលបាន ដាក់ជូន និង ប្រើប្រាស់នីតិវិធីគ្រប់គ្រងដែលអាចទទួលយកបាន ដើម្បីកំណត់កាលបរិច្ឆេទ និង ពេលវេលានៃការដាក់ការដេញថ្លៃ ព្រមទាំងសម្របសម្រួលចំពោះការកែសម្រួល និង ការដកការដេញថ្លៃមកវិញ។ ក្នុងករណីដែលការធ្វើលទ្ធកម្មតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិកត្រូវបាន ប្រើប្រាស់ អ្នកដេញថ្លៃត្រូវបន្តមានជម្រើសក្នុងការដាក់ការដេញថ្លៃរបស់ពួកគេ ក្នុងទម្រង់ជា ឯកសារបោះពុម្ព។ កាលបរិច្ឆេទឈប់ទទួល និងទឹកនៃឯកសារដេញថ្លៃ ត្រូវបញ្ជាក់នៅក្នុង លិខិតអញ្ជើញឱ្យចូលរួមការដេញថ្លៃ និងឯកសារដេញថ្លៃ។

នីតិវិធីបើកឯកសារដេញថ្លៃ

២.៤៥. ពេលវេលាសម្រាប់បើកឯកសារដេញថ្លៃ ត្រូវដូចគ្នាទៅនឹងកាលបរិច្ឆេទឈប់ទទួល ឯកសារដេញថ្លៃ ឬភ្លាមៗ^{២៩} ក្រោយពេលឈប់ទទួលឯកសារដេញថ្លៃ និងត្រូវបញ្ជាក់រួមគ្នា ជាមួយទឹកនៃឯកសារដេញថ្លៃ នៅក្នុងលិខិតអញ្ជើញឱ្យចូលរួមការដេញថ្លៃ។ ឥណទាន ត្រូវបើករាល់ឯកសារដេញថ្លៃទាំងអស់នៅឯទីកន្លែង និងពេលវេលាដែលបានកំណត់។ ឯកសារ ដេញថ្លៃត្រូវបើកជាសាធារណៈ ហើយអ្នកដេញថ្លៃ ឬ អ្នកតំណាងរបស់ពួកគេ ត្រូវអនុញ្ញាត ឱ្យមានវត្តមាន (ដោយផ្ទាល់ ឬ តាមអនឡាញ នៅពេលដែលការដេញថ្លៃតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិក ត្រូវបានប្រើប្រាស់) ។ ឈ្មោះរបស់អ្នកដេញថ្លៃ និងចំនួនទឹកប្រាក់សរុបនៃការដេញថ្លៃនីមួយៗ និងចំនួនទឹកប្រាក់សរុបនៃការដេញថ្លៃដោយឡែកណាមួយ ប្រសិនបើមានការស្នើសុំ ឬ អនុញ្ញាត ត្រូវមានឱ្យខ្លាំងៗ (និងផ្សព្វផ្សាយតាមអនឡាញ នៅពេលដែលការដេញថ្លៃ តាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិកត្រូវបានប្រើប្រាស់) និងកត់ត្រាទុកនៅពេលបើក ហើយកំណត់ត្រា មួយច្បាប់ ត្រូវធ្វើទៅកាន់ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ីភ្លាមៗ ព្រមទាំង អ្នកដេញថ្លៃទាំងអស់ឱ្យទាន់ ពេលវេលា។ ការដេញថ្លៃដែលបានទទួលក្រោយពេលវេលាដែលបានកំណត់ ព្រមទាំងការ ដេញថ្លៃ ដែលមិនត្រូវបានយកមកបើក និងមាននៅពេលបើកឯកសារដេញថ្លៃ មិនត្រូវយក មកពិចារណាឡើយ។ នៅពេលដែលការដាក់ការដេញថ្លៃតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិកត្រូវបាន ប្រើប្រាស់ គេអាចអនុវត្តនីតិវិធីបើកការដេញថ្លៃតាមអនឡាញមួយដែលមានលក្ខណៈអាចទទួល យកបានចំពោះធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី។

២៩ ដើម្បីអនុញ្ញាតឱ្យមានពេលវេលាគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់យកការដេញថ្លៃទៅកាន់ទីកន្លែងដែលបានប្រកាសសម្រាប់ បើកឯកសារដេញថ្លៃ ជាសាធារណៈ។

ការបញ្ជាក់ ឬ ការផ្លាស់ប្តូរឯកសារដេញថ្លៃ

២.៤៦. លើកលែងតែមានចែងនៅក្នុងកថាខណ្ឌ ២.៦, ២.៦៣ និង ២.៦៤ នៃគោលការណ៍ណែនាំនេះ បើពុំនោះសោតទេ អ្នកដេញថ្លៃនឹងមិនត្រូវបានស្នើសុំ ឬ អនុញ្ញាតឱ្យផ្លាស់ប្តូរការដេញថ្លៃរបស់ពួកគេ ក្រោយកាលបរិច្ឆេទឈប់ទទួលការដេញថ្លៃឡើយ។ ឥណទានត្រូវសុំឱ្យអ្នកដេញថ្លៃផ្តល់ការបញ្ជាក់ដែលចាំបាច់ ដើម្បីវាយតម្លៃទៅលើឯកសារដេញថ្លៃរបស់ពួកគេប៉ុន្តែមិនត្រូវស្នើសុំ ឬ អនុញ្ញាតឱ្យអ្នកដេញថ្លៃផ្លាស់ប្តូរធាតុផ្សំ ឬ តម្លៃនៃការដេញថ្លៃរបស់ពួកគេ ក្រោយពេលបើកឯកសារដេញថ្លៃឡើយ។ សំណើរសុំផ្តល់ការបញ្ជាក់ និងការឆ្លើយតបរបស់អ្នកដេញថ្លៃ ត្រូវធ្វើឡើងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ជាឯកសារបោះពុម្ព ឬ តាមរយៈប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិក ក្នុងលក្ខណៈមួយដែលអាចទទួលយកបានដោយធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី^{៣០}។

ការក្បួនការសម្ងាត់

២.៤៧. ក្រោយពេលបើកឯកសារដេញថ្លៃជាសាធារណៈព័ត៌មានដែលទាក់ទងទៅនឹងការត្រួតពិនិត្យ ការបញ្ជាក់ និងការវាយតម្លៃទៅលើឯកសារដេញថ្លៃ និងអនុសាសន៍ដែលទាក់ទងទៅនឹងការផ្តល់កិច្ចសន្យា មិនត្រូវបើកចំហចំពោះអ្នកដេញថ្លៃ ឬ បុគ្គលដទៃទៀតដែលមិនពាក់ព័ន្ធជាផ្លូវការ នៅក្នុងដំណើរការនេះ រហូតដល់មានការផ្សព្វផ្សាយអំពីការផ្តល់កិច្ចសន្យា។

ការត្រួតពិនិត្យឯកសារដេញថ្លៃ

២.៤៨. ឥណទានត្រូវធានាថាតើឯកសារដេញថ្លៃ (ក) មានលក្ខណៈស្របទៅតាមលក្ខខណ្ឌតម្រូវសមស្រប ដូចមានបញ្ជាក់នៅ ក្នុងកថាខណ្ឌ ១.៦, ១.៧ និង ១.៨ នៃគោលការណ៍ណែនាំទាំងនេះ ដែរឬទេ (ខ) ត្រូវបានចុះហត្ថលេខាត្រឹមត្រូវ ដែរឬទេ (គ) មានអមជាមួយប្រាក់ធានាចាំបាច់ ឬ សេចក្តីប្រកាសចាំបាច់ដែលត្រូវបានចុះហត្ថលេខា ដូចមានបញ្ជាក់នៅក្នុងកថាខណ្ឌ ២.១៤ នៃគោលការណ៍ណែនាំ ដែរឬទេ (ឃ) មានការឆ្លើយតបគួរឱ្យកត់សម្គាល់ទៅនឹងឯកសារដេញថ្លៃ ដែរឬទេ និង (ង) ជាទូទៅមានលំដាប់លំដោយល្អ ដែរឬទេ។ ប្រសិនបើឯកសារដេញថ្លៃមួយ មិនមានការឆ្លើយតបគួរឱ្យកត់សម្គាល់ មានន័យថាការដេញថ្លៃនោះ រួមមាន ភាពប្រាសចាកឆ្ងាយពីលក្ខខណ្ឌ និងយថាប្រភេទ នៅក្នុងឯកសារដេញថ្លៃ ឬ មិនគ្រប់ទៅតាមលក្ខខណ្ឌ និងយថាប្រភេទនៅក្នុងឯកសារដេញថ្លៃ ការដេញថ្លៃនោះ មិនត្រូវយកមកពិចារណាបន្តទៀតឡើយ។ អ្នកដេញថ្លៃ នឹងមិនត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យកែតម្រូវ ឬ ដកយកទៅវិញនូវភាពប្រាសចាកឆ្ងាយពីលក្ខខណ្ឌ ឬ មិនគ្រប់ទៅតាមលក្ខខណ្ឌឡើយ នៅពេលដែលឯកសារដេញថ្លៃ ត្រូវបានបើក^{៣១}។

៣០ សូមមើល កថាខណ្ឌ ២.៤៤។

៣១ សូមមើលកថាខណ្ឌ ២.៥០ ទាក់ទងទៅនឹងការកែតម្រូវ និងកថាខណ្ឌ ២.៦ ទាក់ទងទៅនឹងការបញ្ជាក់ នៅក្នុងនីតិវិធីដែលមានពីរដំណាក់កាល និង នីតិវិធីស្រាមសំបុត្រចំនួនពីរ។

ការវាយតម្លៃ និងការប្រៀបធៀបឯកសារដេញថ្លៃ

២.៤៩. គោលបំណងនៃការវាយតម្លៃទៅលើការដេញថ្លៃ គឺដើម្បីកំណត់អំពីថ្លៃចំណាយជូន ឥណទាន អំពីការដេញថ្លៃនីមួយៗ ក្នុងលក្ខណៈមួយដែលអនុញ្ញាតឱ្យមានការប្រៀបធៀប ក្រោម មូលដ្ឋាននៃការវាយតម្លៃទៅលើថ្លៃចំណាយរបស់ពួកគេ។ យោងតាមកថាខណ្ឌ ២.៥៨ ឯកសារ ដេញថ្លៃដែលមានការវាយតម្លៃទៅលើថ្លៃចំណាយទាបបំផុត^{៣២} (ប៉ុន្តែ មិនចាំបាច់ជាតម្លៃ ដែល បានដាក់ជូនទាបជាងគេឡើយ) ត្រូវជ្រើសរើសសម្រាប់ការផ្តល់កិច្ចសន្យា។

២.៥០. តម្លៃដេញថ្លៃដែលត្រូវបានអាននៅពេលបើកឯកសារដេញថ្លៃត្រូវសម្រួលដើម្បីកែតម្រូវ ទៅលើរាល់កំហុសនានា ដែលទាក់ទងទៅនឹងលេខនៃពន្ធ។ បន្ថែមពីនេះទៀត សម្រាប់គោល បំណងនៃការវាយតម្លៃ ការកែសម្រួលត្រូវធ្វើឡើងទៅលើភាពប្រាស្រ័យចាកគ្នា យពីលក្ខខណ្ឌ ឬ ការមិនគ្រប់តាមលក្ខខណ្ឌ។ បញ្ញត្តិស្តីពីការកែសម្រួលតម្លៃ ដែលអនុវត្តបានចំពោះ រយៈពេលនៃការអនុវត្តនីកិច្ចសន្យា មិនត្រូវយកមកពិចារណានៅក្នុងការវាយតម្លៃឡើយ។

២.៥១. ការវាយតម្លៃ និងការប្រៀបធៀបទៅលើឯកសារដេញថ្លៃ ត្រូវផ្អែកលើតម្លៃ CIF ឬ CIP (កន្លែងគោលដៅ) សម្រាប់ការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញនាំចូល^{៣៣} និង តម្លៃ EXW បូក រួមជាមួយនឹងតម្លៃដឹកជញ្ជូន និងការធានារ៉ាប់រងក្នុងប្រទេស ទៅកាន់កន្លែងគោលដៅសម្រាប់ ទំនិញដែលត្រូវបានផលិតនៅក្នុងប្រទេសរបស់ឥណទាន រួមជាមួយនឹងតម្លៃសម្រាប់ការតម្លើង ណាមួយដែលចាំបាច់ការបណ្តុះបណ្តាល ការត្រួតពិនិត្យសំណង់ និងសេវាកម្មស្រដៀងគ្នា ដទៃទៀត^{៣៤}។

២.៥២. ឯកសារដេញថ្លៃ ក៏ត្រូវបញ្ជាក់ផងដែរអំពីកត្តាពាក់ព័ន្ធ បន្ថែមពីលើតម្លៃ ដែល ត្រូវពិចារណានៅក្នុងការវាយតម្លៃទៅលើការដេញថ្លៃ និងរបៀបដែលកត្តាទាំងនោះ នឹងត្រូវ

៣២ សូមមើលកថាខណ្ឌ ២.៥២។

៣៣ ឥណទានអាចស្នើសុំតម្លៃក្រោមមូលដ្ឋាន CIF (និងប្រៀបធៀបការដេញថ្លៃក្រោមមូលដ្ឋានដូចគ្នានោះ) ចំពោះតែ នៅពេលដែលទំនិញ ត្រូវបានដឹកជញ្ជូនតាមសមុទ្រ ហើយទំនិញមិនត្រូវបានទុកដាក់នៅក្នុងកុងទ័រទីនរ។ គេមិន ត្រូវប្រើប្រាស់ CIF សម្រាប់ការងារដទៃទៀត ក្រៅពីការដឹកជញ្ជូនតាមសមុទ្រឡើយ។ ក្នុងករណីទំនិញដែល ត្រូវបានផលិត វាមិនទំនងថាការជ្រើសរើសយក CIF មានភាពសមស្របឡើយ អាស្រ័យដោយ ជាធម្មតា ទំនិញទាំងនេះ ត្រូវបានទុកដាក់នៅក្នុងកុងទ័រទីនរ។ គេអាចប្រើប្រាស់ CIP សម្រាប់ទម្រង់ណាមួយនៃការ ដឹកជញ្ជូន រាប់បញ្ចូលទាំងការដឹកជញ្ជូនតាមសមុទ្រ និង ការដឹកជញ្ជូនក្នុងទម្រង់ជាច្រើនផ្សេងៗគ្នា។

៣៤ ការវាយតម្លៃទៅលើការដេញថ្លៃ មិនត្រូវពិចារណាទៅលើ ៖ (ក) ពន្ធកម្ម និងពន្ធដទៃទៀតដែលកំណត់ទៅលើ ទំនិញនាំចូល ដែលត្រូវបានដកស្រង់តម្លៃ CIF ឬ CIP (ដែលមិនរាប់បញ្ចូលពន្ធកម្ម) និង (ខ) ពន្ធលើការលក់ និងពន្ធដែលមានលក្ខណៈស្រដៀងគ្នា ដែលត្រូវបានកំណត់ទាក់ទងទៅនឹងការលក់ ឬ ការប្រគល់ទំនិញ។

បានយកមកអនុវត្តសម្រាប់គោលបំណងកំណត់ទៅលើឯកសារដេញថ្លៃ ដែលត្រូវបានវាយតម្លៃ ថាមានកម្រិតទាបជាងគេបំផុត។ សម្រាប់ទំនិញ និងឧបករណ៍ កត្តាដទៃទៀតអាចត្រូវបាន យកមកពិចារណា រាប់បញ្ចូល កាលវិភាគទូទាត់ប្រាក់ ពេលវេលាប្រគល់ទំនិញ ថ្លៃប្រតិបត្តិការ ភាពសក្តិសិទ្ធិ និង បទដ្ឋានត្រូវគ្នា នៃឧបករណ៍ ការមានសេវា និង គ្រឿងបន្លាស់ ព្រមទាំងការ បណ្តុះបណ្តាលពាក់ព័ន្ធ សុវត្ថិភាព និងប្រយោជន៍ផ្នែកបរិស្ថាន និង ចំណុចជាច្រើនដទៃទៀត។ កត្តាដទៃទៀតក្រៅពីតម្លៃ ដែលត្រូវប្រើប្រាស់សម្រាប់កំណត់រកការដេញថ្លៃ ដែលត្រូវបានវាយ តម្លៃថាមានកម្រិតទាបជាងគេបំផុត ត្រូវបញ្ជាក់ជាសាច់ប្រាក់ក្នុងកម្រិតវិសាលភាពដែលអាច អនុវត្តទៅបាននៅក្នុងប្បញ្ញត្តិស្តីពីការវាយតម្លៃនៃឯកសារដេញថ្លៃ។ ឯកសារដេញថ្លៃត្រូវ ប្រៀបធៀបដោយផ្អែកលើតម្លៃមូលដ្ឋានដោយមិនពិចារណាទៅលើប្បញ្ញត្តិសម្រាប់ការកែសម្រួល តម្លៃឡើយ។ ដូចគ្នានេះដែរពន្ធគយ និងពន្ធនាំចូលលើទំនិញដែលត្រូវនាំចូលត្រូវដកចេញនៅ ក្នុងការប្រៀបធៀបទៅលើការដេញថ្លៃ សម្រាប់ការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញ។

២.៥៣. ក្រោមកិច្ចសន្យាការងារសំណង់ អ្នកម៉ៅការទទួលខុសត្រូវចំពោះរាល់ពន្ធអាករ និង ពន្ធដទៃទៀត ហើយអ្នកដេញថ្លៃ ត្រូវពិចារណាទៅលើកត្តាទាំងនេះនៅក្នុងការរៀបចំការ ដេញថ្លៃរបស់ពួកគេ។ ការវាយតម្លៃ និងការប្រៀបធៀបទៅលើការដេញថ្លៃ ត្រូវធ្វើឡើងដោយ ផ្អែកលើមូលដ្ឋាននេះ។ កិច្ចសន្យាសោក្នុងដៃ ត្រូវវាយតម្លៃដោយមិនរាប់បញ្ចូលពន្ធ និងអាករ សម្រាប់សមាសធាតុទំនិញ^{៣៥}។ ការវាយតម្លៃទៅលើការដេញថ្លៃសម្រាប់ការងារសំណង់ត្រូវកំណត់ ជាចំនួនសាច់ប្រាក់ជាដាច់ខាត។ មិនអាចទទួលយកបានចំពោះនីតិវិធីទាំងឡាយណាដែល ស្ថិតក្រោមនីតិវិធីដែលការដេញថ្លៃមានកម្រិតលើស ឬ ទាបជាងការប៉ាន់ប្រមាណទៅលើតម្លៃ ដេញថ្លៃដែលត្រូវបានកំណត់ជាមុន នេះត្រូវបានចាត់ទុកថា វាគ្មានលក្ខណៈសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់ ដោយស្វ័យប្រវត្តិ។ ប្រសិនបើពេលវេលាគឺជាកត្តាមួយដ៏សំខាន់ តម្លៃនៃការបញ្ចប់ការងារមុន ពេលកំណត់ចំពោះឥណទាន អាចត្រូវបានយកមកពិចារណាដោយយោងទៅតាមលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យ ដែលមានបញ្ជាក់នៅក្នុងឯកសារដេញថ្លៃ ប៉ុន្តែ លុះត្រាណាតែលក្ខខណ្ឌនៃកិច្ចសន្យាចែងអំពី ទោសប្បញ្ញត្តិដែលសក្តិសម សម្រាប់ភាពមិនអនុលោម។

២.៥៤. ឥណទានត្រូវរៀបចំរបាយការណ៍លម្អិតមួយអំពីការវាយតម្លៃ និងការប្រៀបធៀបការ ដេញថ្លៃ ដោយកំណត់ចែងអំពី មូលហេតុជាក់លាក់ ដែលជាមូលដ្ឋាននៃអនុសាសន៍ សម្រាប់ ការផ្តល់កិច្ចសន្យា។

៣៥ លើកលែងតែមានការបញ្ជាក់នៅក្នុងឯកសារដេញថ្លៃ បើពុំនោះសោតទេ គេអនុវត្តចំពោះតែកិច្ចសន្យាសោក្នុង ដៃមួយចំនួនប៉ុណ្ណោះ (សូមមើលកថាខណ្ឌ ២.២២)។

បុរិមាគេហពន្ធ

២.៥៥. យោងតាមសំណើរបស់ឥណទាន និងស្ថិតក្រោមលក្ខខណ្ឌដែលត្រូវឯកភាពគ្នាក្រោម កិច្ចព្រមព្រៀងផ្តល់ហិរញ្ញប្បទាន និងកំណត់ចែងនៅក្នុងឯកសារដេញថ្លៃ គេអាចចែងអំពីភាព លម្អៀងក្នុងកម្រិតមួយ នៅក្នុងការវាយតម្លៃទៅលើការដេញថ្លៃ សម្រាប់ ៖

- (ក) ទំនិញដែលត្រូវបានផលិតនៅក្នុងប្រទេសរបស់ឥណទាន នៅពេលប្រៀបធៀបទៅលើ ការដេញថ្លៃ ដែលផ្តល់ទំនិញដូចគ្នាទៅនឹងអ្នកដេញថ្លៃដែលផ្តល់ទំនិញផលិតនៅ បរទេស និង
- (ខ) ការងារនៅក្នុងប្រទេសជាសមាជិក ដែលមាន GNP^{៣៦} ក្នុងមួយនាក់ ក្រោមកម្រិត ជាក់លាក់មួយ នៅពេលប្រៀបធៀបការដេញថ្លៃ រវាងអ្នកម៉ៅការក្នុងស្រុកដែលមាន លក្ខខណ្ឌសមស្រប ជាមួយអ្នកម៉ៅការដែលមកពីក្រុមហ៊ុនបរទេស។

២.៥៦. ក្នុងករណីដែលមានការអនុញ្ញាតឱ្យមានបុរិមាគេហពន្ធ (បុរិមាចំពោះទំនិញផលិត ក្នុងស្រុក ឬ អ្នកម៉ៅការក្នុងស្រុក) គេត្រូវអនុវត្តតាមវិធីសាស្ត្រ និងដំណាក់កាល ដែល ត្រូវបានកំណត់នៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ២ នៃគោលការណ៍ណែនាំនេះ ចំពោះការវាយតម្លៃ និងការ ប្រៀបធៀបការដេញថ្លៃ ។

ការបន្តសុពលភាពនៃការដេញថ្លៃ

២.៥៧. ឥណទានត្រូវបញ្ចប់ការវាយតម្លៃទៅលើការដេញថ្លៃនិងការផ្តល់កិច្ចសន្យាក្នុងរយៈពេល បឋមនៃសុពលភាពដេញថ្លៃ ដោយមិនចាំបាច់ឱ្យធ្វើការបន្តសុពលភាពនៃការដេញថ្លៃ^{៣៧}។ ក្នុង ករណីមានហេតុផលសមស្របដោយផ្អែកលើស្ថានភាពពិសេស ការបន្តសុពលភាពដេញថ្លៃ ត្រូវស្នើសុំជាលាយលក្ខណ៍អក្សរពីអ្នកដេញថ្លៃគ្រប់រូប មុនពេលកាលបរិច្ឆេទផុតកំណត់។ ការ បន្តសុពលភាព ត្រូវធ្វើឡើងសម្រាប់រយៈពេលអប្បបរមាដែលចាំបាច់ ដើម្បីបញ្ចប់ការវាយតម្លៃ ទទួលបានការអនុម័តយល់ព្រម ដែលចាំបាច់ និងការផ្តល់កិច្ចសន្យា។ នៅពេលដែលមានការ ស្នើសុំបន្តរយៈពេលសុពលភាពដេញថ្លៃ អ្នកដេញថ្លៃ មិនត្រូវបានស្នើសុំ ឬ អនុញ្ញាតឱ្យ ផ្លាស់ប្តូរតម្លៃ ឬ លក្ខខណ្ឌដទៃទៀតនៃការដេញថ្លៃរបស់ពួកគេឡើយ។ អ្នកដេញថ្លៃមាន សិទ្ធិបដិសេធ ក្នុងការផ្តល់ការពន្យារសុពលភាពដេញថ្លៃបែបនេះ។ ប្រសិនបើឯកសារដេញថ្លៃ តម្រូវឱ្យមានប្រាក់ធានាដេញថ្លៃ អ្នកដេញថ្លៃអាចអនុវត្តសិទ្ធិរបស់ពួកគេ ក្នុងការបដិសេធនិផ្តល់ ការពន្យារសុពលភាពបែបនេះ ដោយមិនបាត់បង់ប្រាក់ធានាដេញថ្លៃរបស់ពួកគេឡើយ ប៉ុន្តែអ្នក

៣៦ ផលិតផលជាតិសរុបដែលត្រូវបានកំណត់ជាមធ្យមរវាងរដ្ឋាដោយធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី។
៣៧ សូមមើលឧបសម្ព័ន្ធ១ កថាខណ្ឌ២ (ឃ)។

ដែលមានឆន្ទៈក្នុងការបន្តសុពលភាពនៃការដេញថ្លៃរបស់ពួកគេ និងត្រូវទាមទារឱ្យផ្តល់ការបន្ត រយៈពេលប្រាក់ធានាដេញថ្លៃមួយដែលសមស្រប។

លក្ខណៈសម្បត្តិក្រោយពេលដេញថ្លៃរបស់អ្នកដេញថ្លៃ

២.៥៨. ប្រសិនបើអ្នកដេញថ្លៃមិនត្រូវបានកំណត់ថាមានបុរេលក្ខណៈសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់ ឥណទាន ត្រូវកំណត់ថាតើអ្នកដេញថ្លៃ ដែលការដេញថ្លៃរបស់ពួកគេ ត្រូវបានសម្រេចថា ជាការដេញថ្លៃ ដែលផ្តល់ការវាយតម្លៃទៅលើថ្លៃចំណាយទាបជាងគេបំផុត មានសមត្ថភាព និងធនធានក្នុងការ អនុវត្តនីតិកិច្ចសន្យាប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ដូចមានផ្តល់ជូននៅក្នុងឯកសារដេញថ្លៃ ដែរឬទេ។ លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យដែលត្រូវមាន ត្រូវកំណត់នៅក្នុងឯកសារដេញថ្លៃ ហើយប្រសិនបើអ្នកដេញថ្លៃ ពុំមានលក្ខខណ្ឌស្របទៅតាមលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យទាំងនោះទេ ការដេញថ្លៃនឹងត្រូវបានបដិសេធ។ នៅក្នុងករណីបែបនេះ ឥណទានត្រូវធ្វើការសម្រេចស្រដៀងគ្នាមួយសម្រាប់អ្នកដេញថ្លៃដែល ផ្តល់ការវាយតម្លៃទៅលើថ្លៃចំណាយទាបជាងគេបន្ទាប់ ។

ការផ្តល់កិច្ចសន្យា

២.៥៩. ឥណទានត្រូវផ្តល់កិច្ចសន្យាក្នុងរយៈពេលនៃសុពលភាពនៃការដេញថ្លៃទៅឱ្យអ្នកដេញថ្លៃ ដែលមានលក្ខខណ្ឌស្របតាមបទដ្ឋាននៃសមត្ថភាព និងធនធានសមស្រប និងដែល ការដេញថ្លៃរបស់ពួកគេ ត្រូវបានកំណត់ថា (១) មានការឆ្លើយតបគួរឱ្យកត់សម្គាល់ទៅនឹង ឯកសារដេញថ្លៃ និង (២) ផ្តល់ការវាយតម្លៃទៅលើថ្លៃចំណាយទាបជាងគេបំផុត^{៣៤}។ ក្នុងលក្ខណៈ ជាលក្ខខណ្ឌនៃការផ្តល់កិច្ចសន្យា អ្នកដេញថ្លៃនឹងមិនតម្រូវឱ្យទទួលខុសត្រូវចំពោះការងារ ដែលពុំមានចែងនៅក្នុងឯកសារដេញថ្លៃ ឬ កែសម្រួលទៅលើការដេញថ្លៃ ដែលបានដាក់ ជូនពីដំបូងឡើយ។

ការផ្សព្វផ្សាយអំពីការផ្តល់កិច្ចសន្យា

២.៦០. ក្នុងរយៈពេល២សប្តាហ៍ ក្រោយពេលទទួលបាន “ការមិនជំទាស់” របស់ធនាគារ អភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ចំពោះអនុសាសន៍នៃការផ្តល់កិច្ចសន្យា ឥណទានត្រូវផ្សព្វផ្សាយនៅក្នុងសារព័ត៌ មានជាភាសាអង់គ្លេសមួយ ឬរូបសាយដែលល្អ និងអាចចូលមើលបានដោយសេរីអំពីលទ្ធផល ដោយបង្ហាញអំពីការដេញថ្លៃ និងលេខកូដ ព្រមទាំងព័ត៌មានដូចតទៅ ៖ (ក) ឈ្មោះរបស់អ្នក ដេញថ្លៃនីមួយៗដែលបានដាក់ឯកសារដេញថ្លៃ (ខ) តម្លៃដេញថ្លៃដូចដែលត្រូវបានអាននៅ ពេលបើកសំណើរដេញថ្លៃ (គ) ឈ្មោះ និងតម្លៃនៃសំណើរដេញថ្លៃនីមួយៗដែលត្រូវបានវាយ

៣៤ សំដៅចំពោះ “អ្នកដេញថ្លៃដែលត្រូវបានវាយតម្លៃថា មានតម្លៃទាបជាងគេបំផុត” និង “សំណើរដេញថ្លៃដែលត្រូវ បានវាយតម្លៃថា មានតម្លៃទាបជាងគេបំផុត” ដោយឡែកពីគ្នា ។

តម្លៃ (ឃ) ឈ្មោះអ្នកដេញថ្លៃដែលការដេញថ្លៃត្រូវបានបដិសេធ និងមូលហេតុនៃការបដិសេធន៍ និង (ង) ឈ្មោះអ្នកដេញថ្លៃដែលទទួលបានជោគជ័យ និងតម្លៃដែលបានផ្តល់ជូន ព្រមទាំង រយៈពេល និងការសង្ខេបវិសាលភាពនៃកិច្ចសន្យាដែលបានផ្តល់ជូន។ សម្រាប់កិច្ចសន្យាដែល ជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យក្រោយពេលផ្តល់កិច្ចសន្យា ឥណទានត្រូវផ្សព្វផ្សាយលទ្ធផលនៃការ ដេញថ្លៃមិនឱ្យហួសពីកាលបរិច្ឆេទនៃការផ្តល់កិច្ចសន្យាឡើយ។

ការបដិសេធន៍ចំពោះរាល់សំណើដេញថ្លៃទាំងអស់

២.៦១. ជាធម្មតាឯកសារដេញថ្លៃតែងតែចែងថា ឥណទានអាចបដិសេធរាល់ការដេញថ្លៃទាំងអស់។ ការបដិសេធន៍ចំពោះរាល់ការដេញថ្លៃទាំងអស់ មានភាពសមស្រប នៅពេលដែលខ្លះភាព ប្រកួតប្រជែងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ឬ ការដេញថ្លៃពុំមានភាពឆ្លើយតបគួរឱ្យកត់សម្គាល់ ឬ នៅពេលដែលតម្លៃដេញថ្លៃមានកម្រិតខ្ពស់ជាងគួរឱ្យកត់សម្គាល់ បើធៀបទៅនឹងថវិកា ដែល មានស្រាប់។ កង្វះភាពប្រកួតប្រជែង មិនត្រូវកំណត់ដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋាននៃចំនួនអ្នកដេញ ថ្លៃតែម្យ៉ាងប៉ុណ្ណោះទេ។ បើទោះបីជានៅពេលដែលមានការដេញថ្លៃតែមួយគត់ដែលត្រូវបាន ដាក់ជូនក៏ដោយ ដំណើរការដេញថ្លៃក៏អាចចាត់ទុកថា អាចយកជាការបានផងដែរ ប្រសិនបើ ការដេញថ្លៃត្រូវបានផ្សព្វផ្សាយក្នុងលក្ខណៈគួរជាទីពេញចិត្ត ហើយតម្លៃមានភាពសមស្រប បើធៀបទៅនឹងតម្លៃទីផ្សារ។ ក្រោយពេលទទួលបានការអនុម័តជាមុនពីធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ឥណទានអាចបដិសេធចំពោះរាល់ការដេញថ្លៃទាំងអស់។ ប្រសិនបើរាល់ការដេញថ្លៃទាំងអស់ ត្រូវបានបដិសេធ ឥណទានត្រូវត្រួតពិនិត្យឡើងវិញ ទៅលើមូលហេតុចំពោះការបដិសេធន៍ និង ពិចារណាធ្វើការកែសម្រួលទៅលើលក្ខខណ្ឌនៃកិច្ចសន្យា ការចនាប្លង់ និងយថាប្រភេទ វិសាល ភាពនៃកិច្ចសន្យា ឬ ការច្របាច់បញ្ចូលគ្នានៃចំណុចទាំងអស់នេះ មុនពេលអញ្ជើញឱ្យមាន ការចូលរួមដេញថ្លៃជាថ្មី។

២.៦២. ប្រសិនបើការបដិសេធន៍ចំពោះការដេញថ្លៃទាំងអស់ បណ្តាលមកពីខ្លះភាពប្រកួត ប្រជែង គេត្រូវពិចារណាធ្វើការផ្សព្វផ្សាយឱ្យបានកាន់តែទូលំទូលាយជាងនេះ។ ប្រសិនបើការ បដិសេធន៍ត្រូវបានធ្វើឡើងដោយសារតែការដេញថ្លៃភាគច្រើន ឬ ទាំងអស់ពុំមានការឆ្លើយតប គេអាចអញ្ជើញឱ្យធ្វើការដេញថ្លៃថ្មីពីក្រុមហ៊ុនដែលមានបុគ្គលក្នុងសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់ពីដំបូង ឬ (ដោយមានការយល់ព្រមពីធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី) ចំពោះតែក្រុមហ៊ុនដែលបានដាក់ការ ដេញថ្លៃពីដំបូងប៉ុណ្ណោះ ។

២.៦៣. នៅពេលដែលរាល់ការដេញថ្លៃទាំងអស់ត្រូវបានបដិសេធ គេអាចអំពាវនាវឱ្យធ្វើការ ដេញថ្លៃឡើងវិញ ហើយឥណទាន ត្រូវស្នើសុំការដេញថ្លៃថ្មីពីបេក្ខជនទាំងអស់ដែលត្រូវបាន ផ្តល់ឯកសារដេញថ្លៃពីដំបូង។ យ៉ាងណាមិញ ប្រសិនបើមានចំនួនការដេញថ្លៃគ្រប់គ្រាន់ នៅក្នុងការដេញថ្លៃដំបូង ឥណទានអាចពិចារណាអញ្ជើញឱ្យមានការចូលរួមដេញថ្លៃតែពីអ្នក ដែលបានដាក់ការដេញថ្លៃពីមុនមកប៉ុណ្ណោះ។ ក្នុងករណីដែលរាល់តម្លៃដេញថ្លៃទាំងអស់ លើសពីថ្លៃចំណាយប៉ាន់ប្រមាណក្នុងកម្រិតមួយគួរឱ្យកត់សម្គាល់ ជំនួសឱ្យការអំពាវនាវឱ្យ

មានការដេញថ្លៃថ្មី និងក្រោយពីបានពិគ្រោះយោបល់ជាមួយធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ឥណទាន អាចចរចាជាមួយអ្នកដេញថ្លៃ ដែលផ្តល់ការវាយតម្លៃទាបជាងគេបំផុត ដើម្បីសុំបន្ថយតម្លៃ ដេញថ្លៃ។ ប្រសិនបើមិនអាចសម្រេចបានកិច្ចសន្យាមួយក្នុងលក្ខណៈគួរជាទីពេញចិត្តទេនោះ ហើយការដេញថ្លៃឡើងវិញមួយ ត្រូវបានអំពាវនាវឱ្យធ្វើឡើង គេត្រូវពិចារណាកែសម្រួលទៅ លើវិសាលភាពនៃកិច្ចសន្យា ។

២.៦៤. ត្រូវសុំការអនុម័តយល់ព្រមជាមុនពីធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ីមុនពេលបដិសេធការលក់ ដេញថ្លៃទាំងអស់ សុំឱ្យមានការដេញថ្លៃថ្មី ឬ ធ្វើការចរចាជាមួយអ្នកដេញថ្លៃដែលបានផ្តល់ការ វាយតម្លៃទាបជាងគេបំផុត ។

ការផ្តល់ព័ត៌មានសង្ខេប

២.៦៥. នៅក្នុងការផ្សព្វផ្សាយអំពីការផ្តល់កិច្ចសន្យា ដូចមានបញ្ជាក់នៅក្នុងកថាខណ្ឌ ២.៦០ ឥណទានត្រូវបញ្ជាក់ថា អ្នកដេញថ្លៃទាំងឡាយណាដែលមានបំណងសុំការបញ្ជាក់អំពីមូលដ្ឋាន ដែលការដេញថ្លៃរបស់ពួកគេមិនត្រូវបានជ្រើសរើស គួរស្នើសុំការពន្យល់ពីឥណទាន។ ឥណទាន ត្រូវផ្តល់ការពន្យល់មួយភ្លាមៗ អំពីមូលហេតុដែលការដេញថ្លៃនោះមិនត្រូវបានជ្រើសរើសជា លាយលក្ខណ៍អក្សរ និង/ឬ នៅក្នុងកិច្ចប្រជុំដេញដោលមួយ ទៅតាមជម្រើសរបស់ឥណទាន ។ អ្នកដេញថ្លៃដែលស្នើសុំ ត្រូវរ៉ាប់រងរាល់ថ្ងៃចំណាយទាំងអស់នៃការចូលរួមការដេញដោលបែប នេះ។

ឃ. ការដេញថ្លៃប្រកួតប្រជែងអន្តរជាតិដែលត្រូវបានកែសម្រួល

ប្រតិបត្តិការដែលពាក់ព័ន្ធនឹងកម្មវិធីនៃការនាំចូល

២.៦៦. ផលនៃកម្មវិធីមួយអាចត្រូវបានយកមកប្រើប្រាស់ដើម្បីផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានសម្រាប់ លក្ខខណ្ឌតម្រូវនាំចូលវិស័យសេដ្ឋកិច្ច ក្រោមមូលដ្ឋាននៃបញ្ជីនាំចូលអវិជ្ជមានមួយ ឬ លក្ខខណ្ឌ តម្រូវនាំចូលដែលមានលក្ខណៈជាក់លាក់តាមវិស័យ ក្រោមមូលដ្ឋាននៃបញ្ជីនាំចូលវិជ្ជមាន មួយ។ ជាធម្មតា បញ្ជីនាំចូលអវិជ្ជមានមានភាពសមស្រប ប៉ុន្តែយ៉ាងណាមិញ បញ្ជីវិជ្ជមាន ក៏អាចត្រូវបានយកមកប្រើប្រាស់ផងដែរ ឧទាហរណ៍ នៅពេលដែលឧបករណ៍រូបិយវត្ថុបរទេស មានភាពខ្សត់ខ្សោយ ហើយធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី មានបំណងធានាសម្រេចឱ្យបាននូវ លក្ខខណ្ឌតម្រូវនាំចូលតាមវិស័យ។ គេត្រូវការឱ្យមានឯកសារទាក់ទងទៅនឹងការនាំចូល ជាក់លាក់សម្រាប់កម្មវិធី ដែលបញ្ជីវិជ្ជមានមួយនៃសម្ភារៈដែលមានលក្ខខណ្ឌសមស្រប ត្រូវបានយកមកប្រើប្រាស់ ។

២.៦៧. គេមិនត្រូវការឱ្យប្រើប្រាស់នីតិវិធីដេញថ្លៃប្រកួតប្រជែងអន្តរជាតិធម្មតារបស់ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី សម្រាប់កិច្ចសន្យាដែលផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានក្រោមកម្ចីកម្មវិធីឡើយ។ សម្រាប់ទំនិញដែលត្រូវបានធ្វើពាណិជ្ជកម្មទូទៅនៅក្នុងទីផ្សារទំនិញអន្តរជាតិ (ឧ. ផលិតផលប្រេងឥន្ធនៈ និងដី) នីតិវិធីពាណិជ្ជកម្មធម្មតាដែលសមស្របចំពោះការធ្វើពាណិជ្ជកម្មត្រូវបានចាត់ទុកថា អាចទទួលយកបានសម្រាប់ការផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានដោយធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី។ ការផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានសម្រាប់ទំនិញជាក់លាក់ អាចត្រូវបានកម្រិតចំពោះចំនួនភាគរយអតិបរមាមួយដែលបានឯកភាពគ្នា (ដូចជា ៦០% នៃចំនួនទឹកប្រាក់កម្ចីសរុប)។ នីតិវិធីលទ្ធកម្មជាក់លាក់ដែលត្រូវបានស្នើឡើងសម្រាប់កម្ចីកម្មវិធីនីមួយៗមានមូលដ្ឋានផ្អែកលើការប៉ាន់ប្រមាណរបស់ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ទៅលើនីតិវិធីនៅក្នុងប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ដែលជាសមាជិក (DMC) ដែលខ្ចី និងត្រូវបានចែងនៅក្នុងឯកសារកម្ចី។ ឥណទាន និងក្នុងករណីសមស្រប ក៏សំដៅចំពោះទីភ្នាក់ងារពាក់ព័ន្ធផងដែរ តម្រូវឱ្យរក្សាកំណត់ហេតុឱ្យបានត្រឹមត្រូវអំពីគណនី ក្រោមកម្ចីកម្មវិធី។

ការធ្វើលទ្ធកម្មទំនិញ

២.៦៨. តម្លៃទីផ្សាររបស់ទំនិញ ដូចជា គ្រាប់ធញ្ញជាតិ ចំណីសត្វ ប្រេងឆា ប្រេងសាំង ដី និងលោហធាតុ មានតម្លៃឡើងចុះ អាស្រ័យទៅលើតម្រូវការ និងការផ្គត់ផ្គង់ នៅពេលវេលាណាមួយជាក់លាក់។ ទំនិញជាច្រើនត្រូវបានដកស្រង់តម្លៃនៅក្នុងទីផ្សារទំនិញដែលត្រូវបានកំណត់។ ជាញឹកញាប់ ការងារលទ្ធកម្ម រមែងតែមានពាក់ព័ន្ធនឹងការផ្តល់កិច្ចសន្យាជាច្រើនសម្រាប់បរិមាណដែលត្រូវបានបែងចែកជាចំណែកតូចៗដើម្បីធានាស្ថេរភាពនៃការផ្គត់ផ្គង់ និងការទិញពីអ្នកផ្គត់ផ្គង់ជាច្រើន ក្នុងរយៈពេលណាមួយ ដើម្បីទាញប្រយោជន៍ពីលក្ខខណ្ឌទីផ្សារដែលមានអំណោយផល និងដើម្បីរក្សាសារពើភ័ណ្ឌក្នុងកម្រិតទាប។ គេអាចធ្វើការដកស្រង់បញ្ជីរាយនាមអ្នកដេញថ្លៃដែលមានបុណ្យលក្ខណៈសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់មួយ ចំពោះអ្នកដែលត្រូវបានផ្តល់ការអញ្ជើញជាប្រចាំ។ អ្នកដេញថ្លៃអាចត្រូវបានអញ្ជើញឱ្យផ្តល់សម្រង់តម្លៃដែលមានទំនាក់ទំនងទៅនឹងតម្លៃទីផ្សារនៅពេល ឬ មុនពេលដឹកជញ្ជូន។ សុពលភាពនៃការដេញថ្លៃ ត្រូវមានរយៈពេលខ្លីបំផុតដូចដែលអាចធ្វើទៅបាន។ រូបិយប័ណ្ណមួយដែលតែងកំណត់តម្លៃទំនិញនៅក្នុងទីផ្សារ អាចត្រូវបានយកមកប្រើប្រាស់សម្រាប់ដេញថ្លៃ និងទូទាត់ប្រាក់។ រូបិយប័ណ្ណនោះត្រូវបញ្ជាក់នៅក្នុងឯកសារដេញថ្លៃ។ ឯកសារដេញថ្លៃអាចអនុញ្ញាតចំពោះការដេញថ្លៃដែលដាក់ជូនតាមរយៈទូរសារ ឬ តាមរយៈមធ្យោបាយអេឡិចត្រូនិក ហើយនៅក្នុងករណីទាំងនេះ គេអាចមិនត្រូវការឱ្យមាននូវប្រាក់ធានាដេញថ្លៃ ឬ អ្នកដេញថ្លៃដែលមានបុណ្យលក្ខណៈសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់អាចដាក់ជូននូវប្រាក់ធានាដេញថ្លៃអចិន្ត្រៃយ៍ ដែលមានសុពលភាពក្នុងរយៈពេលកំណត់ណាមួយ។ គេត្រូវប្រើប្រាស់លក្ខខណ្ឌ និងទម្រង់កិច្ចសន្យាប្រកបដោយបទដ្ឋានដែលមានសង្គតភាពទៅនឹងការអនុវត្តនីតិវិធី។

ការបញ្ជាទិញឡើងវិញ

២.៦៩. ក្នុងករណីក្រោយពេលសម្ភារៈដែលគេបានគ្រោងទុកពីដំបូងសម្រាប់គម្រោង ត្រូវបានធ្វើលទ្ធកម្មតាមរយៈការដេញថ្លៃប្រកួតប្រជែងអន្តរជាតិ ហើយគេត្រូវការបន្ថែមទៀតជាបន្ទាន់នូវសម្ភារៈដូចគ្នានោះ ដើម្បីឱ្យស្របទៅតាមការតម្រូវរបស់គម្រោង និងមានថវិកាសម្រាប់គោលបំណងនេះ សម្ភារៈបន្ថែមទាំងនោះអាចត្រូវបានធ្វើលទ្ធកម្មតាមរយៈការដេញថ្លៃបញ្ជាទិញឡើងវិញ នៅពេលដែលគេអាចបង្ហាញឱ្យឃើញយ៉ាងច្បាស់ថា ពុំមានប្រយោជន៍ណាមួយដែលអាចទទួលបាន តាមរយៈ ការប្រើប្រាស់ការដេញថ្លៃប្រកួតប្រជែងអន្តរជាតិទាំងស្រុង^{៣៩}។ ស្ថិតក្រោមនីតិវិធីនេះ គេអាចអញ្ជើញការដេញថ្លៃចំពោះតែ អ្នកដែលបានដាក់ការដេញថ្លៃដែលមានភាពឆ្លើយតបនៅក្នុងការបញ្ជាទិញដំបូងប៉ុណ្ណោះ ឬ ប្រសិនបើមានអ្នកដេញថ្លៃដែលមានភាពឆ្លើយតបច្រើន គេត្រូវជ្រើសរើសអ្នកដេញថ្លៃមានភាពឆ្លើយតបចំនួន ៥ ដែលមានតម្លៃទាបជាងគេបំផុត។

---

៣៩ សូមមើលកថាខណ្ឌ ៣.៦ (ក)។

៣. វិធីសាស្ត្រលទ្ធកម្មដទៃទៀត

ព័ត៌មានទូទៅ

៣.១. ផ្នែកនេះ រៀបរាប់អំពីវិធីសាស្ត្រលទ្ធកម្ម ដែលអាចត្រូវបានយកមកប្រើប្រាស់ក្នុងករណី ដែលការដេញថ្លៃប្រកួតប្រជែងអន្តរជាតិ (ICB) ពុំមែនជាវិធីសាស្ត្រលទ្ធកម្មដែលសន្សំសំចៃ និងមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ និងក្នុងករណីដែលវិធីសាស្ត្រដទៃទៀត ត្រូវបានចាត់ទុកថាមានភាព សមស្របជាង^{៤០}។ គោលនយោបាយរបស់ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ទាក់ទងទៅនឹងកម្រិតនៃភាព លម្អៀងចំពោះទំនិញផលិតក្នុងស្រុក និងកិច្ចសន្យាការងារសំណង់ក្នុងស្រុក មិនអនុវត្តចំពោះ វិធីសាស្ត្រលទ្ធកម្មដទៃទៀត ក្រៅពីការដេញថ្លៃប្រកួតប្រជែងអន្តរជាតិឡើយ។ កថាខណ្ឌ ៣.២ រហូតដល់ ៣.៧ រៀបរាប់អំពីវិធីសាស្ត្រដែលត្រូវបានគេប្រើប្រាស់ជាទូទៅតាមលំដាប់លំដោយ អាទិភាព ហើយកថាខណ្ឌដទៃទៀត រៀបរាប់អំពីវិធីសាស្ត្រដែលត្រូវបានគេប្រើប្រាស់ក្នុង ស្ថានភាពជាក់លាក់ ។

ការដេញថ្លៃអន្តរជាតិមានកម្រិត

៣.២. ការដេញថ្លៃអន្តរជាតិមានកម្រិត(LIB)សំដៅចំពោះការដេញថ្លៃប្រកួតប្រជែងអន្តរជាតិ តាមរយៈការអញ្ជើញដោយផ្ទាល់ ដោយពុំមានការផ្សព្វផ្សាយបើកចំហ។ វាអាចជាវិធីសាស្ត្រ មួយដ៏សមស្របនៃការធ្វើលទ្ធកម្ម ក្នុងករណីដែល (ក) ចំនួនអ្នកផ្គត់ផ្គង់មានកម្រិត (ខ) ទឹក ប្រាក់នៅក្នុងកិច្ចសន្យាពុំមានចំនួនច្រើនគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីទាក់ទាញអ្នកផ្គត់ផ្គង់ និងអ្នកម៉ៅការ បរទេស តាមរយៈការដេញថ្លៃប្រកួតប្រជែងអន្តរជាតិ ឬ (គ) មូលហេតុពិសេសដទៃទៀតអាច ជាមូលដ្ឋាន ក្នុងការងាកចេញពីនីតិវិធីដេញថ្លៃប្រកួតប្រជែងអន្តរជាតិទាំងស្រុង។ ស្ថិតក្រោម ការដេញថ្លៃអន្តរជាតិមានកម្រិត ឥណទានត្រូវស្វែងរកការដេញថ្លៃពីបញ្ជីអ្នកផ្គត់ផ្គង់ប្រកបដោយ សក្តានុពលមួយដែលមានភាពទូលំទូលាយគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីធានាឱ្យទទួលបានតម្លៃប្រកប ដោយភាពប្រកួតប្រជែង ហើយបញ្ជីបែបនេះ ត្រូវបញ្ចូលអ្នកផ្គត់ផ្គង់ទាំងអស់នៅពេលដែលអ្នក ផ្គត់ផ្គង់មានចំនួនតិចតួច ភាពលម្អៀងចំពោះទំនិញផលិតក្នុងស្រុក ឬ អ្នកម៉ៅការក្នុងស្រុក មិនអាចអនុវត្តបានឡើយនៅក្នុងការវាយតម្លៃទៅលើការដេញថ្លៃ ក្រោមការដេញថ្លៃអន្តរជាតិ មានកម្រិត ។

^{៤០} កិច្ចសន្យា មិនត្រូវបំបែកជាឯកតាតូចៗដើម្បីធ្វើឱ្យកិច្ចសន្យាទាំងនោះមិនសូវមានភាពទាក់ទាញចំពោះនីតិវិធី ដេញថ្លៃប្រកួតប្រជែងអន្តរជាតិឡើយ។ រាល់សំណើសុំបំបែកកិច្ចសន្យាមួយទៅជាភ្ជាប់តូចៗ ត្រូវមានការ អនុវត្តយល់ព្រមជាមុនពីធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី។

នៅក្នុងគ្រប់ទិដ្ឋភាពទាំងអស់ លើកលែងតែ ការផ្សព្វផ្សាយ និងបុរិមាគេត្រូវអនុវត្តនីតិវិធីរបស់ ការដេញថ្លៃប្រកួតប្រជែងអន្តរជាតិ រាប់បញ្ចូលទាំងការបោះពុម្ពផ្សាយអំពីការផ្តល់កិច្ចសន្យា ដូចមានបញ្ជាក់នៅក្នុងកថាខណ្ឌ ២.៦០ ។

ការដេញថ្លៃប្រកួតប្រជែងថ្នាក់ជាតិ

៣.៣. ការដេញថ្លៃប្រកួតប្រជែងថ្នាក់ជាតិ (NCB) គឺជានីតិវិធីដេញថ្លៃប្រកួតប្រជែង ដែលជា ធម្មតា តែងត្រូវបានប្រើប្រាស់ សម្រាប់លទ្ធកម្មសាធារណៈនៅក្នុងប្រទេសរបស់ឥណ្ឌូ ហើយអាចជំរើសមស្របបំផុតនៃការធ្វើលទ្ធកម្មទំនិញ ឬ ការងារសំណង់ (ដោយយោង ទៅតាមលក្ខណៈ ឬ វិសាលភាពនៃទំនិញ ឬ ការងារទាំងនោះ) ដែលមិនទំនងនឹងទាក់ទាញ ការប្រកួតប្រជែងពីបរទេស។ ដើម្បីអាចឱ្យទទួលយកបានសម្រាប់ប្រើប្រាស់នៅក្នុងលទ្ធកម្មដែល ផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានដោយធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី នីតិវិធីទាំងនេះត្រូវត្រួតពិនិត្យ និងកែសម្រួល ឡើងវិញ^{៤១} ទៅតាមភាពចាំបាច់ ដើម្បីធានាឱ្យមានភាពសន្សំសំចៃ ប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ តម្លាភាព និង មានសង្គតភាពយ៉ាងទូលំទូលាយទៅនឹងប្បញ្ញត្តិ នៅក្នុងផ្នែកទី១ នៃគោលការណ៍ណែនាំនេះ។ ការដេញថ្លៃប្រកួតប្រជែងថ្នាក់ជាតិអាចជំរើសសាស្ត្រសមស្របបំផុតនៃការធ្វើលទ្ធកម្មក្នុងករណី ដែលគេរំពឹងថា ពុំមានចំណាប់អារម្មណ៍ពីអ្នកដេញថ្លៃបរទេស អាស្រ័យដោយ (ក) តម្លៃនៃ កិច្ចសន្យាមានចំនួនតិច (ខ) ការងារសំណង់ ស្ថិតនៅតំបន់ភូមិសាស្ត្រផ្សេងៗគ្នា ឬ បន្តធ្វើ ការងារពិកន្លែងមួយទៅកន្លែងមួយទៀតជាបន្តបន្ទាប់ (គ) ការងារត្រូវប្រើកម្លាំងពលកម្មច្រើន ឬ (ឃ) ទំនិញ ឬ ការងារសំណង់មាននៅក្នុងស្រុកក្នុងតម្លៃដែលទាបជាងទីផ្សារអន្តរជាតិ។ នីតិវិធីដេញថ្លៃប្រកួតប្រជែងថ្នាក់ជាតិ ក៏អាចត្រូវបានយកមកប្រើប្រាស់ផងដែរ ក្នុងករណី ដែលមានភាព ច្បាស់លាស់ថា ការដេញថ្លៃប្រកួតប្រជែងអន្តរជាតិមានតម្លៃខ្ពស់ជាង បើគិតអំពី បន្ទុកផ្នែករដ្ឋបាល ឬហិរញ្ញវត្ថុដែលពាក់ព័ន្ធ។

៣.៤. ការផ្សព្វផ្សាយអាចមានកម្រិតចំពោះតែសារព័ត៌មានជាតិ ឬ សារព័ត៌មានផ្លូវការ ឬ រូបសាយមួយដែលមានភាពបើកចំហ ដែលគេអាចចូលមើលបានដោយសេរី។ ឯកសារ ដេញថ្លៃអាចមានជាភាសាជាតិរបស់ប្រទេសឥណ្ឌូប៉ុណ្ណោះ (ឬ ភាសាដែលត្រូវបានប្រើប្រាស់ ទូទាំងប្រទេសនៅក្នុងប្រទេសរបស់ឥណ្ឌូ សម្រាប់ប្រតិបត្តិការពាណិជ្ជកម្ម) ហើយរូបិយប័ណ្ណ នៃប្រទេសរបស់ឥណ្ឌូ តែងត្រូវបានប្រើប្រាស់ជាទូទៅសម្រាប់គោលបំណងនៃការដេញថ្លៃ និងការទូទាត់ប្រាក់។ បន្ថែមពីនេះទៀត ឯកសារដេញថ្លៃ ត្រូវផ្តល់សេចក្តីណែនាំច្បាស់លាស់ អំពីរបៀបដែលគេគួរដាក់ការដេញថ្លៃរៀប ដែលតម្លៃគួរត្រូវបានដាក់ជូន និងទឹកនៃង ព្រមទាំង ពេលវេលាសម្រាប់ដាក់ការដេញថ្លៃ។ គេត្រូវផ្តល់ពេលវេលាឆ្លើយតបគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ ការរៀបចំ និងដាក់ការដេញថ្លៃ។ នីតិវិធីត្រូវផ្តល់ការប្រកួតប្រជែងឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីធានា

^{៤១} រាល់ការកែសម្រួលបែបនេះ ត្រូវឆ្លុះបញ្ចាំងនៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងហិរញ្ញប្បទាន។

ឱ្យទទួលបានតម្លៃសមស្រប ហើយវិធីសាស្ត្រដែលត្រូវបានប្រើប្រាស់នៅក្នុងការវាយតម្លៃទៅលើការដេញថ្លៃ និងការផ្តល់កិច្ចសន្យា ត្រូវមានភាពអព្យាក្រឹត្យ និងផ្សព្វផ្សាយជូនដល់អ្នកដេញថ្លៃទាំងអស់នៅក្នុងឯកសារដេញថ្លៃនិងមិនត្រូវអនុវត្តតាមទំនើងចិត្តឡើយ។ នីតិវិធីក៏ត្រូវបញ្ចូលផងដែរនូវការបើកឯកសារដេញថ្លៃជាសាធារណៈ ការផ្សព្វផ្សាយលទ្ធផលនៃការវាយតម្លៃ ការផ្តល់កិច្ចសន្យា និងការអនុញ្ញាតឱ្យអ្នកដេញថ្លៃធ្វើការតវ៉ា។ ប្រសិនបើក្រុមហ៊ុនបរទេសមានបំណងចូលរួមក្រោមស្ថានភាពទាំងនេះ ពួកគេក៏នឹងត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យចូលរួមផងដែរ ។

វិធីសាស្ត្រពិគ្រោះថ្លៃ

៣.៥. វិធីសាស្ត្រពិគ្រោះថ្លៃគឺជាវិធីសាស្ត្រលទ្ធកម្មមួយ ដែលមានមូលដ្ឋានផ្អែកលើការប្រៀបធៀបសម្រង់តម្លៃ ដែលទទួលបានពីអ្នកផ្គត់ផ្គង់ជាច្រើន (ក្នុងករណីទំនិញ) ឬ អ្នកម៉ៅការជាច្រើន (ក្នុងករណីសំណង់ស៊ីវិល) ដែលសម្រង់តម្លៃត្រូវមានចំនួនតិចបំផុតពីប្រភពបីផ្សេងគ្នា ដើម្បីធានាឱ្យមានតម្លៃប្រកួតប្រជែង ហើយវាក៏ជាវិធីសាស្ត្រសមស្របមួយសម្រាប់ការធ្វើលទ្ធកម្មទំនិញដែលមានស្រាប់សម្រាប់ផ្គត់ផ្គង់ ឬ ទំនិញតម្លៃតិចតួចដែលមានយថាប្រភេទប្រកបដោយបទដ្ឋាន ឬ ការងារសំណង់ស៊ីវិលសាមញ្ញដែលមានតម្លៃតិចតួច។ សំណើសុំសម្រង់តម្លៃ ត្រូវបញ្ជាក់អំពីការបរិយាយមុខទំនិញ និងបរិមាណទំនិញ ឬ យថាប្រភេទនៃការងារសំណង់ព្រមទាំងពេលវេលា និងទីកន្លែងនៃការប្រគល់ទំនិញ (ឬ បញ្ចប់ការងារសំណង់) ដែលគេចង់បាន។ សម្រង់តម្លៃអាចផ្តល់ជូនតាមរយៈលិខិត ទូរសារ ឬ តាមរយៈមធ្យោបាយអេឡិចត្រូនិក ។ ការវាយតម្លៃទៅលើសម្រង់តម្លៃត្រូវអនុវត្តតាមគោលការណ៍ដូចគ្នា ទៅនឹងការដេញថ្លៃដោយបើកចំហ។ លក្ខខណ្ឌនៃការផ្តល់ជូនដែលត្រូវបានទទួលយក ត្រូវបញ្ចូលទៅក្នុងលិខិតបញ្ជាទិញ ឬ កិច្ចសន្យាខ្លីមួយ ។

ការផ្តល់កិច្ចសន្យាដោយផ្ទាល់

៣.៦. ការផ្តល់កិច្ចសន្យាដោយផ្ទាល់ គឺជាការផ្តល់កិច្ចសន្យាដោយគ្មានការប្រកួតប្រជែង (ប្រភពតែមួយ) និងអាចជាវិធីសាស្ត្រមួយដ៏សមស្រប ក្រោមស្ថានភាពដូចតទៅ ៖

- (ក) គេត្រូវការសម្ភារៈបន្ថែមក្រោមកិច្ចសន្យាដែលមានស្រាប់ដែលត្រូវបានផ្តល់ជូនដោយយោងតាមនីតិវិធីនៃការដេញថ្លៃប្រកួតប្រជែងអន្តរជាតិ។ ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ីត្រូវពេញចិត្តចំពោះករណីបែបនេះ ថាគេមិនទំនងនឹងទទួលបានការផ្តល់ជូនណាមួយដែលប្រសើរជាងនេះឡើយ ហើយតម្លៃដែលត្រូវទូទាត់ជូនពុំមានកម្រិតខ្ពស់ជាងតម្លៃដែលបានទូទាត់ពីដំបូង។ ជាធម្មតា ការបញ្ជាទិញឡើងវិញ ត្រូវធ្វើឡើងក្នុងរយៈពេល១៨ខែ ក្រោយពេលការបញ្ជាទិញដំបូង ហើយបរិមាណសម្ភារៈបន្ថែមមិនត្រូវមានចំនួនលើស ៣០% នៃបរិមាណ ដែលបានបញ្ជាទិញពីដំបូងឡើយ។

- (ខ) ការតម្រូវឱ្យមានបទដ្ឋានដូចគ្នាចំពោះសម្ភារៈ ឬ គ្រឿងបន្លាស់ដែលត្រូវមានភាពស្របគ្នាទៅនឹងសម្ភារៈ ដែលមានស្រាប់ អាចជាមូលហេតុសមស្របក្នុងការបញ្ជាទិញបន្ថែមពីអ្នកផ្គត់ផ្គង់ដំបូង។ ដើម្បីឱ្យការទិញបែបនេះមានមូលដ្ឋានត្រឹមត្រូវ សម្ភារៈដែលបានទិញពីដំបូងត្រូវមានភាពសមស្រប ហើយជាទូទៅចំនួនសម្ភារៈថ្មីត្រូវតិចជាងចំនួនដែលបានបញ្ជាទិញពីមុន តម្លៃត្រូវមានភាពសមស្រប ហើយគុណសម្បត្តិនៃម៉ាក ឬប្រភពសម្ភារៈដទៃ ត្រូវតែបានយកមកពិចារណា និងបដិសេធក្រោមមូលដ្ឋានដែលធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី អាចទទួលយកបាន។
- (គ) សម្ភារៈដែលត្រូវការ គឺជាកម្មសិទ្ធិ និងអាចទទួលបានពីប្រភពតែមួយប៉ុណ្ណោះ ។
- (ឃ) អ្នកម៉ៅការដែលទទួលខុសត្រូវចំពោះការរៀបចំកំនួនសង្ខេប សម្រាប់តម្រូវឱ្យទិញសម្ភារៈសំខាន់ៗមួយចំនួនពីអ្នកផ្គត់ផ្គង់ជាក់លាក់មួយ ដែលជាលក្ខខណ្ឌនៃការធានាចំពោះការអនុវត្តន៍ការងារ។
- (ង) ក្នុងករណីដែលការងារសំណង់ស៊ីវិលដែលត្រូវផ្តល់កិច្ចសន្យាជូន គឺជាការបន្តពីការងារពីមុន ឬ ជាការងារដែលត្រូវធ្វើបន្ត ហើយគេអាចបង្ហាញថា ការចូលរួមពីអ្នកម៉ៅការដដែល នឹងកាន់តែផ្តល់នូវភាពសន្សំសំចៃ ព្រមទាំងនឹងធានាឱ្យទទួលបានលទ្ធផលការងារដូចគ្នា ទាក់ទងទៅនឹងគុណភាព ។
- (ច) ក្នុងករណីលើកលែងមួយចំនួនដូចជា ការឆ្លើយតបចំពោះគ្រោះមហន្តរាយធម្មជាតិ ។

៣.៧. ក្រោយពេលចុះហត្ថលេខាលើកិច្ចសន្យា ឥណទានត្រូវផ្សព្វផ្សាយនៅលើសារព័ត៌មានជាភាសាអង់គ្លេសមួយ ឬ ផ្សព្វផ្សាយជាភាសាអង់គ្លេសនៅលើវិបសាយមួយដែលល្បី និងអាចចូលមើលបានដោយសេរី នូវឈ្មោះរបស់អ្នកម៉ៅការ តម្លៃ រយៈពេល និងសង្ខេបវិសាលភាពនៃកិច្ចសន្យា។ ការផ្សព្វផ្សាយបែបនេះ អាចធ្វើឡើងរៀងរាល់ត្រីមាស និងក្នុងទម្រង់ជាតារាងសង្ខេបមួយ ដែលគ្របដណ្តប់ទៅលើរយៈពេលកន្លងមក ។

ការទទួលសាងសង់ដោយខ្លួនឯង (Force Account)

៣.៨. ការទទួលសាងសង់ដោយខ្លួនឯង ដែលមានន័យថា ការសាងសង់ដោយប្រើប្រាស់បុគ្គលិកនិងសម្ភារៈផ្ទាល់ខ្លួនរបស់ឥណទាន^{៤២} អាចជាវិធីសាស្ត្រសមស្របតែមួយគត់ សម្រាប់សាងសង់ប្រភេទសំណង់មួយចំនួន។ ការសាងសង់ដោយខ្លួនឯង អាចមានភាពសមស្របក្នុងករណីដែល ៖

៤២ អង្គភាពសំណង់មួយរបស់រដ្ឋាភិបាលដែលពុំមានស្វ័យភាពផ្នែកគ្រប់គ្រង និងហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវចាត់ទុកថាជាក្នុងការសាងសង់ដោយខ្លួនឯង។ ដូច្នោះ “ការសាងសង់ដោយខ្លួនឯង” ត្រូវបានគេស្គាល់ថាជា “កម្លាំងពលកម្មដោយផ្ទាល់” “កម្លាំងស្ថាប័ន” ឬ “ការងារដោយផ្ទាល់” ។

- (ក) បរិមាណនៃការងារដែលពាក់ព័ន្ធមិនអាចកំណត់ជាមុន។
- (ខ) ការងារសំណង់មានទំហំតូចនិងបែងចែកទៅតាមតំបន់ភូមិសាស្ត្រជាច្រើនផ្សេងៗគ្នា ឬស្ថិតនៅតំបន់ដាច់ស្រយាល ដែលក្រុមហ៊ុនសំណង់ប្រកបដោយលក្ខណៈសម្បត្តិសមស្រប មិនទំនងនឹងដេញថ្លៃក្នុងតម្លៃសមស្រប ។
- (គ) ការងារតម្រូវឱ្យអនុវត្តដោយពុំមានការរំខានទៅលើប្រតិបត្តិការដែលកំពុងបន្ត ។
- (ឃ) ឥណទានអាចរ៉ាប់រងបានប្រសើរជាង ចំពោះហានិភ័យនៃការកាត់សង្វាក់ការងារ ដែលមិនអាចជៀសវាងបាន បើធៀបទៅនឹងអ្នកម៉ៅការ ឬ
- (ង) មានស្ថានភាពអាសន្នដែលត្រូវការឱ្យមាននូវចំណាត់ការភ្លាមៗ។

ការធ្វើលទ្ធកម្មពីទីភ្នាក់ងារឯកទេស

៣.៩. អាចមានស្ថានភាពដែលការធ្វើលទ្ធកម្មដោយផ្ទាល់ពីទីភ្នាក់ងារឯកទេសដែលដើរតួជាអ្នកផ្គត់ផ្គង់ ដោយយោងទៅតាមនីតិវិធីផ្ទាល់ខ្លួនរបស់ពួកគេ អាចជាវិធីសមស្របបំផុតនៃការធ្វើលទ្ធកម្ម ៖ (ក) ទំនិញដែលមានស្រាប់សម្រាប់ផ្គត់ផ្គង់ ក្នុងបរិមាណតិចតួច ជាពិសេសនៅក្នុងវិស័យអប់រំ និងសុខាភិបាល និង (ខ) ផលិតផលឯកទេសដែលចំនួនអ្នកផ្គត់ផ្គង់មានកម្រិត ដូចជា ថ្នាំបង្ការ ឬ ឱសថ។

ភ្នាក់ងារលទ្ធកម្ម

៣.១០. ក្នុងករណីដែលឥណទានខ្លះៗការរៀបចំ ធនធាន និងបទពិសោធន៍ដែលចាំបាច់ ឥណទានអាចត្រូវការ (ឬ តម្រូវដោយ ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី) ប្រើប្រាស់ក្រុមហ៊ុនមួយជាភ្នាក់ងាររបស់ពួកគេ ដែលមានឯកទេសក្នុងការរ៉ាប់រងការងារលទ្ធកម្ម។ ភ្នាក់ងារនោះ ត្រូវអនុវត្តនូវរាល់នីតិវិធីលទ្ធកម្មទាំងអស់ ដែលមានចែងនៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងហិរញ្ញប្បទាន និងគោលការណ៍ណែនាំរាប់បញ្ចូលទាំងការប្រើប្រាស់ឯកសារដេញថ្លៃប្រកបដោយបទដ្ឋាន (SBDs) របស់ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី នីតិវិធីត្រួតពិនិត្យឡើងវិញ និងការរៀបចំឯកសារ។ ចំណុចនេះ ក៏ត្រូវអនុវត្តផងដែរក្នុងករណីដែលទីភ្នាក់ងារអង្គការសហប្រជាជាតិ ដើរតួនាទីជាភ្នាក់ងារលទ្ធកម្ម^{៤៣} អ្នក

^{៤៣} គោលការណ៍ណែនាំស្តីពីការប្រើប្រាស់ទីប្រឹក្សា ដោយធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី និងឥណទានរបស់ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ត្រូវអនុវត្តសម្រាប់ការជ្រើសរើសភ្នាក់ងារលទ្ធកម្ម និងភ្នាក់ងារត្រួតពិនិត្យ។ ថ្ងៃចំណាយ ឬ ថ្ងៃសោហ៊ុយសម្រាប់ភ្នាក់ងារលទ្ធកម្ម ឬ ភ្នាក់ងារ ត្រួតពិនិត្យ មានលក្ខខណ្ឌសមស្របសម្រាប់ការទទួលបានហិរញ្ញប្បទានពីធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ប្រសិនបើមានបញ្ជាក់យ៉ាងដូច្នោះ នៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងហិរញ្ញប្បទាន និងដរាបណាលក្ខខណ្ឌនៃការជ្រើសរើស និងលក្ខខណ្ឌការងារ មានលក្ខណៈអាចទទួលយកបាន ចំពោះធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី។

ម៉ៅការគ្រប់គ្រង អាចត្រូវបានជួលសម្រាប់ប្រើប្រាស់ក្នុងលក្ខណៈស្រដៀងគ្នា ដើម្បីផ្តល់កិច្ចសន្យាចំពោះការងារសំណង់ផ្សេងៗដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការសាងសង់ឡើងវិញ ការជួសជុលការស្តារ និងសំណង់ថ្មី ក្នុងស្ថានភាពគ្រោះអាសន្ន ឬ ក្នុងករណីដែលពាក់ព័ន្ធនឹងកិច្ចសន្យាតូចៗដែលមានចំនួនច្រើន។

ភ្នាក់ងារអធិការកិច្ច

៣.១១. ការត្រួតពិនិត្យមុនពេលដឹកជញ្ជូន និងការបញ្ជាក់អំពីការនាំចូល គឺជាកិច្ចការពារសុវត្ថិភាពមួយសម្រាប់ឥណទាន ជាពិសេស ក្នុងករណីដែលប្រទេសមានកម្មវិធីនាំចូលមួយដ៏ធំ។ ជាធម្មតា ការត្រួតពិនិត្យ និងការបញ្ជាក់ គ្របដណ្តប់ទៅលើ គុណភាព បរិមាណ និងភាពសមស្របនៃតម្លៃ។ ការនាំចូលដែលត្រូវបានធ្វើលទ្ធកម្មតាមរយៈនីតិវិធីដេញថ្លៃប្រកួតប្រជែងមិនត្រូវក្លាយជាកម្មវត្ថុនៃការផ្ទៀងផ្ទាត់តម្លៃឡើយ ប៉ុន្តែ សម្រាប់តែការផ្ទៀងផ្ទាត់គុណភាព និងបរិមាណប៉ុណ្ណោះ។ ទោះបីយ៉ាងណាក៏ដោយ ការនាំចូលដែលមិនត្រូវបានធ្វើលទ្ធកម្មតាមរយៈការដេញថ្លៃប្រកួតប្រជែងអន្តរជាតិ អាចក្លាយជា កម្មវត្ថុនៃការផ្ទៀងផ្ទាត់តម្លៃ។ ជាធម្មតា ភ្នាក់ងារត្រួតពិនិត្យត្រូវបានផ្តល់កម្រៃជូន ដោយផ្អែកលើតម្លៃទំនិញ។ ថ្លៃចំណាយ សម្រាប់ការបញ្ជាក់អំពីការនាំចូល មិនត្រូវយកមកពិចារណានៅក្នុងការវាយតម្លៃទៅលើការដេញថ្លៃដែលធ្វើឡើងក្រោមការដេញថ្លៃប្រកួតប្រជែងអន្តរជាតិឡើយ។

លទ្ធកម្មជាកម្ចីសម្រាប់អន្តរការីហិរញ្ញវត្ថុ

៣.១២. ក្នុងករណីដែលការផ្តល់ហិរញ្ញប្បទាន ផ្តល់មូលនិធិជូនស្ថាប័នអន្តរការីមួយ ដូចជាស្ថាប័នឥណទានកសិកម្ម ឬ ក្រុមហ៊ុនអភិវឌ្ឍន៍ហិរញ្ញវត្ថុដើម្បីផ្តល់កម្ចីបន្តទៅឱ្យអ្នកទទួលបានផលមួយចំនួន ដូចជា បុគ្គល សហគ្រាសវិស័យឯកជន សហគ្រាសខ្នាតតូច និងមធ្យម ឬ សហគ្រាសពាណិជ្ជកម្មស្វ័យ័ត នៅក្នុងវិស័យសាធារណៈ សម្រាប់ការផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានមួយផ្នែកជូនដល់អនុគម្រោង ជាធម្មតា កិច្ចលទ្ធកម្មតែងត្រូវបានធ្វើឡើងដោយអ្នកទទួលបានផលដោយឡែកពីគ្នា យោងតាមការអនុវត្តន៍ពាណិជ្ជកម្ម ឬ ការអនុវត្តន៍របស់វិស័យឯកជនដែលត្រូវបានបង្កើតឡើង ដែលធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ីអាចទទួលយកបាន។ បើទោះជាដូច្នោះក្តី សូម្បីតែនៅក្នុងស្ថានភាពទាំងនេះក៏ដោយ ការដេញថ្លៃប្រកួតប្រជែងអន្តរជាតិ អាចជំរើសសាស្ត្រលទ្ធកម្មដែលសមស្របបំផុតសម្រាប់ទិញសម្ភារៈក្នុងបរិមាណច្រើនឬក្នុងករណីទំនិញដែលមានលក្ខណៈដូចគ្នាក្នុងបរិមាណច្រើនអាចត្រូវបានដាក់បញ្ចូលគ្នាសម្រាប់ការជ្រើសរើស។

លទ្ធកម្មក្រោម BOO/BOT/BOOT សម្បទាន និងការរៀបចំវិស័យ ឯកជនដែលមានលក្ខណៈស្រដៀងគ្នា

៣.១៣. ក្នុងករណីកម្ចីដែលផ្តល់ជូនដោយធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ទៅឱ្យវិស័យឯកជន ដោយ ពុំមានការធានាពីរដ្ឋាភិបាល ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី មិនទទួលបានអនុវត្តនីតិវិធីដេញថ្លៃ ប្រកួតប្រជែងអន្តរជាតិឡើយ ប៉ុន្តែ ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី និងស្មើសុំឱ្យធានាឱ្យធនាគារ អភិវឌ្ឍន៍អាស៊ីមានភាពពេញចិត្តថា នីតិវិធីលទ្ធកម្មត្រូវបានអនុវត្តក្នុងលក្ខណៈមួយដែលប្រកប ដោយតម្លាភាព ប្រសើរបំផុតគួរធ្វើឡើងតាមរយៈនីតិវិធីដេញថ្លៃប្រកួតប្រជែង ហើយទំនិញ និង ការងារសំណង់ ដែលត្រូវបានធ្វើលទ្ធកម្មមានប្រភពពីប្រទេសដែលមានលក្ខខណ្ឌសមស្រប និង មានភាពសមស្របសម្រាប់គម្រោង។ ក្នុងករណីដែលធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ីចូលរួមនៅ ក្នុងការផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានគម្រោង BOO/BOT/BOOT^{៤៤} ឬ គម្រោងប្រភេទស្រដៀងគ្នា គេត្រូវ ប្រើប្រាស់នីតិវិធីលទ្ធកម្មណាមួយក្នុងចំណោមនីតិវិធីលទ្ធកម្មទាំងពីរខាងក្រោម ៖

- (ក) អ្នកឧបត្ថម្ភគម្រោងសម្រាប់គម្រោង BOO/BOT/BOOT ឬ គម្រោងប្រភេទស្រដៀង គ្នា ត្រូវជ្រើសរើសក្នុងលក្ខណៈមួយប្រកបដោយតម្លាភាព ប្រសើរបំផុតតាមរយៈ នីតិវិធីដេញថ្លៃប្រកួតប្រជែងដែលធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី អាចទទួលយកបាន ដែល អាចរួមមានដំណាក់កាលជាច្រើន ដើម្បីឈានទៅដល់ការប្រចាំបញ្ចូលគ្នានូវលក្ខណៈ វិនិច្ឆ័យដែលប្រសើរបំផុត សម្រាប់គោលបំណងបង្កើតឱ្យមាននូវសំណើដែលមានភាព សន្សំសំចៃ និងមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់បំផុត ដូចជាយថាប្រភេទបំពេញការងារនៃសំណង់ អគារដែលបានផ្តល់ជូនតម្លៃដែលត្រូវទាមទារពីអ្នកប្រើប្រាស់ និងអ្នកទិញ និងរយៈ ពេលនៃការធ្លាក់ចុះតម្លៃសំណង់អគារ។ បន្ទាប់មកអ្នកឧបត្ថម្ភគម្រោងដែលត្រូវបាន ជ្រើសរើសនៅក្នុងលក្ខណៈនេះ ត្រូវមានសេរីភាពក្នុងការធ្វើលទ្ធកម្មទំនិញ និងការងារ សំណង់ដែលចាំបាច់ សម្រាប់អគារពីប្រទេសដែលមានលក្ខខណ្ឌត្រឹមត្រូវ ដោយប្រើប្រាស់ នីតិវិធីសមស្រប។

ឬ

- (ខ) ប្រសិនបើអ្នកឧបត្ថម្ភគម្រោង មិនត្រូវបានជ្រើសរើសក្នុងលក្ខណៈដែលត្រូវបានកំណត់ ចែងនៅក្នុងអនុកថាខណ្ឌ (ក) ខាងលើនោះ ទំនិញ និងការងារសំណង់ដែលចាំបាច់ សម្រាប់សំណង់អគារ និងដែលត្រូវផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានដោយធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី

^{៤៤} BOO = សាងសង់ ធ្វើជាម្ចាស់កម្មសិទ្ធិ ធ្វើប្រតិបត្តិការ។ BOT = សាងសង់ ធ្វើប្រតិបត្តិការ ផ្ទេរ។ BOOT = សាងសង់ ធ្វើជាម្ចាស់កម្មសិទ្ធិ ធ្វើប្រតិបត្តិការ ផ្ទេរ។

ត្រូវធ្វើលទ្ធកម្មពីប្រទេសដែលមានលក្ខខណ្ឌត្រឹមត្រូវ ក្នុងលក្ខណៈមួយមានតម្លាភាព តាមរយៈនីតិវិធីដេញថ្លៃប្រកួតប្រជែង ដែលធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ីអាចទទួលយកបាន។

លទ្ធកម្មដែលមានមូលដ្ឋានផ្អែកលើការអនុវត្តន៍ការងារ

៣.១៤. ការធ្វើលទ្ធកម្មដែលមានមូលដ្ឋានផ្អែកលើការអនុវត្តន៍ការងារ^{៤៤} ដែលគេស្គាល់ផងដែរ ថា ជាការធ្វើលទ្ធកម្មដែលមានមូលដ្ឋានផ្អែកលើធាតុចេញ សំដៅចំពោះដំណើរការលទ្ធកម្ម ប្រកួតប្រជែង (ការដេញថ្លៃប្រកួតប្រជែងអន្តរជាតិ ឬ ការដេញថ្លៃប្រកួតប្រជែងថ្នាក់ជាតិ) ដែលនាំឱ្យមានទំនាក់ទំនងកិច្ចសន្យាមួយ ដែលការទូទាត់ប្រាក់ត្រូវបានផ្តល់ជូនសម្រាប់ធាតុ ចេញដែលត្រូវបានវាស់ស្ទង់ ជំនួសឱ្យវិធីបែបប្រពៃណីដែលធាតុចូលត្រូវបានយកមកធ្វើការ វាស់ស្ទង់។ យថាប្រភេទបច្ចេកទេសកំណត់អំពីលទ្ធផលរំពឹងទុក និងធាតុចេញណាខ្លះ ដែលនឹងត្រូវយកមកធ្វើការវាស់ស្ទង់ រាប់បញ្ចូលរបៀបវាស់ស្ទង់ទៅលើធាតុចេញទាំងនោះផង ដែរ។ ធាតុចេញទាំងនោះ មានបំណងបំពេញសេចក្តីត្រូវការផ្នែកមុខងារមួយទៅលើគុណភាព បរិមាណ និងភាពគួរឱ្យជឿជាក់បាន។ ការទូទាត់ប្រាក់ត្រូវបានធ្វើឡើងទៅតាមបរិមាណនៃ ធាតុចេញដែលសម្រេចបានដោយយោងទៅតាមកម្រិតគុណភាពដែលគេត្រូវការ។ ការកាត់ ទុកនូវប្រាក់ដែលបានទូទាត់ជូន (ឬ ការតម្កល់ប្រាក់) អាចត្រូវបានធ្វើឡើងសម្រាប់ធាតុចេញ ដែលមានគុណភាពទាបជាងកម្រិតគុណភាពដែលគេត្រូវការ និងក្នុងករណីជាក់លាក់មួយ ចំនួនរង្វាន់អាចត្រូវបានផ្តល់ជូនសម្រាប់ធាតុចេញដែលមានគុណភាពខ្ពស់ជាងកម្រិតគុណភាព ដែលគេត្រូវការផងដែរ។ ជាធម្មតា ឯកសារដេញថ្លៃមិនរៀបរាប់អំពីធាតុចូលឡើយ ហើយក៏ពុំ មានរៀបរាប់អំពីវិធីសាស្ត្រការងារសម្រាប់ អ្នកម៉ៅការដែរ។ អ្នកម៉ៅការមានសេរីភាពក្នុងការស្នើ ដំណោះស្រាយដែលមានភាពសមស្របបំផុតផ្អែកលើបទពិសោធន៍ ដែលមានភាពចាស់ទុំ និងមានភស្តុតាងបញ្ជាក់ល្អប្រសើរ ព្រមទាំងត្រូវបង្ហាញថាអាចសម្រេចបាននូវកម្រិតគុណភាព ដែលត្រូវបានបញ្ជាក់នៅក្នុងឯកសារដេញថ្លៃ ។

៣.១៥. ការធ្វើលទ្ធកម្មដែលមានមូលដ្ឋានផ្អែកលើការអនុវត្តន៍ការងារ (ឬ ការធ្វើលទ្ធកម្មដែល មានមូលដ្ឋានផ្អែកលើធាតុចេញ) អាចពាក់ព័ន្ធនឹង ៖ (ក) ការផ្តល់សេវាដែលត្រូវទូទាត់ប្រាក់ ជូនក្រោមមូលដ្ឋាននៃធាតុចេញ (ខ) ការរៀបចំគំនូសប្លង់ លើការផ្គត់ផ្គង់ ការសាងសង់ (ឬ ការស្តារឡើងវិញ) និងការត្រួតពិនិត្យសំណង់អគារមួយដែលត្រូវធ្វើប្រតិបត្តិការដោយឥរិយាបថ ឬ (គ) ការរៀបចំគំនូសប្លង់ ការផ្គត់ផ្គង់ ការសាងសង់ (ឬ ការស្តារឡើងវិញ) សំណង់អគារមួយ

^{៤៤} ការប្រើប្រាស់លទ្ធកម្មដែលមានមូលដ្ឋានផ្អែកលើការអនុវត្តន៍ការងារ នៅក្នុងគម្រោងដែលផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានដោយ ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ីគួរតែជាលទ្ធផលនៃការវិភាគបច្ចេកទេសដែលមានលក្ខណៈគួរជាទីពេញចិត្តទៅលើជម្រើស ផ្សេងៗគ្នាដែលមាន និង គួរបញ្ចូលទៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងហិរញ្ញប្បទាន ឬ ត្រូវមានការអនុម័តយល់ព្រមជាមុនពី ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី សម្រាប់បញ្ចូលទៅក្នុងផែនការលទ្ធកម្ម ។

និងការផ្តល់សេវាសម្រាប់ប្រតិបត្តិការ និងការថែទាំសំណង់អគារនោះសម្រាប់ចំនួនឆ្នាំដែលបានកំណត់ ក្រោយពេលត្រួតពិនិត្យថាមានភាពត្រឹមត្រូវតាមយថាប្រភេទ^{៤៦}។ សម្រាប់ករណីដែលតម្រូវឱ្យមានការរៀបចំគំនូសប្លង់ ការផ្គត់ផ្គង់ និង/ឬ ការសាងសង់ ជាធម្មតាតម្រូវឱ្យមានបុរេលក្ខណៈសម្បត្តិគ្រឹមត្រូវ និងប្រើប្រាស់ការដេញថ្លៃដែលមានពីរដំណាក់កាល ដូចមានបញ្ជាក់នៅក្នុងកថាខណ្ឌ ២.៦ ។

លទ្ធកម្មក្រោមកម្ចីដែលធានាដោយធានាការអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី

៣.១៦. ប្រសិនបើធានាការអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ធានាចំពោះការសងមកវិញនូវប្រាក់កម្ចីដែលផ្តល់ជូនដោយអ្នកផ្តល់កម្ចីដទៃទៀត ទំនិញ និងការងារដែលផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានដោយកម្ចីដូចមានរៀបរាប់ខាងដើម ត្រូវធ្វើលទ្ធកម្មដោយផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់ ទៅលើភាពសន្សំសំចៃ និងប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ ព្រមទាំងត្រូវធ្វើឡើងដោយយោងទៅតាមនីតិវិធីដែលស្របទៅនឹងលក្ខខណ្ឌតម្រូវនៃកថាខណ្ឌ ១.២ និង ១.៥ ។

ការចូលរួមរបស់សហគមន៍នៅក្នុងការងារលទ្ធកម្ម

៣.១៧. ក្នុងករណីដើម្បីប្រយោជន៍នៃនិរន្តរភាពគម្រោង ឬ ដើម្បីសម្រេចឱ្យបាននូវគោលបំណងសង្គមជាក់លាក់របស់គម្រោង សមាសធាតុគម្រោងដែលត្រូវបានជ្រើសរើសគប្បី (ក) អំពាវនាវឱ្យមានការចូលរួមពីសហគមន៍មូលដ្ឋាន និង/ឬ អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល (NGOs) ក្នុងការផ្តល់សេវា ឬ (ខ) បង្កើនការប្រើប្រាស់ចំណេះធ្វើ និង សម្ភារៈក្នុងមូលដ្ឋាន ឬ (គ) ប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាដែលប្រើកម្លាំងពលកម្មច្រើន និងបច្ចេកវិទ្យាសមស្របដទៃទៀត នីតិវិធីលទ្ធកម្មយថាប្រភេទ ហើយកញ្ចប់កិច្ចសន្យា ត្រូវយកមកប្រើប្រាស់ឱ្យបានសមស្រប ដើម្បីឆ្លុះបញ្ចាំងអំពីការពិចារណាទាំងនេះ ដរាបណា វាមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ហើយធានាការអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ីអាចទទួលយកបាន។ នីតិវិធីដែលបានស្នើឡើង និងសមាសធាតុគម្រោងដែលត្រូវអនុវត្តដោយការចូលរួមរបស់សហគមន៍ ត្រូវគូសបញ្ជាក់នៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងហិរញ្ញប្បទាន និងត្រូវរៀបរាប់លម្អិត បន្ថែមទៀតនៅក្នុងផែនការលទ្ធកម្ម ឬ ឯកសារអនុវត្តគម្រោងពាក់ព័ន្ធដែលអនុម័តដោយធានាការអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ។

៤៦ ឧទាហរណ៍នៃលទ្ធកម្មប្រភេទនេះ រួមមាន ៖ (១) សម្រាប់ករណីការធ្វើលទ្ធកម្មសេវាកម្ម ៖ ការផ្តល់សេវាជួសជុលសាស្ត្រ ខ. ការទូទាត់ប្រាក់សម្រាប់សេវាជាក់លាក់ ដូចជា ទស្សនកិច្ចទៅកាន់ការិយាល័យ ឬ ការធ្វើតេស្តស្ទីរ៉ាស៊ីតិសោធន៍ដែលត្រូវបានកំណត់។ល។ (២) សម្រាប់ករណីការធ្វើលទ្ធកម្មសំណង់ ៖ ការរៀបចំគំនូសប្លង់ ការធ្វើលទ្ធកម្មការសាងសង់ និងការត្រួតពិនិត្យរោងចក្រចាមពលផលិតព័កដៅ ដែលត្រូវធ្វើប្រតិបត្តិការដោយឥរាវដ្ឋាន (៣) សម្រាប់ករណីការធ្វើលទ្ធកម្មសំណង់ និងសេវាកម្ម៖ ការរៀបចំគំនូសប្លង់ ការធ្វើលទ្ធកម្ម ការសាងសង់ (ឬ ការស្តារឡើងវិញ) ផ្លូវថ្នល់មួយ និងប្រតិបត្តិការព្រមទាំងការថែទាំផ្លូវថ្នល់នោះ សម្រាប់រយៈពេល៥ឆ្នាំ ក្រោយពេលសាងសង់ ។

លទ្ធកម្មក្រោមជំនួយគ្រោះមហន្តរាយ និងជំនួយគ្រោះអាសន្ន

៣.១៨. ការធ្វើលទ្ធកម្មទំនិញ និងការងារសំណង់ក្រោមជំនួយគ្រោះមហន្តរាយ និងជំនួយគ្រោះអាសន្ន ត្រូវបញ្ចូលភាពបត់បែនឱ្យបានច្រើន។ លក្ខខណ្ឌតម្រូវឱ្យធ្វើការដេញថ្លៃប្រកួតប្រជែងអន្តរជាតិ នឹងត្រូវទុកមួយអន្លើ ដើម្បីងាកទៅរកការដេញថ្លៃប្រកួតប្រជែងថ្នាក់ជាតិ ដែលមានរយៈពេលដេញថ្លៃមួយដ៏ខ្លី។ ការដេញថ្លៃអន្តរជាតិមានកម្រិត នឹងក្លាយជានិយាមបទដ្ឋានសម្រាប់ការធ្វើលទ្ធកម្មទំនិញ ក្នុងរយៈពេលដេញថ្លៃអប្បបរមា ចន្លោះពីមួយសប្តាហ៍ទៅពីរសប្តាហ៍។ ការផ្តល់កិច្ចសន្យា ដោយផ្ទាល់ជូនដល់អ្នកម៉ៅការ និងអ្នកផ្គត់ផ្គង់ក្រោមកម្ចី ឬ ជំនួយឥតសំណងដែលមានស្រាប់ នឹងត្រូវបានអនុញ្ញាតសម្រាប់កិច្ចសន្យាថ្មីក្រោមអត្រាដែលត្រូវបានចរចាជាមួយអ្នកម៉ៅការ និងអ្នកផ្គត់ផ្គង់ ដែលនៅមានប្រសិទ្ធភាពសម្រាប់កិច្ចសន្យាដែលមានស្រាប់ ដោយការកែសម្រួលទៅតាមភាពចាំបាច់ សម្រាប់អតិផរណានិងការពិចារណាទៅលើកត្តារូបវន្ត។ ស្រដៀងគ្នានេះដែរ អ្នកម៉ៅការ និងអ្នកផ្គត់ផ្គង់ដែលត្រូវបានជ្រើសរើសដោយប្រកួតប្រជែង ក្រោមគម្រោងដែលផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានដោយម្ចាស់ជំនួយដទៃទៀត នឹងត្រូវបានពិចារណាសម្រាប់ការផ្តល់កិច្ចសន្យាដោយផ្ទាល់ចំពោះកិច្ចសន្យាថ្មី ដែលផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានដោយធនាគារអភិវឌ្ឍន៍ ។

ឧបសម្ព័ន្ធ១ ៖ ការត្រួតពិនិត្យរបស់ ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ីទៅលើសេចក្តី សម្រេចចិត្តផ្នែកលទ្ធកម្ម

ការកំណត់កាលវិភាគធ្វើលទ្ធកម្ម

១. ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ត្រូវត្រួតពិនិត្យទៅលើការរៀបចំដេញថ្លៃដែលឥណទានបានស្នើឡើងនៅក្នុងផែនការលទ្ធកម្ម ដើម្បីឱ្យស្របតាមកិច្ចព្រមព្រៀងហិរញ្ញប្បទាន និងគោលការណ៍ណែនាំនេះ។ ផែនការលទ្ធកម្មត្រូវគ្របដណ្តប់ទៅលើរយៈពេលបឋម ដែលមានរយៈពេលយ៉ាងហោចណាស់១៨ខែ។ ឥណទានត្រូវធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពទៅលើផែនការលទ្ធកម្មរៀងរាល់ឆ្នាំ ឬ ទៅតាមភាពចាំបាច់ ដោយត្រូវគ្របដណ្តប់ជានិច្ចទៅលើរយៈពេល១៨ខែបន្ទាប់នៃការអនុវត្តន៍គម្រោង។ រាល់ការស្នើធ្វើការកែសម្រួលឡើងវិញណាមួយទៅលើផែនការលទ្ធកម្ម ត្រូវដាក់ជូនទៅឱ្យធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ីដើម្បីសុំការអនុម័តយល់ព្រមជាមុនសិន ។

ការត្រួតពិនិត្យមុនផ្តល់កិច្ចសន្យា

២. ទាក់ទងទៅនឹងរាល់កិច្ចសន្យាទាំងអស់^{៤៧} ដែលធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ត្រូវធ្វើការត្រួតពិនិត្យមុនផ្តល់កិច្ចសន្យា រួមមាន ដូចជា៖

- (ក) ក្នុងករណីដែលបុរេលក្ខណៈសម្បត្តិត្រូវបានប្រើប្រាស់ មុនពេលដែលមានការអញ្ជើញឱ្យដាក់ជូននូវឯកសារ សម្រាប់កំណត់រកបុរេលក្ខណៈសម្បត្តិដែលមានភាពសមស្របឥណទានត្រូវធ្វើជូនធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ីនូវសេចក្តីព្រាងឯកសារដែលនឹងត្រូវយកមកប្រើប្រាស់ រាប់បញ្ចូលខ្លឹមសារនៃលិខិតអញ្ជើញ ឯកសារ បុរេលក្ខណៈសម្បត្តិ (រាប់បញ្ចូលសេចក្តីណែនាំចំពោះបេក្ខជន លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យសម្រាប់កំណត់ទៅលើលក្ខណៈ

^{៤៧} សម្រាប់កិច្ចសន្យាដែលត្រូវបានធ្វើលទ្ធកម្មក្រោមមូលដ្ឋាននៃការផ្តល់កិច្ចសន្យាដោយផ្ទាល់ ក្រោមកថាខណ្ឌ ៣.៦ និង ៣.៧ ឥណទាន ត្រូវឆ្លើយថា ប្រភេទ និងសេចក្តីព្រាងកិច្ចសន្យាមួយច្បាប់ ទៅកាន់ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ដើម្បីសុំការអនុម័តយល់ព្រម មុនពេលប្រតិបត្តិកិច្ចសន្យា។ កិច្ចសន្យាត្រូវប្រតិបត្តិក្រោយពេលដែលធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ីបានផ្តល់ការអនុម័តយល់ព្រមប៉ុណ្ណោះ ហើយប្បញ្ញត្តិនៅក្នុងចំណុច (៨) នៃកថាខណ្ឌនេះ ត្រូវអនុវត្តដោយគោរពទៅតាមកិច្ចសន្យាដែលត្រូវបានប្រតិបត្តិ។

សម្បត្តិ ទម្រង់សម្រាប់ដាក់ពាក្យ និង វិសាលភាពនៃកិច្ចសន្យា) ព្រមទាំងវិធីសាស្ត្រ វាយតម្លៃ រួមជាមួយ ការពណ៌នាអំពីនីតិវិធីផ្សព្វផ្សាយដែលត្រូវអនុវត្តតាម និងត្រូវ ណែនាំអំពីការកែសម្រួលនៅក្នុងនីតិវិធី និងឯកសារដូចមានរៀបរាប់ពីខាងដើម យោង តាមការស្នើសុំសមស្របពីធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី។ របាយការណ៍វាយតម្លៃទៅលើ ពាក្យសុំដែលឥណទានបានទទួល បញ្ជីរាយនាមអ្នកដេញថ្លៃ មានបុគ្គលក្នុងសម្បត្តិ គ្រប់គ្រាន់ ដែលត្រូវបានស្នើឡើង រួមជាមួយនឹងសេចក្តីថ្លែងមួយអំពីលក្ខណៈសម្បត្តិ របស់ពួកគេ ព្រមទាំងមូលហេតុ នៃការមិនជ្រើសរើសបេក្ខជនណាមួយថាពុំមានបុគ្គ លក្ខណៈសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់ ត្រូវធ្វើជូនទៅធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ដោយភាគីឥណទាន ដើម្បីសុំមតិយោបល់ពីធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី មុនពេលឥណទានជូនដំណឹងដល់ បេក្ខជនអំពីសេចក្តីសម្រេច ហើយឥណទានត្រូវបញ្ចូលបន្ថែម លុបចេញ ឬ ធ្វើការ កែសម្រួលទៅលើបញ្ជីរាយនាម ដូចមានរៀបរាប់ពីខាងដើម យោងតាមការស្នើសុំ សមស្របពីធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី។

(ខ) មុនពេលអញ្ជើញឱ្យមានការចូលរួមដេញថ្លៃ ឥណទានត្រូវធ្វើជូនទៅឱ្យធនាគារអភិវឌ្ឍន៍ អាស៊ី ដើម្បីសុំការផ្តល់មតិយោបល់ទៅលើសេចក្តីព្រាងឯកសារដេញថ្លៃ រាប់បញ្ចូល លិខិតអញ្ជើញឱ្យចូលរួមដេញថ្លៃ សេចក្តីណែនាំ ចំពោះអ្នកដេញថ្លៃ រាប់បញ្ចូលមូល ដ្ឋាននៃការវាយតម្លៃទៅលើការដេញថ្លៃ និងការផ្តល់កិច្ចសន្យា ព្រមទាំង លក្ខខណ្ឌ នៃកិច្ចសន្យា និងយថាប្រភេទសម្រាប់សំណង់ស៊ីវិល ការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញ ឬ ភាគធើ្វផ្សេង ខុសករណីសម្ភារៈ ។ល។ ទៅតាមករណីជាក់ស្តែង ព្រមជាមួយនឹងសេចក្តីពណ៌នា មួយអំពីនីតិវិធីផ្សព្វផ្សាយ ដែលត្រូវអនុវត្តសម្រាប់ការដេញថ្លៃ (ប្រសិនបើការកំណត់ រកបុគ្គលក្នុងសម្បត្តិសមស្របមិនត្រូវបានប្រើប្រាស់) ហើយត្រូវធ្វើការកែសម្រួល នៅក្នុងឯកសារដូចមានរៀបរាប់ពីខាងដើម យោងតាមការស្នើសុំសមស្របពីធនាគារ អភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី។ រាល់ការកែសម្រួលបន្ថែមទៀត ត្រូវសុំការអនុម័តយល់ព្រមពី ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី មុនពេលផ្តល់ជូនទៅឱ្យបេក្ខជនដែលទំនងនឹងក្លាយជាអ្នក ដេញថ្លៃ។

(គ) ក្រោយពេលដែលបានទទួលឯកសារដេញថ្លៃ និងវាយតម្លៃទៅលើឯកសារដេញថ្លៃ រួចរាល់ មុនពេលធ្វើសេចក្តីសម្រេចចុងក្រោយទៅលើការផ្តល់កិច្ចសន្យា ឥណទានត្រូវ ធ្វើជូនទៅឱ្យធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី យ៉ាងហោចណាស់បួនសប្តាហ៍មុនពេលផុត សុពលភាពនៃការដេញថ្លៃ នូវរបាយការណ៍លម្អិតមួយ (រៀបចំដោយជំនាញការ ដែលធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ីអាចទទួលយកបាន ក្នុងករណីដែលធនាគារអភិវឌ្ឍន៍ អាស៊ីស្នើសុំយ៉ាងដូច្នោះ) ស្តីពីការវាយតម្លៃ និងការប្រៀបទៅលើការដេញថ្លៃដែលបាន ទទួល ជាមួយនឹងអនុសាសន៍សម្រាប់ការផ្តល់កិច្ចសន្យាព្រមទាំងព័ត៌មានដទៃទៀត ទៅតាមសំណើសមស្របពីធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី។ ក្នុងករណីដែលធនាគារអភិវឌ្ឍន៍

អាស៊ីសម្រេចថា កិច្ចសន្យាដែលគ្រោងនឹងផ្តល់ជូន ពុំមានសង្គតភាពទៅនឹងកិច្ចព្រមព្រៀង ហិរញ្ញប្បទាន និង/ឬ ផែនការលទ្ធកម្ម ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ីត្រូវជូនដំណឹងភ្លាមៗដល់ឥណទាន និងបញ្ជាក់ពីមូលហេតុនៃការសម្រេចយ៉ាងដូច្នោះ។ បើពុំនោះសោតទេ ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ីត្រូវផ្តល់ការមិនជំទាស់របស់ខ្លួន ចំពោះអនុសាសន៍សម្រាប់ការផ្តល់កិច្ចសន្យា។ ឥណទានអាចផ្តល់កិច្ចសន្យាក្រោយពេលទទួលបាន “ការមិនជំទាស់” ពីធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ីប៉ុណ្ណោះ។

- (ឃ) ប្រសិនបើឥណទានទាមទារឱ្យពន្យារសុពលភាពនៃការដេញថ្លៃ ដើម្បីបញ្ចប់ដំណើរការវាយតម្លៃ ទទួលបានការយល់ព្រម និងការអនុម័តចាំបាច់ និងដើម្បីផ្តល់កិច្ចសន្យាឥណទានគួរសុំការអនុម័តយល់ព្រមជាមុនពីធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី សម្រាប់ការស្នើសុំពន្យារសុពលភាពនៃការដេញថ្លៃលើកដំបូង ប្រសិនបើមានរយៈពេលមួយជាងបួនសប្តាហ៍ ព្រមទាំងអនុវត្តដូចគ្នាចំពោះរាល់ការស្នើសុំពន្យារសុពលភាពនៃការដេញថ្លៃបន្តបន្ទាប់ទៀតដោយមិនគិតអំពីរយៈពេល។
- (ង) ក្នុងករណីក្រោយពេលចេញផ្សាយលទ្ធផលនៃការវាយតម្លៃ ឥណទានទទួលបានការតវ៉ា ឬ បណ្តឹងពីអ្នកដេញថ្លៃ ពាក្យបណ្តឹងមួយច្បាប់ និងការឆ្លើយតបមួយច្បាប់របស់ឥណទាន ត្រូវធ្វើទៅឱ្យធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ីសម្រាប់ជាព័ត៌មាន។
- (ច) ប្រសិនបើដោយសារតែលទ្ធផលនៃការវិភាគទៅលើការតវ៉ាមួយ ឥណទានផ្លាស់ប្តូរអនុសាសន៍នៃការផ្តល់កិច្ចសន្យារបស់ខ្លួន មូលហេតុនៃការសម្រេចចិត្តបែបនេះ និងរបាយការណ៍វាយតម្លៃដែលត្រូវបានកែសម្រួលឡើងវិញត្រូវធ្វើជូនទៅធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ដើម្បីសុំការមិនជំទាស់។ ឥណទានត្រូវធ្វើការផ្សព្វផ្សាយឡើងវិញមួយអំពីការផ្តល់កិច្ចសន្យានៅក្នុងទម្រង់កថាខណ្ឌ ២.៦០ នៃគោលការណ៍ណែនាំនេះ។
- (ឆ) លក្ខខណ្ឌនៃកិច្ចសន្យាមួយមិនត្រូវមានភាពខុសគ្នាខ្លាំងគួរឱ្យកត់សម្គាល់ពីលក្ខខណ្ឌដែលមានចែងក្នុងឯកសារដេញថ្លៃ ឬ ឯកសារបុណ្យលក្ខណៈសម្បត្តិរបស់អ្នកម៉ៅការ (ប្រសិនបើមាន) ដោយពុំមានការអនុម័តយល់ព្រមជាមុនពីធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ីឡើយ។
- (ជ) ក្រោយពេលដែលកិច្ចសន្យានីមួយៗត្រូវបានផ្តល់ជូនភ្លាម ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ីត្រូវទទួលបានកិច្ចសន្យានោះ ចំនួនបីច្បាប់។ ប្រសិនបើកិច្ចសន្យាចុងក្រោយមានលក្ខណៈខុសគ្នាគួរឱ្យកត់សម្គាល់ពីសេចក្តីព្រាងកិច្ចសន្យា ដែលធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ីបានយល់ព្រមកន្លងមក ឬ ប្រសិនបើមានការស្នើឡើងនូវវិសោធនកម្មណាមួយគួរឱ្យកត់សម្គាល់នៅក្នុងកិច្ចសន្យា ការផ្លាស់ប្តូរទាំងនោះ ត្រូវដាក់ជូនទៅធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ីដើម្បីសុំការអនុម័តយល់ព្រមជាមុនសិន។

(ឈ) រាល់របាយការណ៍វាយតម្លៃទាំងអស់ ត្រូវអមមកជាមួយនូវសេចក្តីសង្ខេបនៃការងារលទ្ធកម្មលើទម្រង់មួយ ដែលផ្តល់ជូនដោយធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ។ សេចក្តីពណ៌នា និង ចំនួនទឹកប្រាក់នៅក្នុងកិច្ចសន្យា រួមជាមួយនឹងឈ្មោះ ព្រមទាំងអស់យដ្ឋានរបស់អ្នកដេញថ្លៃដែលទទួលបានជោគជ័យ នឹងត្រូវធ្វើការផ្សព្វផ្សាយដោយធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ក្រោយពេលទទួលបានកិច្ចសន្យាមួយច្បាប់ដែលបានចុះហត្ថលេខា។

៣. ការកែសម្រួល: ក្នុងករណីដែលត្រូវធ្វើការត្រួតពិនិត្យជាមុនទៅលើកិច្ចសន្យា មុនពេលផ្តល់ការពន្យារពេល ក្នុងរយៈពេលកំណត់ណាមួយសម្រាប់ការបំពេញកិច្ចសន្យា ឯកភាពទៅលើការកែសម្រួល ឬ ដកចេញនូវលក្ខខណ្ឌណាមួយ រាប់បញ្ចូលទាំងការផ្លាស់ប្តូរលំដាប់លំដោយនៅក្នុងកិច្ចសន្យា (លើកលែងតែក្នុងករណីបន្ទាន់ខ្លាំង) ដែលសរុបមកអាចធ្វើឱ្យចំនួនទឹកប្រាក់នៅក្នុងកិច្ចសន្យាកើនឡើងលើស ១៥% នៃតម្លៃកិច្ចសន្យាដើម ឥណទានត្រូវសុំការមិនជំទាស់ពីធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ីជាមុនសិន ចំពោះសំណើរសុំពន្យារពេល ការកែសម្រួល ឬ ការផ្លាស់ប្តូរលំដាប់លំដោយនានានៅក្នុងកិច្ចសន្យា។ ប្រសិនបើ ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ីកំណត់ថាសំណើរនោះពុំមានសង្គតភាពទៅនឹងប្បញ្ញត្តិនៃកិច្ចព្រមព្រៀងហិរញ្ញប្បទាន និង/ឬ ផែនការលទ្ធកម្ម ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ីត្រូវជូនដំណឹងភ្លាមៗដល់ឥណទាន ដោយមានបញ្ជាក់ពីមូលហេតុនៃការសម្រេចចិត្តរបស់ខ្លួន។ ឯកសារមួយច្បាប់ស្តីពីការកែសម្រួលទាំងអស់នៅក្នុងកិច្ចសន្យាត្រូវធ្វើជូនធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ីសម្រាប់រក្សាទុក។

៤. ការបកប្រែភាសា: កិច្ចសន្យាដែលត្រូវបានផ្តល់ជូនក្រោមការដេញថ្លៃប្រកួតប្រជែងអន្តរជាតិត្រូវសរសេរជាភាសាអង់គ្លេស។ រាល់ឯកសារគាំទ្រនានាដែលអាចមានប្រភពដើមជាភាសាដទៃ (ដូចជាសេចក្តីពណ៌នាបច្ចេកទេសអំពីសម្ភារៈ) ត្រូវភ្ជាប់ជាមួយនូវការបកប្រែជាភាសាអង់គ្លេស។

ការត្រួតពិនិត្យក្រោយចុះកិច្ចសន្យា ឬ ការត្រួតពិនិត្យក្រោយចុះកិច្ចសន្យា (តាមការជ្រើសរើស)

៥. ឥណទានត្រូវរក្សារាល់ឯកសារទាំងអស់ទាក់ទងទៅនឹងកិច្ចសន្យានីមួយៗ ដែលតម្រូវឱ្យធ្វើការត្រួតពិនិត្យក្រោយពេលផ្តល់កិច្ចសន្យា ឬ ការត្រួតពិនិត្យក្រោយពេលផ្តល់កិច្ចសន្យា (តាមការជ្រើសរើស) ក្នុងអំឡុងពេលនៃការអនុវត្តន៍គម្រោង និងរហូតដល់រយៈពេលពីរឆ្នាំក្រោយកាលបរិច្ឆេទបិទគម្រោង។ ឯកសារទាំងនោះ រួមមាន ឯកសារច្បាប់ដើមនៃកិច្ចសន្យាដែលត្រូវបានចុះហត្ថលេខា របាយការណ៍វាយតម្លៃ រាប់បញ្ចូលការវិភាគទៅលើសំណើរផ្សេងៗគ្នា និង អនុសាសន៍សម្រាប់ ការផ្តល់កិច្ចសន្យា ការត្រួតពិនិត្យដោយធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ឬ ទីប្រឹក្សារបស់ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ព្រមទាំងឯកសារដទៃទៀត។ ច្បាប់ដើមនៃឯកសារអេឡិចត្រូនិក ត្រូវរក្សាក្នុងទម្រង់ជាឯកសារបោះពុម្ព បញ្ជាក់ឱ្យបានសមស្របថា មានភាពត្រឹមត្រូវដោយទីភ្នាក់ងារដែលផ្តល់ជូន តាមរយៈការចុះហត្ថលេខា ការប្រថាប់ត្រា ឬ តាមវិធីផ្សេងៗទៀតដែលធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ីអាចទទួលយកបាន ។ សម្រាប់ការត្រួតពិនិត្យក្រោយពេលចុះ

កិច្ចសន្យា ឥណទាន ត្រូវផ្ញើឯកសារទាំងនេះទៅឱ្យធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ីក្រោយពេលចុះកិច្ចសន្យារួច លើកលែងតែមានការចែងដោយឡែកនៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងហិរញ្ញប្បទាន ។ សម្រាប់ការត្រួតពិនិត្យក្រោយពេលចុះកិច្ចសន្យា (តាមការជ្រើសរើស) ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ីកំណត់ការជ្រើសរើសកិច្ចសន្យាគំរូដែលតម្រូវឱ្យឥណទានត្រូវផ្ញើឯកសារទាំងនោះទៅធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ។ ប្រសិនបើ ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ីកំណត់ថា ទំនិញ ឬ ការងារសំណង់ ឬ ការងារសេវាមិនត្រូវបានធ្វើលទ្ធកម្មស្របតាមនីតិវិធីដែលបានឯកភាពគ្នាដូចមានចែងនៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងហិរញ្ញប្បទានទេនោះ ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ីអាចប្រកាសថា ជាការធ្វើលទ្ធកម្មមិនត្រឹមត្រូវដូចមានកំណត់ចែងនៅក្នុងកថាខណ្ឌ ១.១២ នៃគោលការណ៍ណែនាំនេះ។ ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ត្រូវជូនដំណឹងភ្លាមៗដល់ឥណទានអំពីមូលហេតុនៃការកំណត់បែបនេះ ។ ប្រសិនបើមានការប្រកាសអំពីការធ្វើលទ្ធកម្មមិនត្រឹមត្រូវក្រោយពេលដកសាច់ប្រាក់ ឥណទានត្រូវផ្តល់សំណងនូវចំនួនទឹកប្រាក់នៃការធ្វើលទ្ធកម្ម មិនត្រឹមត្រូវនោះ ទៅឱ្យធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ីវិញ។ ក្នុងករណីសម្រាប់ការត្រួតពិនិត្យក្រោយពេលចុះកិច្ចសន្យា (តាមការជ្រើសរើស) ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ីរក្សាសិទ្ធិកែប្រែទៅជាការត្រួតពិនិត្យមុនផ្តល់កិច្ចសន្យា ឬ ការត្រួតពិនិត្យក្រោយពេលចុះកិច្ចសន្យា។

ឧបសម្ព័ន្ធ ២ ៖ បុរិមាចំពោះអ្នក ម៉ៅការ ឬ ទំនិញក្នុងស្រុក

បុរិមាចំពោះទំនិញផលិតក្នុងស្រុក

១. ដោយមានការយល់ព្រមពីធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ឥណទានអាចផ្តល់បុរិមាក្នុងកម្រិតណាមួយនៅក្នុងការវាយតម្លៃទៅលើការដេញថ្លៃក្រោមនីតិវិធីដេញថ្លៃប្រកួតប្រជែងអន្តរជាតិ (ICB) ចំពោះការដេញថ្លៃដែលផ្គត់ផ្គង់ទំនិញជាក់លាក់មួយចំនួន ផលិតនៅក្នុងប្រទេសរបស់ឥណទាននៅពេលប្រៀបធៀបជាមួយការដេញថ្លៃដែលផ្គត់ផ្គង់ទំនិញដូចគ្នា ផលិតនៅកន្លែងដទៃទៀត។ នៅក្នុងករណីបែបនេះ ឯកសារដេញថ្លៃត្រូវបញ្ជាក់ឱ្យបានច្បាស់លាស់នូវបុរិមាទាំងឡាយណាដែលត្រូវផ្តល់ជូនចំពោះទំនិញផលិតក្នុងស្រុក និងព័ត៌មានដែលចាំបាច់ដើម្បីកំណត់អំពីលក្ខខណ្ឌសមស្របនៃការដេញថ្លៃ ចំពោះបុរិមាបែបនេះ។ សញ្ញាតិរបស់អ្នកផលិត ឬ អ្នកផ្គត់ផ្គង់ ពុំមែនជាលក្ខខណ្ឌសម្រាប់ការកំណត់ទៅលើភាពសមស្របយ៉ាងដូច្នោះឡើយ។ គេត្រូវអនុវត្តតាមវិធីសាស្ត្រ និងដំណាក់កាលដែលត្រូវបានកំណត់ក្រោមឧបសម្ព័ន្ធនេះ នៅក្នុងការវាយតម្លៃ និងការប្រៀបធៀបទៅលើការដេញថ្លៃ ។

២. សម្រាប់ការប្រៀបធៀបឯកសារដេញថ្លៃដែលមានការឆ្លើយតប ត្រូវបែងចែកជាក្រុមណាមួយ ក្នុងចំណោមក្រុមទាំងបី ខាងក្រោម ៖

- (ក) ក្រុម ក ៖ ការដេញថ្លៃដែលផ្គត់ផ្គង់ទំនិញផលិតក្នុងប្រទេសរបស់ឥណទានប៉ុណ្ណោះ ប្រសិនបើអ្នកដេញថ្លៃមានលក្ខខណ្ឌសមស្របដែលអាចទទួលយកបានចំពោះឥណទាន និងធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ីថា (១) កម្លាំងពលកម្ម វត្ថុធាតុដើម និងធាតុផ្សំពីប្រទេសរបស់ឥណទាន មានតម្លៃ ៣០% ឬ ច្រើនជាងនេះ នៃតម្លៃ EXW របស់ផលិតផលដែលបានផ្គត់ផ្គង់ ហើយ (២) កន្លែងផលិត ឬ តម្លើងទំនិញទាំងនោះ បានចូលរួមផលិត/តម្លើងទំនិញបែបនេះ យ៉ាងហោចណាស់ចាប់តាំងពីពេលដាក់ការដេញថ្លៃ ។
- (ខ) ក្រុម ខ ៖ សំណើរដេញថ្លៃដទៃទៀតដែលផ្គត់ផ្គង់ទំនិញផលិតក្នុងប្រទេសរបស់ឥណទាន។
- (គ) ក្រុម គ ៖ ការដេញថ្លៃដែលផ្គត់ផ្គង់ទំនិញផលិតនៅបរទេសដែលបាននាំចូលរួចទៅហើយ ឬ ដែលនឹងត្រូវបាននាំចូលដោយផ្ទាល់។

៣. តម្លៃដែលត្រូវបានដកស្រង់សម្រាប់ទំនិញនៅក្នុងការដេញថ្លៃក្រុម ក និង ក្រុម ខ ត្រូវបញ្ចូលរាល់ពន្ធ និងអាករ ទាំងអស់ដែលបានបង់ ឬ ត្រូវបង់ ចំពោះសម្ភារៈ ឬ ធាតុផ្សំមូលដ្ឋានដែល

ទិញនៅក្នុងទីផ្សារក្នុងស្រុក ឬ នាំចូលប៉ុន្តែត្រូវដកចេញនូវពន្ធលើការលក់ និងពន្ធដែលមានលក្ខណៈស្រដៀងគ្នាលើផលិតផលសម្រេច។ តម្លៃដែលត្រូវបានដកស្រង់សម្រាប់ទំនិញនៅក្នុងការដេញថ្លៃក្រុម គឺ ត្រូវផ្អែកលើ CIF ឬ CIP (កន្លែងគោលដៅ) ដែលមិនបញ្ចូលពន្ធគយ និង ពន្ធនាំចូល ដទៃទៀតដែលបានបង្កើត ឬ ត្រូវបង់។

៤. នៅក្នុងជំហានដំបូង រាល់ការដេញថ្លៃទាំងអស់ដែលត្រូវបានវាយតម្លៃនៅក្នុងក្រុមនីមួយៗ ត្រូវយកមកធ្វើការប្រៀបធៀប ដើម្បីកំណត់រកការដេញថ្លៃដែលមានតម្លៃទាបជាងគេបំផុតនៅក្នុងក្រុមនីមួយៗ។ ការដេញថ្លៃដែលត្រូវបានវាយតម្លៃថាទាប ជាងគេត្រូវយកមកធ្វើការប្រៀបធៀបគ្នា ហើយជាលទ្ធផលនៃការប្រៀបធៀបនេះ ប្រសិនបើការដេញថ្លៃពីក្រុម ក ឬ ក្រុម ខ មានតម្លៃទាបជាងគេ ការដេញថ្លៃនោះ ត្រូវជ្រើសរើសសម្រាប់ការផ្តល់កិច្ចសន្យា ។

៥. ជាលទ្ធផលនៃការប្រៀបធៀបក្រោមកថាខណ្ឌ ៤ ខាងលើ ប្រសិនបើការដេញថ្លៃដែលត្រូវបានវាយតម្លៃថាទាបជាងគេ គឺជាការដេញថ្លៃពីក្រុម គ ការដេញថ្លៃដែលត្រូវបានវាយតម្លៃថាទាបជាងគេពីក្រុម គ នេះ ត្រូវបន្តយកទៅធ្វើការប្រៀបធៀបជាមួយការដេញថ្លៃដែលត្រូវបានវាយតម្លៃថាទាបជាងគេពីក្រុម ក ក្រោយពេលបន្ថែមទៅលើតម្លៃទំនិញ ដែលត្រូវបានវាយតម្លៃ និង ផ្តល់ជូននៅក្នុងការដេញថ្លៃពីក្រុម គ សម្រាប់តែគោលបំណងនៃការបន្តប្រៀបធៀបនេះ ក្នុងតម្លៃទឹកប្រាក់ដែលស្មើនឹង ១៥% នៃតម្លៃដេញថ្លៃ CIF ឬ CIP។ ការដេញថ្លៃដែលត្រូវបានវាយតម្លៃថាទាបជាងគេ ដែលត្រូវបានកំណត់ចេញពីការប្រៀបធៀបលើកចុងក្រោយនេះ នឹងត្រូវបានជ្រើសរើស ។

៦. នៅក្នុងករណីការទទួលខុសត្រូវទោលកិច្ចសន្យាផ្គត់ផ្គង់ និងតម្លើង ឬ កិច្ចសន្យាសោក្នុងដៃ^{៤៨} ដែលចំនួនសម្ភារៈ ដាច់ដោយឡែកពីគ្នា ត្រូវបានច្របាច់បញ្ចូលទៅក្នុងកញ្ចប់កិច្ចសន្យាមួយ ឬ នៅក្នុងកញ្ចប់ការដេញថ្លៃមួយដែលពាក់ព័ន្ធ ទៅនឹងសម្ភារៈជាច្រើន កម្រិតនៃបុរិមាមិនត្រូវអនុវត្តចំពោះកញ្ចប់ទាំងមូលឡើយ ប៉ុន្តែ ត្រូវអនុវត្តចំពោះតែសម្ភារៈផលិតក្នុងស្រុកនៅក្នុងកញ្ចប់នោះប៉ុណ្ណោះ។ សម្ភារៈដែលផ្គត់ផ្គង់ពីក្រៅប្រទេស ត្រូវស្រង់តម្លៃ CIF ឬ CIP ហើយសម្ភារៈផ្គត់ផ្គង់ក្នុងស្រុក ត្រូវស្រង់តម្លៃ EXW (មិនគិតពន្ធលើការលក់ និង ពន្ធដែលមានលក្ខណៈស្រដៀងគ្នា) ហើយ រាល់ធាតុផ្សំដទៃទៀត ដូចជា គំនូសបង្កង់ ការងារសំណង់ ការតម្លើង និង ការត្រួតពិនិត្យ ត្រូវស្រង់តម្លៃដាច់ដោយឡែកពីគ្នា ។ ឯកសារដេញថ្លៃមិនគួរត្រូវបែងចែកប្រភេទជាក្រុម ក ខ ឬ គ ឡើយ ។ នៅក្នុងការប្រៀបធៀបទៅលើការដេញថ្លៃ មានតែតម្លៃ CIF ឬ CIP នៅក្នុងការដេញថ្លៃនីមួយៗទៅលើសម្ភារៈដែលផ្គត់ផ្គង់ពីក្រៅប្រទេសរបស់គណនីប៉ុណ្ណោះ ទើបត្រូវតម្លើង ចំនួន ១៥% ។ មិនត្រូវអនុវត្តបុរិមាណមួយសម្រាប់សេវា ឬ ការងារសំណង់ពាក់ព័ន្ធដែលត្រូវបានបញ្ចូលនៅក្នុងកញ្ចប់ ឡើយ ។

៤៨ ប្បញ្ញត្តិទាំងនេះ អនុវត្តទាំង លុះត្រាណាតែពន្ធគយត្រូវបានដកចេញពីតម្លៃដេញថ្លៃ ហើយតម្លៃទំនិញនាំចូលដែលត្រូវបានដកស្រង់ មានមូលដ្ឋានផ្អែកលើ CIF ឬ CIP ។

បុរិមាចំពោះអ្នកម៉ៅការក្នុងស្រុក

៧. ដោយមានការយល់ព្រមពីធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី សម្រាប់កិច្ចសន្យាការងារសំណង់ដែលត្រូវផ្តល់ជូនក្រោមមូលដ្ឋាននៃ ICB ឥណទានដែលមានលក្ខខណ្ឌសមស្រប អាចផ្តល់បុរិមាក្នុងកម្រិត ៧,៥% ជូនដល់អ្នកម៉ៅការក្នុងស្រុក^{៤៩} ដោយយោង និងអនុលោមទៅតាមបញ្ញត្តិដូចខាងក្រោម ៖

(ក) អ្នកម៉ៅការដែលដាក់ពាក្យសុំបុរិមាបែបនេះ នឹងត្រូវបានស្នើសុំឱ្យផ្តល់ព័ត៌មានមួយចំនួនក្នុងលក្ខណៈជាផ្នែកមួយ នៃទិន្នន័យសម្រាប់ការកំណត់ទៅលើលក្ខណៈសម្បត្តិ^{៥០} ដែលរួមមានជាអាទិ៍ ព័ត៌មានលម្អិតអំពី កម្មសិទ្ធិភាព ដែលព័ត៌មានបែបនេះ តម្រូវឱ្យផ្តល់ជូនផងដែរ ដើម្បីកំណត់ថា តើយោងតាមការបែងចែក ចំណាត់ថ្នាក់ដែលកំណត់ដោយឥណទាន និងទទួលយកដោយធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី អ្នកម៉ៅការ ឬ ក្រុមអ្នកម៉ៅការជាក់លាក់មួយ មានលក្ខណៈសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់បុរិមាចំពោះអ្នកម៉ៅការក្នុងស្រុកដែរឬទេ។ ឯកសារដេញថ្លៃត្រូវបញ្ជាក់ឱ្យបានច្បាស់លាស់អំពីបុរិមា និងវិធីសាស្ត្រដែលនឹងត្រូវអនុវត្ត នៅក្នុងការវាយតម្លៃ និង ការប្រៀបធៀបទៅលើការដេញថ្លៃ ដើម្បីផ្តល់អានុភាពចំពោះបុរិមាបែបនេះ ។

(ខ) ក្រោយពេលដែលឥណទានទទួល និងត្រួតពិនិត្យឡើងវិញទៅលើការដេញថ្លៃ ដែលបានដាក់ជូន ការដេញថ្លៃ ដែលមានការឆ្លើយតប នឹងត្រូវបែងចែកជាក្រុមដូចខាងក្រោម ៖

(១) ក្រុម ក ៖ ការដេញថ្លៃដែលផ្តល់ដោយអ្នកម៉ៅការក្នុងស្រុកដែលមានលក្ខខណ្ឌសមស្រប សម្រាប់ ភាពលម្អៀង ។

(២) ក្រុម ខ ៖ ការដេញថ្លៃដែលផ្តល់ដោយអ្នកម៉ៅការដទៃទៀត ។

៨. សម្រាប់គោលបំណងនៃការវាយតម្លៃ និងការប្រៀបធៀបទៅលើការដេញថ្លៃ ចំនួនទឹកប្រាក់ស្មើនឹង ៧,៥% នៃចំនួនទឹកប្រាក់ដេញថ្លៃ ត្រូវបន្ថែមទៅលើការដេញថ្លៃដែលទទួលបានពីអ្នកម៉ៅការនៅក្នុងក្រុម ខ ។

^{៤៩} ភាពលម្អៀងចំពោះអ្នកម៉ៅការក្នុងស្រុក អាចអនុវត្តបានសម្រាប់តែនៅក្នុងប្រទេសដែលមានលក្ខណៈសម្បត្តិសមស្របប៉ុណ្ណោះ ។

^{៥០} នៅដំណាក់កាលកំណត់បុណ្យលក្ខណៈសម្បត្តិ និង/ឬ ដំណាក់កាលដេញថ្លៃ ។

ឧបសម្ព័ន្ធ ៣ ៖ សេចក្តីណែនាំ សម្រាប់អ្នកដេញថ្លៃ

គោលបំណង

១. ឧបសម្ព័ន្ធនេះ ផ្តល់ការណែនាំជូនដល់អ្នកដេញថ្លៃដែលមានសក្តានុពល ដែលមានបំណងចូលរួមនៅក្នុងលទ្ធកម្មដែលផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានដោយធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី។

ការទទួលខុសត្រូវចំពោះការងារលទ្ធកម្ម

២. ការទទួលខុសត្រូវសម្រាប់ការអនុវត្តន៍គម្រោង ព្រមទាំងការទូទាត់ប្រាក់សម្រាប់ទំនិញការងារសំណង់ និងសេវាកម្ម ក្រោមគម្រោង គឺជាការទទួលខុសត្រូវរបស់ឥណទានតែឯងប៉ុណ្ណោះ។ សម្រាប់ការទទួលខុសត្រូវរបស់ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី លក្ខន្តិកៈរបស់ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី តម្រូវឱ្យធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ីធានាថា ថវិកាដែលបានទូទាត់ការផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានរបស់ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី លុះត្រាណាតែមានខ្ទង់ចំណាយណាមួយបានកើតឡើង។ ការដកសាច់ប្រាក់ត្រូវធ្វើឡើងទៅតាមសំណើរបស់ឥណទានប៉ុណ្ណោះ។ ត្រូវផ្តល់ភស្តុតាងដែលបញ្ជាក់ថា ថវិកាត្រូវបានប្រើប្រាស់ដោយយោងទៅតាមកិច្ចព្រមព្រៀងហិរញ្ញប្បទាន និង/ឬ ផែនការលទ្ធកម្មដោយភ្ជាប់ជាមួយពាក្យសុំដកសាច់ប្រាក់របស់ឥណទាន។ ការទូទាត់ប្រាក់អាចត្រូវបានធ្វើឡើង (ក) ដើម្បីសងឥណទានវិញសម្រាប់ការទូទាត់ប្រាក់ទាំងឡាយណាដែលត្រូវបានធ្វើឡើងរួចរាល់ពីធនធានផ្ទាល់ខ្លួន របស់ឥណទាន (ខ) ដោយផ្ទាល់ទៅឱ្យភាគីទី៣ (ជាធម្មតា ទូទាត់ទៅឱ្យអ្នកផ្គត់ផ្គង់ ឬ អ្នកម៉ៅការ) ឬ (គ) ទៅឱ្យធនាគារពាណិជ្ជ សម្រាប់ចំណាយលើលិខិតបញ្ជាក់អំពីលក្ខខណ្ឌកម្ចីមួយ ដែលគ្របដណ្តប់ទៅលើលិខិតឥណទានរបស់ធនាគារពាណិជ្ជ^{៥១} ។ ដូចមានគូសបញ្ជាក់នៅក្នុងកថាខណ្ឌ ១.២ នៃគោលការណ៍ណែនាំ ឥណទានត្រូវទទួលខុសត្រូវតាមផ្លូវច្បាប់ចំពោះការងារលទ្ធកម្ម។ ឥណទានគឺជាអ្នកអញ្ជើញ ទទួល និង វាយតម្លៃទៅលើការដេញថ្លៃព្រមទាំងផ្តល់កិច្ចសន្យាដេញថ្លៃ។ កិច្ចសន្យាត្រូវធ្វើឡើងរវាងឥណទាន និងអ្នកផ្គត់ផ្គង់ ឬ អ្នកម៉ៅការ ។ ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ពុំមែនជាភាគីនៃកិច្ចសន្យាឡើយ ។

^{៥១} នៅដំណាក់កាលកំណត់បុរេលក្ខណៈសម្បត្តិ និង/ឬ ដំណាក់កាលដេញថ្លៃ ។

តួនាទីរបស់ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី

៣. ដូចមានបញ្ជាក់នៅក្នុងកថាខណ្ឌ ១.១១ នៃគោលការណ៍ណែនាំ ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ីត្រួតពិនិត្យទៅលើនីតិវិធីលទ្ធកម្ម ឯកសារ ការវាយតម្លៃទៅលើការដេញថ្លៃ អនុសាសន៍អំពីការផ្តល់កិច្ចសន្យា ព្រមទាំងកិច្ចសន្យា ដើម្បីធានាថាដំណើរការ ត្រូវបានអនុវត្ត ដោយយោងទៅតាមនីតិវិធីដែលបានឯកភាពគ្នា ដែលការតម្រូវឱ្យធ្វើយ៉ាងដូច្នោះមានចែងនៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងហិរញ្ញប្បទាន ។ ដូចមានរៀបរាប់នៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទ ក្នុងករណីកិច្ចសន្យាធំៗ ឯកសារត្រូវបានត្រួតពិនិត្យ ដោយធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី មុនពេលបញ្ចេញឯកសារទាំងនោះ។ បន្ថែមពីនេះទៀត ប្រសិនបើនៅពេលណាមួយ ក្នុងដំណើរការលទ្ធកម្ម (បើទោះបីជាក្រោយពេលផ្តល់កិច្ចសន្យាចរាចរក៏ដោយ) ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ីសន្និដ្ឋានថា នីតិវិធី ដែលបានឯកភាពគ្នា មិនត្រូវបានអនុវត្តតាមទិដ្ឋភាពសំខាន់ណាមួយ ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ីអាចប្រកាសអំពីការធ្វើលទ្ធកម្មមិនត្រឹមត្រូវ ដូចមានរៀបរាប់នៅក្នុងកថាខណ្ឌ ១.១២។ យ៉ាងណាមិញ ក្នុងករណីដែលឥណទានបានផ្តល់កិច្ចសន្យាមួយក្រោយពេលទទួលបាន “ការមិនជំទាស់” ពីធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ីអាចប្រកាសអំពីការធ្វើលទ្ធកម្ម មិនត្រឹមត្រូវ លុះត្រាណាតែ “ការមិនជំទាស់” ត្រូវបានផ្តល់ជូនក្រោមមូលដ្ឋាននៃព័ត៌មានមិនគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ មិនសុក្រឹត ឬ នាំឱ្យមានការយល់ខុស ដែលឥណទានបានធ្វើជូន។ បន្ថែមពីនេះទៀត ប្រសិនបើធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ីកំណត់ថា មានពាក់ព័ន្ធ ការប្រព្រឹត្តិអំពើពុករលួយ ឬ អំពើក្លែងបន្លំ ពីតំណាងរបស់ឥណទាន ឬ អ្នកដេញថ្លៃ ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ីអាចដាក់ទណ្ឌកម្មដែលអាចអនុវត្តបាន ដូចមានកំណត់ចែងនៅក្នុងកថាខណ្ឌ ១.១៤ នៃគោលការណ៍ណែនាំ។

៤. ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ីបានបោះពុម្ពផ្សាយឯកសារដេញថ្លៃប្រកបដោយបទដ្ឋាន (SBDs) សម្រាប់ការងារលទ្ធកម្មប្រភេទផ្សេងៗគ្នា។ ដូចមានចែងនៅក្នុងកថាខណ្ឌ ២.១២ នៃគោលការណ៍ណែនាំ ឥណទានមានកាតព្វកិច្ចប្រើប្រាស់ឯកសារទាំងនេះ ដោយធ្វើការផ្លាស់ប្តូរក្នុងកម្រិតអប្បបរមា ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងបញ្ហាជាក់លាក់របស់ប្រទេស និងគម្រោង។ ឯកសារបុរេលក្ខណៈសម្បត្តិ និង ឯកសារដេញថ្លៃ ត្រូវបានពិនិត្យសម្រេច និងចេញដោយឥណទាន។

ព័ត៌មានអំពីការដេញថ្លៃ

៥. ព័ត៌មានអំពីឱកាសដេញថ្លៃក្រោមការដេញថ្លៃប្រកួតប្រជែងអន្តរជាតិ អាចទទួលបានពីការជូនដំណឹងអំពីលទ្ធកម្មទូទៅ និងការជូនដំណឹងអំពីលទ្ធកម្មជាក់លាក់ ដូចមានរៀបរាប់នៅក្នុងកថាខណ្ឌ ២.៧ និង ២.៨ នៃគោលការណ៍ណែនាំ។ ការណែនាំទូទៅអំពីការចូលរួម ព្រម

ទាំងព័ត៌មានស៊ីជម្រៅអំពីឱកាសធុរកិច្ចនៅក្នុងគម្រោងដែលនឹងមកដល់អាចរកបានពីរូបសាយរបស់ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី^{៥២}។

តួនាទីរបស់អ្នកដេញថ្លៃ

៦. នៅពេលដែលអ្នកដេញថ្លៃទទួលបានឯកសារបុរេលក្ខណៈសម្បត្តិ ឬឯកសារដេញថ្លៃ អ្នកដេញថ្លៃគួរសិក្សាឯកសារទាំងនោះ ដោយប្រុងប្រយ័ត្ន និងសម្រេចចាំតើខ្លួនអាចមានលក្ខណៈស្របទៅតាមលក្ខខណ្ឌបច្ចេកទេស លក្ខខណ្ឌពាណិជ្ជកម្ម និង លក្ខខណ្ឌកិច្ចសន្យា ដែរឬទេ និងប្រសិនបើអ្នកដេញថ្លៃគិតថាខ្លួនមានលក្ខណៈស្របទៅតាមលក្ខខណ្ឌទាំងនេះ ពួកគេអាចបន្តធ្វើការរៀបចំការដេញថ្លៃរបស់ខ្លួនបាន។ បន្ទាប់មក អ្នកដេញថ្លៃគួរត្រួតពិនិត្យឡើងវិញទៅលើឯកសារទាំងនោះ ដោយប្រុងប្រយ័ត្ន ដើម្បីពិនិត្យមើលថា តើមានភាពមិនច្បាស់លាស់ ការមិនរាប់បញ្ចូល ឬ ភាពច្របូកច្របល់ផ្ទៃក្នុង ឬ ចំណុចពិសេសនៃយថាប្រភេទណាមួយ ឬ លក្ខខណ្ឌដទៃទៀតដែលមិនច្បាស់លាស់ ឬ ហាក់មានការជីសង្វេង ឬ រឹតបន្តឹងដែរឬទេ ហើយប្រសិនបើដូច្នោះ អ្នកដេញថ្លៃគួរសុំការបញ្ជាក់ឱ្យបានច្បាស់លាស់ពីឥណទានជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ក្នុងរយៈពេលដែលបានបញ្ជាក់នៅក្នុងឯកសារដេញថ្លៃ ដើម្បីសុំការបញ្ជាក់។

៧. លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យ និងវិធីសាស្ត្រសម្រាប់ជ្រើសរើសអ្នកដេញថ្លៃដែលទទួលបានជោគជ័យត្រូវបានគូសបញ្ជាក់នៅក្នុងឯកសារដេញថ្លៃ ដែលជាទូទៅលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យ និងវិធីសាស្ត្រទាំងនោះ ស្ថិតក្រោមសេចក្តីណែនាំសម្រាប់អ្នកដេញថ្លៃ និង យថាប្រភេទ។ ប្រសិនបើលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យ និងវិធីសាស្ត្រទាំងនេះ ពុំមានភាពច្បាស់លាស់ គេគួរសុំការបញ្ជាក់ដែលមានលក្ខណៈស្រដៀងគ្នាពីឥណទាន ។

៨. ក្នុងន័យនេះ គេគួរសង្កត់ធ្ងន់ថា ឯកសារដេញថ្លៃជាក់លាក់ដែលត្រូវបានផ្តល់ជូនដោយឥណទាន គ្របដណ្តប់ទៅលើលទ្ធកម្មនីមួយៗ ដូចមានបញ្ជាក់នៅក្នុងកថាខណ្ឌ ១.១ នៃគោលការណ៍ណែនាំ។ ប្រសិនបើអ្នកដេញថ្លៃមានអារម្មណ៍ថា បុព្វលាភណាមួយនៅក្នុងឯកសារដេញថ្លៃពុំមានសង្គតភាពទៅនឹងគោលការណ៍ណែនាំ ពួកគេក៏គួរលើកឡើងអំពីបញ្ហានេះជាមួយ ឥណទានផងដែរ ។

៩. វាគឺជាការទទួលខុសត្រូវរបស់អ្នកដេញថ្លៃក្នុងការលើកឡើងនូវបញ្ហាណាមួយ ដែលមានភាពមិនច្បាស់លាស់ មានភាពផ្ទុយគ្នា មិនរាប់បញ្ចូលចំណុចណាមួយ ។ល។ មុនពេលដាក់ការដេញថ្លៃរបស់ខ្លួនដើម្បីធានាថា ការដេញថ្លៃដែលបានដាក់ជូន មានការឆ្លើយតប និង មានភាពអនុលោមទាំងស្រុង រាប់បញ្ចូល រាល់ឯកសារគាំទ្រទាំងអស់ដែលត្រូវបានស្នើសុំនៅក្នុងឯកសារដេញថ្លៃ។ ភាពមិនអនុលោមទៅតាមលក្ខខណ្ឌតម្រូវ (បច្ចេកទេស និង ពាណិជ្ជកម្ម) សំខាន់ៗ

^{៥២} www.adb.org

នឹងបណ្តាលឱ្យមានការបដិសេធនិច្ចាចការដេញថ្លៃ ។ ប្រសិនបើអ្នកដេញថ្លៃមានបំណងស្នើសុំឱ្យមានការផ្លាស់ប្តូររូបរាងទៅរកលក្ខខណ្ឌតម្រូវមួយ ដែលពុំសូវលំបាក ឬ ស្មើឱ្យមានដំណោះស្រាយដោយឡែកមួយ អ្នកដេញថ្លៃគួរផ្តល់សម្រុងតម្លៃសម្រាប់ការដេញថ្លៃ ដែលមានភាពអនុលោមទាំងស្រុង និងក្រោយមក ផ្តល់ការបញ្ជាក់ដោយឡែកអំពីការតែសម្រួលទៅលើតម្លៃដែលអាចផ្តល់ជូន ប្រសិនបើការផ្លាស់ប្តូរនោះត្រូវបានទទួលយក។ ដំណោះស្រាយដោយឡែកគួរផ្តល់ជូនចំពោះតែនៅពេលដែលមានការអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើយ៉ាងដូច្នោះនៅក្នុងឯកសារដេញថ្លៃប៉ុណ្ណោះ។ នៅពេលដែលបានទទួលឯកសារដេញថ្លៃ និងបើកជាសាធារណៈ អ្នកដេញថ្លៃនឹងមិនតម្រូវ ឬ អនុញ្ញាតឱ្យផ្លាស់ប្តូរតម្លៃ ឬ ខ្លឹមសារសំខាន់ៗនៃឯកសារដេញថ្លៃឡើយ ។

ការរក្សាការសម្ងាត់

១០. ដូចមានចែងនៅក្នុងកថាខណ្ឌ ២.៤៧ នៃគោលការណ៍ណែនាំ ដំណើរការនៃការវាយតម្លៃលើការដេញថ្លៃ ត្រូវរក្សាការសម្ងាត់រហូតដល់ពេលផ្សព្វផ្សាយកិច្ចសន្យាដែលបានផ្តល់ជូន។ ចំណុចនេះមានសារៈសំខាន់ ដើម្បីបង្កលក្ខណៈឱ្យឥណទាន និងអ្នកត្រួតពិនិត្យពីភាគីធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី អាចជៀសវាងការអន្តរាគមន៍ជាក់ស្តែង ឬ ការខានដែលពុំមានភាពសមស្រប។ ប្រសិនបើនៅដំណាក់កាលនេះ អ្នកដេញថ្លៃមានបំណងផ្តល់ព័ត៌មានបន្ថែមសម្រាប់ជាការជូនដំណឹងដល់ឥណទាន ឬ ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ឬ ទាំងពីរភាគីឥណទាន និងធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី អ្នកដេញថ្លៃអាចធ្វើបានជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ។

ចំណាត់ការរបស់ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី

១១. អ្នកដេញថ្លៃមានសេរីភាពក្នុងការធ្វើខ្លឹមសារនៃការប្រាស្រ័យទាក់ទងរបស់ពួកគេអំពីបញ្ហានិងសំនួរនានាជាមួយឥណទាន ទៅកាន់ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ឬ សរសេរទៅកាន់ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ីដោយផ្ទាល់ នៅពេលដែលឥណទានមិនឆ្លើយតបភ្លាមៗ ឬ ការប្រាស្រ័យទាក់ទងនោះ គឺជាបណ្តឹងទៅលើឥណទាន។ រាល់ការប្រាស្រ័យទាក់ទងបែបនេះ គួរសរសេរទៅកាន់មន្ត្រីគម្រោង ដែលទទួលបន្ទុកគម្រោង និងចម្លងជូនអគ្គនាយកផ្នែកសេវាប្រតិបត្តិការ និងគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុ។

១២. ក្នុងករណីសមស្រប ការសំដៅយោងដែលធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ទទួលបានពីអ្នកដេញថ្លៃប្រកបដោយសក្តានុពល មុនកាលបរិច្ឆេទឈប់ទទួលការដេញថ្លៃ នឹងត្រូវបញ្ជូនទៅឱ្យឥណទាន ជាមួយនឹងមតិយោបល់ ព្រមទាំងដំបូន្មានពីធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ដើម្បីផ្តល់ចំណាត់ការ ឬ ការឆ្លើយតប ។

១៣. ការប្រាស្រ័យទាក់ទងដែលទទួលបានពីអ្នកដេញថ្លៃក្រោយពេលបើកឯកសារដេញថ្លៃនឹងតម្រូវឱ្យអនុវត្តដូចតទៅ។ ក្នុងករណីដែលកិច្ចសន្យាមិនតម្រូវឱ្យធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ីធ្វើ

ការត្រួតពិនិត្យជាមុន ការប្រាស្រ័យទាក់ទង (ប្រសិនបើមាន) នឹងត្រូវបញ្ជូនទៅឱ្យឥណទាន ដើម្បីធ្វើការពិចារណា និងអនុវត្តចំណាត់ការឱ្យបានសមស្រប ហើយកិច្ចសន្យាទាំងនោះ នឹងត្រូវត្រួតពិនិត្យឡើងវិញក្នុងអំឡុងពេលនៃការត្រួតពិនិត្យបន្តបន្ទាប់ទៀតទៅលើគម្រោង ដោយបុគ្គលិកធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី។ ក្នុងករណីដែលកិច្ចសន្យាតម្រូវឱ្យអនុវត្តដំណើរការ ត្រួតពិនិត្យឡើងវិញជាមុន ការប្រាស្រ័យទាក់ទងនឹងត្រូវត្រួតពិនិត្យដោយធនាគារអភិវឌ្ឍន៍ អាស៊ី ដោយមានការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយឥណទាន។ ប្រសិនបើគេត្រូវការទិន្នន័យបន្ថែម ដើម្បីបញ្ចប់ដំណើរការនេះ ឥណទានត្រូវផ្តល់ទិន្នន័យទាំងនោះ។ ប្រសិនបើគេត្រូវការព័ត៌មាន ឬ ការបញ្ជាក់បន្ថែមពីអ្នកដេញថ្លៃ ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ីនឹងសុំឱ្យឥណទានស្វែងរកព័ត៌មាន ឬ ការបញ្ជាក់បន្ថែមទាំងនោះ ព្រមទាំងផ្តល់មតិយោបល់ ឬ បញ្ចូលព័ត៌មាន ឬ ការបញ្ជាក់ បន្ថែមទាំងនោះ ទៅក្នុងរបាយការណ៍វាយតម្លៃទៅតាមភាពសមស្រប។ ការត្រួតពិនិត្យឡើង វិញរបស់ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី នឹងមិនត្រូវបានចាត់ទុកថាមានភាពរួចរាល់ឡើយ លុះត្រាណា តែការប្រាស្រ័យទាក់ទង ត្រូវបានត្រួតពិនិត្យ និងពិចារណាគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ ។

- ១៤. (ក) លើកលែងតែការបញ្ជាក់ថាបានទទួល ក្រៅពីនោះ ជាធម្មតា ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍ អាស៊ី មិនចូលរួមក្នុងការពិភាក្សា ឬ ការឆ្លើយឆ្លងជាមួយអ្នកដេញថ្លៃណាមួយ ក្នុងអំឡុងពេលនៃការវាយតម្លៃ ឬ ដំណើរការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញនៃការងារ លទ្ធកម្មឡើយរហូតដល់មានការផ្សព្វផ្សាយអំពីការផ្តល់កិច្ចសន្យា ។
- (ខ) បើទោះបីមានចែងនៅក្នុងកថាខណ្ឌ១៤ (ក) ខាងលើក៏ដោយ ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍ អាស៊ីអាចចូលទៅក្នុងការ ពិភាក្សាបាន ក្នុងករណីដែលខ្លួនយល់ឃើញថាមាន ភាពចាំបាច់ ដើម្បីធ្វើការស៊ើបអង្កេត ធ្វើសវនកម្ម វាយតម្លៃ ឬ ធ្វើការប៉ាន់ប្រមាណ ដទៃទៀតទៅលើដំណើរការលទ្ធកម្ម។

ការផ្តល់ព័ត៌មានសង្ខេប

១៥. ដូចមានចែងនៅក្នុងកថាខណ្ឌ ២.៦៥ ប្រសិនបើក្រោយពេលជូនដំណឹងអំពីការផ្តល់កិច្ច សន្យា អ្នកដេញថ្លៃណាម្នាក់មានបំណងចង់សុំការបញ្ជាក់អំពីមូលដ្ឋានដែលការដេញថ្លៃរបស់ ខ្លួនមិនត្រូវបានជ្រើសរើស អ្នកដេញថ្លៃគួរធ្វើការស្នើសុំទៅកាន់ឥណទាន។ ប្រសិនបើអ្នកដេញ ថ្លៃមិនពេញចិត្តទៅនឹងការពន្យល់ដែលបានផ្តល់ជូន និងមានបំណងជួបជាមួយធនាគារអភិវឌ្ឍន៍ អាស៊ី អ្នកដេញថ្លៃអាចធ្វើយ៉ាងដូច្នោះបាន តាមរយៈការសរសេរទៅកាន់អគ្គនាយកផ្នែកសេវា ប្រតិបត្តិការ និងគ្រប់គ្រង ហិរញ្ញវត្ថុ ដែលនឹងរៀបចំឱ្យមានជំនួបមួយនៅកម្រិតសមស្រប ជាមួយបុគ្គលិកពាក់ព័ន្ធ។ នៅក្នុងការពិភាក្សានេះ គេអាចពិភាក្សាទៅលើឯកសារដេញថ្លៃ របស់អ្នកដេញថ្លៃនោះប៉ុណ្ណោះ មិនអាចពិភាក្សាអំពីឯកសារដេញថ្លៃរបស់អ្នកប្រកួតប្រជែង ផ្សេងទៀតបានឡើយ ។

អំពីធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី

ទស្សនវិស័យរបស់ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី គឺតំបន់អាស៊ី និងប៉ាស៊ីហ្វិក គ្មានភាពក្រីក្រ។ បេសកកម្មរបស់ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី គឺដើម្បីជួយដល់ប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ជាសមាជិករបស់ខ្លួន កាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ និង ធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវគុណភាពជីវិតរស់នៅប្រជាពលរដ្ឋរបស់ពួកគេ។ បើទោះបីជាមានភាពជោគជ័យជាច្រើននៅក្នុងតំបន់ក៏ដោយ ក៏តំបន់នេះ នៅតែមានប្រជាពលរដ្ឋក្រីក្រភាគច្រើនរស់នៅក្នុងពិភពលោក។ ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ប្តេជ្ញាកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រតាមរយៈកំណើនសេដ្ឋកិច្ចសម្រាប់ទាំងអស់គ្នា កំណើនសេដ្ឋកិច្ចដែលធានានិរន្តរភាពបរិស្ថាន និង សមាហរណកម្មតំបន់។

ដោយមានមូលដ្ឋាននៅក្នុងទីក្រុងម៉ានីល ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី គឺជាកម្មសិទ្ធិរបស់សមាជិកចំនួន ៦៧ ប្រទេស រាប់បញ្ចូលទាំង ៤៨ ប្រទេស នៅក្នុងតំបន់នេះផងដែរ។ យុទ្ធវិធីជាចម្បងរបស់ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី សម្រាប់ជួយដល់ប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ជាសមាជិករបស់ខ្លួន រួមមាន កិច្ចសន្ទនាគោលនយោបាយ ការផ្តល់កម្ចី ការវិនិយោគភាគហ៊ុន ការផ្តល់ការធានា ការផ្តល់ជំនួយឥតសំណង និងជំនួយបច្ចេកទេស។

